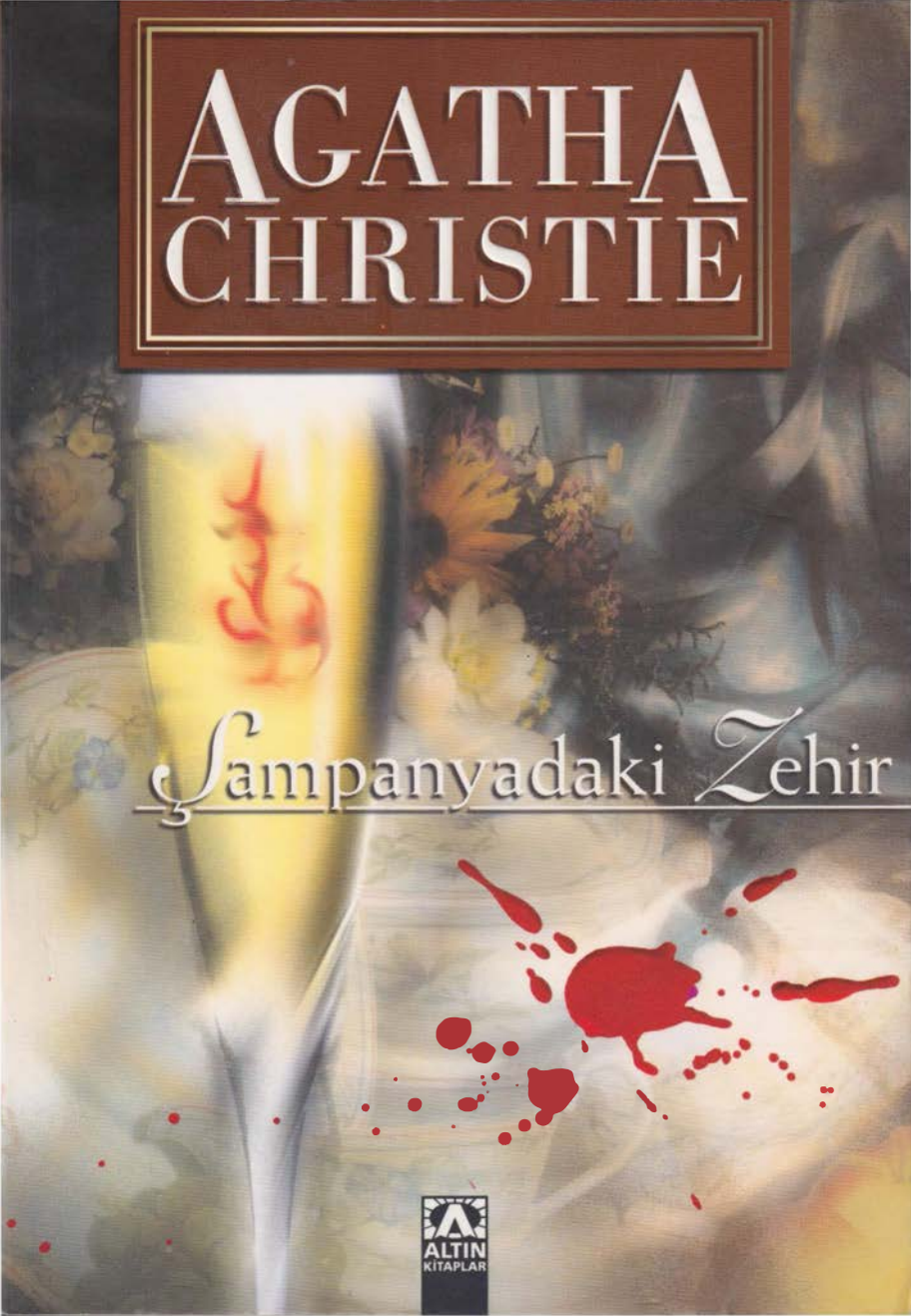
AGATHA CHRISTIE

Şampanyadaki Zehir

ALTIN KİTAPLAR

Muhteşem yemeklerle donatılmış yedi kişilik bir sofrada altı kişi oturuyordu. Yedinci kişinin yerindeyse Rosemary Barton'un anısına bir biberiye (rosemary) dalı duruyordu. Bir yıl önce meydana gelen o acı olayı kimsenin unutmak istememesi garipti. Çünkü güzel yüzü acıdan tanınmaz hale gelen genç kadın, bu masada son nefesini vermişti.

Rosemary Barton tanıştığı her insanda güçlü duygular uyandıran güzel bir kadındı. Ne yazık ki bir olay sırasında uyandırdığı başka bir güçlü duygu onun sonunu hazırlamıştı.

Agatha Christie

ISBN 975-405-068-6

9 789754 050684

ALTIN
KİTAPLAR

KİTABIN ORİJİNAL ADI

SPARKLING CYANIDE

YAYIN HAKLARI

AGATHA CHRISTIE ©
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET A.Ş.©

KAPAK

SELÇUK ÖZDOĞAN

BASKI

2. BASIM / EKİM 2004
AKDENİZ YAYINCILIK A.Ş.
Matbaacılar Sitesi No: 83
Bağcılar - İstanbul

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET A.Ş.'YE AİTTİR.

ISBN 975 - 405 - 068 - 6

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Celâl Ferdi Gökçay Sk. Nebioğlu İşhanı
Cağaloğlu - İstanbul

Tel: 0.212.513 63 65 / 526 80 12
0.212.520 62 46 / 513 65 18

Faks: 0.212.526 80 11

http://www.altinkitaplar.com.tr
info@altinkitaplar.com.tr

AGATHA CHRISTIE

Şampanyadaki Zehir

TÜRKÇESİ
GÖNÜL SUVEREN

ROMANDAKİ KARAKTERLER:

Rosemary Barton : Çok güzel bir kadın. Grip yüzünden sinirleri bozulmuştu.

George Barton : Rosemary'nin kocası. Kendisini ona layık görmüyordu.

Iris Marle : Rosemary'nin kardeşi. Ablasını iyi tanımadığını düşünüyordu.

Lucilla Drake : Rosemary'nin halası. Fazla akıllı olmayan, geveze bir kadındı.

Victor Drake : Lucilla'nın oğlu. Annesinden para sızdırmaya bakıyordu.

Stephen Farraday : Genç politikacı. Soğuk tavırlı bir adamdı.

Lady Alexandra Farraday : Stephen'ın karısı. Kocasına çılgınca âşıktı.

Anthony Browne : Esrarlı bir adam. Kimse hakkında fazla bir şey bilmiyordu.

Ruth Lessing : George Barton'un sekreteri. Çok çalışkan ve becerikliydi.

Albay Race : George Barton'un arkadaşı. İstihbarat Servisi'nin eski şeflerindendi.

Başmüfettiş Kemp : Scotland Yard'ın tecrübeli dedektiflerindendi.

RACE'LE KEMP'İN ELLERİNDE ŞU İPUÇLARI VARDI:

- Yarıda kalmış bir aşk mektubu...
- Şampanya...
- Üç fincan...
- Telefondaki ses...
- Bir plan...
- Bir kâğıt parçası...
- İmzasız iki pusula...
- Bir masadaki boş yer...
- Bir gece çantası
- Bir komi...

RACE'LE KEMP'İN ŞU SORULARI CEVAPLANDIRMASI GEREKİYORDU:

- Anthony Browne kimdi?
- Rosemary gerçekten intihar mı etmişti?
- Zehir kadehe nasıl konmuştu?
- Iris neden korkuyordu?
- Ruth masada ne görmüştü?
- İmzasız mektupları yazan kimdi?
- Rosemary'nin gizli âşığı kim olabilirdi?
- George'un planı neydi?
- Stephen neyi gizliyordu?
- Anthony neden evlenmekte acede ediyordu?

1. Kitap

ROSEMARY

"Anılarımın hayalini gözlerimin önünden nasıl silebilirim?"

Altı kişi, bir yıl kadar önce ölmüş olan Rosemary Barton'u düşünüyordu...

BÖLÜM 1

Iris Marle

I

Iris Marle ablası Rosemary'yi düşünüyordu. Hemen hemen bir yıl boyunca Rosemary'nin hayalini kafasından uzaklaştırmaya çalışmış, hiçbir şeyi hatırlamak istememişti.

Çok acı veren feci bir şeydi bu!

Ablasının morarmış yüzü, titreyip bükülen parmakları...

O ölüyle bir gün önceki güzel ve neşeli Rosemary arasındaki fark... Evet, belki Rosemary için neşeli denilemezdi pek. Geçirdiği ağır grip yüzünden bitkinleşmiş, sinirleri bozulmuştu. Bütün bunlar resmi soruşturmada açıklanmıştı. Iris de bu noktanın üzerinde durmuştu. Bu Rosemary'nin intihar ettiğini göstermiyor muydu?

Resmi soruşturma sona erer ermez, Iris bütün olayı unutmaya çalışmıştı. Hatırlamanın ne yararı var, diye düşünüyordu. Hepsini unut. O korkunç olayı unut.

Ama şimdi her şeyi hatırlaması gerektiğini anlıyordu. Geçmişi düşünmek zorundaydı... En ufak, önemsiz gibi görünen olayı bile hatırlamalıydı...

Dün gece eniştesi George'la yaptıkları olağandışı konuşma bunu gerektiriyordu.

Ne kadar beklenmedik, ne kadar korkutucu bir şeydi... Ama... Aslında gerçekten beklenmedik miydi? George'un dalgınlığı, garip davranışları... Başka türlü tanımlanamazdı bu. Bütün bunlar dün gece George'un Iris'i çalışma odasına çağırarak çekmeceden mektupları çıkardığı o anı hazırlamıştı.

Onun için artık çare yoktu. Rosemary'yi düşünmesi... *Hatırlaması gerekiyordu.*

Rosemary... Ablası...

Iris büyük bir hayretle hayatında ilk kez Rosemary'yi düşündüğünü fark etti. Yani bir *kişi* olarak, tarafsızca.

Rosemary'yi düşünmeden, olduğu gibi kabul etmişti hep. İnsan annesini, babasını, ablasını veya halasını fazla düşünmezdi. Bu ilişkilerin varlığını soru sormadan kabul ederdi.

İnsan onları *kişiler* olarak düşünmezdi. Kendi kendine, onlar nasıl insanlar, diye sormazdı.

Rosemary nasıl bir insandı?

Bu şimdi çok önemli olabilirdi. Belki çok şey de buna bağlıydı. Iris geçmişi düşündü. Rosemary'yle çocukluklarını...

Rosemary ondan altı yaş büyüktü.

II

Iris'ın gözlerinin önünde çocukluk günleriyle ilgili bazı kısa sahneler belirdi. Kendisi sütle ekmek yiyor ve saçları örgülü olan Rosemary önemli bir insan tavrıyla masada ders yapıyor.

Deniz kıyısında bir yaz... Iris "büyük bir kız" olduğu ve iyi yüzdüğü için ablasını kıskanıyor.

Rosemary yatılı okula gidiyor ve ancak tatillerde eve geliyor. Sonra Iris okulda... Rosemary Paris'te "genç hanımlar" için açılmış olan özel bir okulda eğitim görüyor...

Okul öğrencisi Rosemary uzun kollu, uzun bacaklı, beceriksiz tavırlı bir kız... Paris'ten dönen Rosemary'deyse acayip, insanı korkutan bir zariflik var. Yumuşak sesli, hafifçe dalgalanarak yürüyen, altın saçlı, iri mavi gözleri, uzun siyah kirpiklerle çevrelenmiş bir genç kız şimdi. Farklı bir dünyada yetişmiş, insanı rahatsız eden güzel bir yaratık.

Ondan sonra iki kardeş birbirlerini pek az görmüşlerdi. O dönemde altı yaşlık fark en aşılmaz engellerden biri gibiydi.

Iris hâlâ okuldaydı, Rosemary ise sosyeteye takdim edilmişti. Iris eve döndüğü zaman arada yine o uçurum vardı. Rosemary sabahları geç kalkıyor, kendisi gibi sosyeteye yeni tanıtılan genç kızlarla öğle yemeği yiyor ve hemen her gece bir parti veya baloya gidiyordu. Iris ise bütün gününü okulda ya da parkta yürüyüş yaparak geçiriyordu. Saat yirmi birde akşam yemeğini yiyor ve yirmi ikide yatakta oluyordu. İki kardeş arasındaki iletişim kısacık cümlelerden oluşuyordu:

"Selam Iris, bana taksi çağırır mısın, fırında yemek var, geç kalacağım" veya

"Yeni mantonu hiç beğenmedim Rosemary, sana hiç yakışmamış," gibi.

Sonra Rosemary, George Barton'la nişanlanmıştı. Böylece daha da heyecanlı günler başlamıştı. Alışveriş, paketler, nedimelerin tuvaletleri...

Sonra düğün...

Iris kilisede yürürken fısıltıları duymuştu. "Ne *güzel* bir gelin..."

Rosemary, George'la neden evlenmişti? Iris düğün sırasında bile buna belli belirsiz hayret etmişti. Rosemary'nin peşinde o kadar çok hoş genç vardı ki. Rosemary neden kendinden on beş yaş büyük olan George'u seçmişti? Evet, George Barton nazik ve sevecen bir adamdı ama biraz iç sıkıcıydı.

George'un hali vakti yerindeydi, ama Rosemary'nin onu seçmesinin nedeni para olamazdı. Çünkü Rosemary'nin kendi parası vardı. Hem de hatırı sayılır bir para.

Paul Amca'dan kalan para...

Iris dikkatle bu konuyu düşündü. Eskiden bildikleriyle şimdi öğrendiklerini birbirlerinden ayırt etmeye çalışıyordu. Paul Amca meselesi örneğin...

Aslında öz amcaları değildi. Iris ta çocukluğundan beri biliyordu bunu. Kendisine açık açık söylenmemesine karşın, bazı şeyleri kesinlikle öğrenmişti. Paul Bennett annelerine âşıktı. Ama anneleri Viola başka, parası daha az olan birini seçmişti. Paul Bennett bu yenilgiyi babacan bir tavırla kabul etmiş, aile dostu olarak kalmıştı. Rosemary'yle Iris'in annesine hâlâ platonik bir sevgisi vardı. Böylece "Paul Amca" olmuştu. Ailenin ilk çocuğu Rosemary'nin isim babası olmuş ve öldüğü zaman servetini o sırada on üç yaşında olan kıza bıraktığı ortaya çıkmıştı. Rosemary o şahane güzelliğin yanı sıra çok da zengin bir kızdı. Ve o iyi ve iç sıkıcı George Barton'la evlenmişti.

Neden? Iris bunu o zaman da merak etmişti. Şimdi de ediyordu. Rosemary'nin George'a âşık olmadığından emindi. Ama ablası

onunla mutlu olmuştu. Ve kocasına bağlıydı da. Bunu öğrenmek için Iris'in eline çok fırsat geçmişti. Çünkü Rosemary evlendikten bir yıl sonra anneleri ölmüştü. O sırada on yedi yaşında olan Iris de ablasının yanına yerleşmişti.

On yedi yaşında bir kız... Iris o yaştaki halini uzun uzun düşündü. Nasıl bir kızdı o zamanlar? Neler hissetmiş, neler yaşamıştı?

O günlerde yavaş gelişen, düşüncesiz ve hayatı olduğu gibi kabul eden biri olduğu sonucuna vardı. Peki ya annesinin Rosemary'ye olan aşırı ilgisine hiç kızmış mıydı? Tabi ki hayır, çünkü onun gözünde de Rosemary hep daha önemliydi. Annesi de sağlığı elverdiği sürece büyük kızıyla ilgilenmişti. Bu çok doğaldı ve annesi bir gün Iris'le de ilgilenecekti. Anneleri zamanının çoğunu kendi sağlığıyla ilgilenerek geçiren, ama çocuklarıyla birlikte olduğu ender anlarda onları büyüleyen bir kadındı. Babaları Hector Marle, Iris beş yaşındayken ölmüştü. Onun aşırı alkol yüzünden öldüğü haberi öylesine hızlı yayılmıştı ki, Iris bu korkunç haberi nasıl öğrendiğini hatırlamıyordu bile.

On yedi yaşında bir kız... Iris o zamanki halini düşündü. Nasıl bir kızdı o sırada? Hayatı olduğu gibi kabul eden bir insandı galiba. Annesi için yas tutmuş, siyah elbiseler giymiş, sonra da ablasıyla eniştesinin Elvaston Meydanı'ndaki konaklarına yerleşmişti.

Bazen o evde hayat pek sıkıcıydı. Iris ancak bir yıl sonra sosyeteye tanıtılacaktı. O sırada haftada üç kere Fransızca ve Almanca dersleri alıyordu ve ev ekonomisi sınıfına devam ediyordu. Çoğu zaman yapacak bir iş, konuşacak bir kimse bulamıyordu. George iyiydi. Iris'e ağabeyce bir sevgi gösteriyordu. Hiç değişmiyordu tavırları. Hâlâ da öyleydi.

Ya Rosemary? Iris, ablasını pek az görebiliyordu. Rosemary daima sokaktaydı. Terziler, kokteyl partiler, briç grupları...

Aslında Rosemary hakkında ne biliyordu? Ablasının zevki, korkuları, umutları konusunda? İnsanın bir kimseyle aynı evde yıllarca oturmasına rağmen onun hakkında çok az şey bilmesi gerçekten korkunçtu. İki kardeş aslında yakın ve samimi değillerdi.

Ama şimdi Iris'in düşünmesi gerekiyordu. Hatırlaması şarttı. Önemli olabilirdi.

Evet, Rosemary mutlu *görünüyordu* o günlerde...

III

Ama sonra o gün... Olaydan bir hafta önce durum değişmişti.

Iris o günü hiçbir zaman unutmayacaktı. Her ayrıntıyı, her kelimeyi hatırlıyordu. Cilalı maun masa, geriye itilmiş iskemle, aceleyle yazılmış yazılar...

Iris gözlerini kapattı. Şimdi o sahneyi olduğu gibi görüyordu.

Rosemary'nin oturma odasına girişi, sonra birdenbire durakla-yışı.

Gördüğü şey onu çok şaşırtmıştı. Rosemary yazı masasının başında oturuyordu. Başını kollarına dayamış, hüngür hüngür ağlıyordu. O zamana kadar ablasının ağladığını hiç görmemişti. Bu acı, şiddetli ağlayış onu korkutmuştu.

Evet, Rosemary şiddetli bir grip geçirmişti. Bir iki gün önce kalkmıştı. Ve herkes gribin insanın sinirlerini bozduğunu bilirdi. Ama...

Iris, "Rosemary, ne oldu?" diye bağırdı. Hayret dolu sesi çocuksuydu.

Rosemary doğruldu. Kızarmış yüzüne düşen saçlarını geriye itti. Kendini toparlamaya çalışıyordu. Çabucak, "Hiç..." dedi. "Hiç... Bana öyle bakma." Ayağa kalkarak kardeşinin yanından geçti ve odadan dışarı fırladı.

Iris şaşırmış, üzülmüştü. İlerledi. Hayretle masaya doğru bakarken gözü ablasının el yazısıyla yazılmış olan kendi adına takıldı. Ablası, ona bir mektup mu yazıyordu? Masaya yaklaşarak mavi mektup kâğıdına baktı. Rosemary o iri harfleriyle yana yatık yazısıyla bir şeyler karalamıştı.

Iris'ciğim, vasiyetname yapmama gerek yok. Nasıl olsa param sana kalacak. Ama bazı eşyalarımın belirli kimselere verilmesini istiyorum.

George'a, bana aldığı mücevherler ve nişanlıyken birlikte satın aldığımız küçük mineli kutu.

Gloria King'e, platin sigara tabakam.

Maise'ye, daima beğendiği o Çin porseleninden at heykelciği...

Mektup burada kesilmiş ve anlaşılan Rosemary ondan sonra hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamıştı.

Iris taş kesilmiş gibi duruyordu.

Ne anlama geliyordu bu? Rosemary ölecek değildi ki. Grip geçirmişti ama artık iyiydi. Sadece biraz bitkin ve zayıftı.

Iris gözlerini yine o satırlarda dolaştırdı ve bu kez bir cümle şaşırtıcı bir etki yaptı üzerinde.

"Nasıl olsa param sana kalacak..."

İlk olarak o zaman Paul Amca'nın vasiyetnamesinin şartlarını sezer gibi oldu. O güne kadar Paul Bennett'in servetinin Rose-

mary'ye kaldığını, ablasının çok zengin olduğunu, buna karşılık kendisinin fakir sayılacağını biliyordu. Ama Rosemary öldüğü takdirde paranın ne olacağını hiçbir zaman düşünmemişti.

Ona bunu sorsalar, "Herhalde para George Enişte'me kalacak," derdi. Ama sonra da eklerdi. "Ablamın George Enişte'den önce öleceğini düşünmek saçmalık olur."

Ama işte şimdi Rosemary gerçeği kâğıda yazmıştı. Ablası ölürse servet ona kalacaktı.

Ama bu yasal değil, diye düşündü. İnsanın mirası kocasına ya da karısına kalır, *kız kardeşine* değil... Belki Paul Amca'nın vasiyetnamesinde böyle bir şart vardı. Evet, öyle olmalı... O zaman bu pek haksız bir şey de sayılmaz...

Haksız? Düşünceleri arasında beliren bu sözcük onu şaşırttı. Şimdiye kadar *bütün* paranın Rosemary'ye kalmasının haksızlık olduğunu mu düşünmüştü? Evet, öyle olduğu anlaşılıyordu. Bu haksızlıktı. Ne de olsa Rosemary'yle kardeştiler. Aynı annenin çocuklarıydılar. Neden Paul Amca bütün parasını Rosemary'ye bırakmıştı?

Rosemary'nin her zaman her şeyi olmuştu.

Partiler, şık elbiseler, âşık gençler ve ona tapan bir koca.

Rosemary'nin başına gelen tek kötü şey o gripti. O bile bir haftadan fazla sürmemişti.

Iris yazı masasının yanında tereddütle duruyordu. Bu kâğıt... Rosemary hizmetçilerin bunu görmesini istemez sanırım...

Mektubu aldı, ikiye katlayarak yazı masasının çekmecelerinden birine attı.

Ve kâğıt o feci doğum günü partisinden sonra orada bulundu. Rosemary'nin sinirlerinin grip yüzünden bozulduğunu gösteren ek bir kanıt sayıldı. Aslında ek kanıta gerek de yoktu ya.

Gripten sonraki sinir bozukluğu... Resmi soruşturmada ölüm nedeni olarak gösterilmişti. Iris'in tanıklığı da bunun kabul edilmesine yol açmıştı. Evet, bu pek de geçerli bir nedenmiş gibi görünmüyordu, ama Rosemary gerçekten ağır bir grip geçirmişti ve bunun dışında herhangi bir nedene dair en ufak bir iz bile yoktu.

O sırada ne Iris'in, ne de George'un aklına başka bir neden gelmişti.

Iris Marle şimdi, tavan arasında olanları düşünüyor ve ne kadar da körmüşüm, diyordu. Her şey burnumun dibinde olmuş. Ama ben hiçbir şeyin farkına varmadım. Hiçbir şeyin...

Iris doğum gününde yaşanan o felaketi zihninden çabucak geçirdi. O olayı düşünmesine gerek yoktu! Geride kalmıştı... O korkunç olayı, resmi soruşturmayı, George'un kasları seğiren yüzünü ve kıpkırmızı gözlerini unutmalıydı.

Onun yerine tavan arasındaki sandıkta bulduğu şeyi düşünecekti...

IV

Bu olay Rosemary'nin ölümünden altı ay sonra olmuştu.

Iris Marle yine Elvaston Meydanı'ndaki konakta oturuyordu. Cenaze töreninden sonra Marle ailesinin avukatı onunla konuşmuştu. Kabak kafalı, zeki bakışlı, nazik ve yaşlı bir adamdı avukat. Iris'e Paul Bennett'in vasiyetnamesinin şartlarını açıklamıştı.

"Rosemary'nin ölümü üzerine serveti onun çocuklarına kalacaktı. Rosemary'nin çocukları olmadığı takdirde de size Iris. Çok büyük bir servet bu. Yirmi bir yaşına basarak reşit olduğunuz ya da evlendiğiniz zaman tümüyle sizin olacak... Şimdi, nerede oturacağı-

nızı kararlaştırmamız gerekiyor. Bay George Barton sizin yine kendisiyle birlikte oturmanızı çok istiyor. Halanızı da yanınıza almanızın iyi olacağını düşünüyor. Bildiğiniz gibi oğlunun maddi istekleri yüzünden maddi durumu kötüleşen halanız Bayan Lucilla Drake sizinle oturur ve zamanı gelince sosyeteye tanıtılmanızda size yardım ederse çok iyi olur. Bu plana ne diyorsunuz?"

Iris hemen kabul etmişti. Yeni planlar yapmak zorunda kalmayacağı için seviniyordu. Lucilla Hala uysal, zayıf iradeli, aptal ve yaşlıca bir kadındı.

Böylece bu sorun çözümlenmiş, George Barton da karısının kız kardeşi yanında kalacağı için acınacak bir şekilde sevinmişti. Artık Iris'e kendi kardeşiymiş gibi davranıyordu. Neşeli bir insan olan Bayan Drake de Iris'in her isteğine boyun eğiyordu. Böylece evde dostça bir hava esmekteydi.

Iris hemen hemen altı ay sonra tavan arasındaki o şeyi buldu.

Elvaston Meydanı'ndaki konağın tavan arasına eski eşyalar, sandıklar ve bavullar konmuştu.

Iris bir gün çok sevdiği eski kırmızı kazağını bulamayınca, aramak için tavan arasına çıktı. George ona yas kılığı giymemesi için rica etmişti. "Rosemary böyle şeylerden hiç hoşlanmazdı."

Iris de bunun doğru olduğunu biliyordu. Bu yüzden her zamanki elbiselerini giymeye devam etti. Tabi bu durum Lucilla Drake'in pek hoşuna gitmedi. Eski kafalı bir kadındı. Yirmi yıl önce ölen kocası yüzünden hâlâ yas tutuyordu.

Iris artık kullanılmayan birtakım giysilerin tavan arasındaki sandıklarda olduğunu biliyordu. Sandıkları karıştırarak eski kazağını aramaya başladı. İlk olarak gri bir etek ve ceket gözüne çarptı, sonra bir yığın çorap, kayak takımları ve eski mayolar.

İşte o sırada Rosemary'nin eski sabahlığını gördü. Nedense diğer elbiseleriyle birlikte fakirlere dağıtılmamıştı. Sabahlık benekli ipekten yapılmış, erkeklerin robdöşambrlarını andıran bir giysiydi. Iris sabahlığın hâlâ kullanılabilecek durumda olmasına şaşırdı ve tekrar sandığa koymak için katladı. İşte tam bu sırada sabahlığın ceplerinden birinde çıtırdayan bir şey olduğunu fark etti. Iris sabahlığın cebine elini soktu ve buruşmuş bir kâğıt çıkardı. Rosemary'nin yazısını hemen tanıdı tabi. Okuyabilmek için kâğıdı düzeltti.

Sevgili Pars'ım,

Ciddi olamazsın... Olamazsın, olamazsın... Biz birbirimizi seviyoruz! Birbirimize aitiz! Bunu senin de benim kadar bilmen gerekir! "Elveda," diyerek sakin sakin özel hayatımızı sürdüremeyiz. Bunun imkânsız olduğunu biliyorsun, sevgilim. Çok imkânsız olduğunu. Biz hep birbirimizin olacağız... Sonsuza dek. Ben geri kafalı bir kadın değilim. Herkesin ne söyleyeceğine aldırmıyorum. Benim için aşk her şeyden önemli. Seninle kaçacak ve mutlu olacağız. Ben seni mutlu edeceğim. Bir keresinde bana bensiz hayatın hiç önemi kalmayacağını söylemiştin. Hatırlıyor musun, sevgili Pars'ım? Ama şimdi sakin sakin artık her şeyin sona ermesi gerektiğini, bana karşı haksızlık etmek istemediğini yazıyorsun. Bana karşı haksızlık mı? Ama ben sensiz yaşayamam ki George'a acıyorum. O bana hep iyi davrandı. Ama o da durumu kabul edecek. Beni serbest bırakmak isteyecek. Birbirini sevmeyen iki insanın evlilik hayatını sürdürmeleri doğru değil. Tanrı bizi birbirimiz için yaratmış, sevgilim. Bundan eminim. Seninle çok mutlu olacağız. Ama cesaret göstermemiz gerekiyor. Ben durumu George'a kendim açıklayacağım. Bu konuda dürüst davranmak istiyorum. Ama bu açıklamayı doğum günümden sonra yapacağım.

En doğrusunu yaptığımı biliyorum, sevgili Pars'ım. Ve ben sensiz yaşayamam! Yaşayamam! YAŞAYAMAM! Bütün bunları yazmam ne aptallık değil mi? İki satır yeterdi. 'Seni seviyorum. Seni hiçbir zaman bırakamam!' Ah sevgilim...

Mektup burada kesiliyordu.

Iris donmuş kalmış, kâğıda bakıyordu.

İnsan ablasını bile pek tanımıyor... Demek Rosemary'nin bir âşığı vardı. Ona ateşli aşk mektupları yazıyordu... Ve onunla kaçmak niyetindeydi... Ne oldu acaba? Rosemary'nin bu mektubu göndermediği belli. Bunun yerine nasıl bir mektup yazdı acaba? Rosemary'yle âşığı sonunda neye karar verdiler? Pars... İnsanlar âşık olunca akıllarına ne garip şeyler geliyor. Pars ha? Ne gülünç!

Bu adam kimdi? O da Rosemary'yi bu kadar çok seviyor muydu? Herhalde... Çünkü ablam inanılmayacak kadar güzeldi. Ama Rosemary'nin mektubundan adamın bu ilişkiye son vermek istediği anlaşılıyor. Bu... ne anlama geliyor? Adamın Rosemary'yi düşündüğü, bunu sırf ona karşı haksızlık etmemek için istediği anlaşılıyor. Ama bunu durumu idare etmek için mi söyledi acaba? Erkekler bu tür şeyleri zor bir durumdan kendilerini kurtarmak için söylerler. Böyle bir tavır onu sergileyen erkeğin durumdan bunaldığını göstermez mi? Yani sonunda Rosemary'den bıkmış mıydı? Belki de onun için bu geçici bir gönül eğlencesiydi. Belki ablamı gerçekten sevmemişti.

Nedense Iris'e adam Rosemary'yle ilişkisini kesinlikle kesmek istemiş gibi geliyordu...

Ama Rosemary'nin fikri başkaymış. Ablam âşığıyla kaçmanın neye mal olacağına da aldırmıyormuş. Ve Rosemary'de adam kadar kararlıymış...

Iris ürperdi. Benim bu durumdan hiç haberim yoktu. Hiç şüphelenmedim bile. Rosemary'nin mutlu ve rahat olduğuna, George'la birbirlerini sevdiklerine inanıyordum. Ne körmüşüm! Ablamın halini fark etmedim bile...

Ama kimdi bu adam?

Geçmişi düşünmeye, hatırlamaya çalıştı. Rosemary'nin etrafında bir sürü hayranı vardı. Özel biri yoktu. Ama olması gerekir... Herhalde bu hayranlar sadece kamuflaj içindi. Kaşlarını çatarak anılarını tekrar gözden geçirdi.

Ve gözlerinin önünde iki genç adam belirdi. Evet, bunlardan biri olmalı. Stephen Farraday mı? Evet, Stephen Farraday olmalı. Rosemary, onun nesini beğendi. Soğuk ve ukala bir adam... Çok genç de sayılmaz zaten. Tabi herkes onun zeki ve akıllı olduğunu söylüyor. Siyaset hayatında gitgide yükseliyor. Karısının nüfuzlu ailesi Kidderministerler de onu destekliyor. Stephen Farraday'ın ileride başbakan olacağını söylüyorlar. Rosemary, onu bu yüzden mi beğeniyordu? Herhalde ona çılgınca âşık değildi. Soğuk ve içekapanık bir insan Stephen Farraday. Ama karısının da ona deli gibi âşık olduğunu, güçlü ailesinin itirazlarına aldırmayarak onunla evlendiğini söylüyorlar. Bir kadın Stephen Farraday'ya böylesine âşık olduğuna göre... Bir başkası da aynı duyguları besleyebilir. Evet, Rosemary'nin âşığı Stephen Farraday *olmalı*.

Çünkü bu gizli âşık Stephen Farraday değilse, o zaman Anthony Browne olması gerekir...

Ve Iris, ablasının âşığının Anthony Browne olmasını istemiyordu.

Evet, Anthony Browne da Rosemary'nin tutsağı gibiydi. Ablam ne isterse hemen yapmaya çalışıyordu. Esmer, yakışıklı yüzün-

de alaycı ve umutsuz bir ifade vardı hep. Ama bu beğenme duyguların çok derinleşmesine izin vermeyecek kadar açık ve belirliydi.

Çok garip... Anthony Browne, Rosemary'nin ölümünden sonra ortadan kayboldu. O zamandan beri onu hiçbirimiz görmedik.

Hoş aslında bu da garip sayılmaz ya... sık sık yolculuğa çıkan biriydi. Arjantin'den, Kanada'dan, Uganda'dan, Amerika Birleşik Devletleri'nden söz ediyordu. Aslında Amerikalıydı sanırım. Ya da Kanadalı. Evet, onu o zamandan beri görmememiz şaşılacak bir şey değil.

Aslında Rosemary'nin arkadaşıydı. Gelip bizi görmesi için de bir neden yoktu. Ama Rosemary'nin âşığı değildi.

Iris, Anthony Browne'un Rosemary'nin âşığı olmasını istemiyordu. Böyle bir şey ona acı verecekti. Çok acı verecekti...

Elindeki mektuba baktı, sonra buruşturdu. Kâğıdı atacak, yakacaktı...

Onu önsezileri engelledi.

İleride bir gün bu mektup onun için önemli olabilirdi...

Kâğıdı tekrar düzelterek aşağıya götürdü ve mücevher kutusuna kilitledi.

İleride bir gün Rosemary'nin canına neden kıydığını kanıtlamam gerekebilir, diye düşünüyordu.

V

"Başka bir şey var mıydı acaba?"

Bir satıcının ona sorduğu basit bir soruydu bu. Bunu düşünerek kendi kendine gülümsedi. Ve Iris bir satıcının basit sorusunun zihnindeki karmaşa içinde sorulabilecek en uygun soru olduğunu fark etti.

Onun da geçmişi düşünürken yapmaya çalıştığı şey de bu değil miydi zaten. İlk olarak tavan arasındaki mektupla uğraşmıştı. Peki, "Başka bir şey var mıydı acaba?"

George'un garip davranışlarının gitgide arttığını unutmamalıyım. Uzun bir süre önce başladı bu...

Tabi dün gece enişteşiyle yaptığı konuşma Iris'i şaşırtan birçok noktanın aydınlığa çıkmasını sağlamıştı.

Sonra... Anthony Browne'un tekrar ortaya çıkması... Evet, tarih sırasına göre bunun üzerinde durmam gerekiyor. Çünkü Anthony Browne, Rosemary'nin mektubunu bulmamdan bir hafta sonra yeniden ortaya çıktı...

Iris o andaki duygularını iyice hatırlayamıyordu...

Rosemary kasımda ölmüştü. Ondan sonraki mayısta Iris, Lucilla Drake'in himayesinde sosyeteye katılmıştı. Öğle yemeklerine, çaylara ve balolara gidiyordu artık. Ama bunlardan pek de hoşlanmıyordu. Nedense hoşnutsuz ve huzursuzdu.

Haziranın sonlarına doğru iç sıkıcı bir baloda arkasında birinin, "Siz Iris Marle'siniz değil mi?" dediğini duydu.

Kızarak döndü ve Anthony'nin... Tony'nin alaycı, esmer yüzüne baktı.

Genç adam, "Beni hatırlayacağınızı pek sanmıyorum ama..." diye başladı.

Iris, onun sözünü kesti. "Ah, ama ben sizi hatırlıyorum. Tabi!"

"Çok güzel. Beni unutmuş olmanızdan korkuyordum. Görüşmeyeli çok oldu."

"Biliyorum. Rosemary'nin doğum günü partisinden beri..." Iris durakladı. Düşünmeden, neşeyle bu sözleri söyleyivermişti. Ama şimdi yüzü bembeyaz kesilmiş, dudakları titriyordu. İrileşen gözle-

rinde üzüntü vardı. Anthony Browne çabucak, "Çok üzgünüm," dedi. "Size o geceyi hatırlattım."

Iris yutkundu. "Zararı yok."

(Rosemary'nin doğum günü partisinden beri... Rosemary'nin intihar ettiği geceden beri... Bunu düşünmemeliyim... Düşünmeyeceğim...)

Anthony Browne tekrar, "Çok üzgünüm," dedi. "Beni bağışlayın. Dans edelim mi?"

Genç kız, evet, der gibi başını salladı. Sonra Anthony Browne'un kollarında uçar gibi piste çıktı. Oysa bu dans için başkasına söz vermişti. Hiçte olgun olmayan, çekingen, yakası kendisine büyük geliyormuş gibi duran toy delikanlının etrafına bakınarak onu aradığını fark etti. Çocuğu aşağı görürcesine, *sosyeteye yeni tanıtılan kızlar böyle gençlere katlanmak zorunda kalıyorlar,* diye düşündü. Onlar bu genç adama... Rosemary'nin arkadaşına benzemiyorlar.

Birdenbire kalbine bir sancı saplandı sanki, *Rosemary' nin arkadaşı*... O mektup... Ablası o mektubu şimdi dans ettiği bu yakışıklı genç adama mı yazmıştı? Anthony Browne bir kedi gibi yumuşak ve zarif hareketlerle dans ediyordu. Pars adı ona uyabilirdi. Acaba o ve Rosemary..."Bu kadar zamandan beri neredeydiniz?" diye sordu. Sesi sertleşmişti.

Anthony, onu biraz kendisinden uzaklaştırarak yüzüne baktı. Artık gülmüyordu. Soğuk bir tavırla, "İş yüzünden dünyayı dolaşıyordum," dedi.

"Anlıyorum." Iris dayanamayarak ekledi. "Neden geri geldiniz?"

Genç adam o zaman gülümsedi. "Belki de sizi görmek için, Iris Marle." Birdenbire kızı kendine çekerek onu diğer çiftlerin arasından geçirdi.

Iris bu hareketin kendisine zevkle birlikte biraz da korku vermesine hayret etti.

O akşamdan sonra Anthony, genç kızın hayatının bir parçası halini aldı. Onu hiç olmazsa haftada bir görüyordu. Anthony'yle parkta, çeşitli balolarda karşılaşıyor, ziyafetlerde yan yana oturuyorlardı. Anthony Browne'un tek gelmediği yer Elvaston Meydanı'ndaki konaktı. Iris bunu uzun bir süre sonra fark etti. Çünkü genç adam konakla ilgili çağrıları ustalıkla atlatıyordu. Iris durumu fark edince nedenini kendi kendine sormaya başladı. Acaba Anthony'yle Rosemary'nin...

Sonra, George, uysal, kimsenin işine karışmayan George Enişte, Iris'le Anthony hakkında konuştu. Bu da genç kızı çok şaşırttı.

"O dolaştığın Anthony Browne kim? Onun hakkında ne biliyorsun?"

Iris enişte sine şaşkın şaşkın baktı. "Onun hakkında ne mi biliyorum?... Rosemary'nin arkadaşı..."

George'un yüzünde bir kas seğirdi. Gözlerini kırpıştırarak, boğuk, ifadesiz bir sesle, "Evet, tabi," dedi. "Gerçekten öyle."

Iris pişmanlıkla bağırdı. "Bağışla. Sana hatırlatmamalıydım!"

George Barton başını salladı. Yumuşak bir sesle, "Hayır. Rosemary'nin unutulmasını istemiyorum. Hiçbir zaman. Ne de olsa..." Bakışlarını Iris'den kaçırarak beceriksizce ekledi. "Adı bu anlama geliyor. Rosemary... Hatıra demek." Iris'e dikkatle baktı. "Ablanı unutmanı istemiyorum."

Iris soluğunu tuttu. "Rosemary'yi hiçbir zaman unutmayacağım."

George sözlerini sürdürdü. "Şu genç adam... Anthony Browne. Rosemary ondan hoşlanmış olabilir. Ama karımın Anthony'yi iyice

tanıdığını sanmıyorum. Dikkatli davranman gerektiğini biliyorsun, Iris. Çok zengin bir kızsın artık."

Iris birdenbire öfkelendi. "Tony... Anthony zengin sanırım. Londra'ya geldiği zaman Claridge Oteli'nde kalıyor."

George Barton hafifçe gülümseyerek, "Evet, hem saygı duyulan, hem de pahalı bir otel orası. Ama yavrum, kimse o genç adam hakkında fazla bir şey bilmiyor."

"O Amerikalı."

"Belki. Ama öyleyse kendi elçiliğinin onunla fazla ilgilenmemesi de tuhaf. Buraya pek gelmiyor değil mi?"

"Evet. Bunun nedenini de anlıyorum. Onun hakkında kötü düşüncelerin var."

George başını salladı. "Pot kırdığım anlaşılıyor. Neyse... Ben sana bir uyarıda bulunayım dedim. Lucilla'yla konuşacağım."

Iris dudak büktü. "Lucilla..."

George endişeyle, "Her şey yolunda mı?" diye sordu. "Yani Lucilla gerektiği gibi eğlenmeni sağlıyor mu?"

"Evet. Lucilla Hala durmadan uğraşıyor."

"Eğer istediklerin olmuyorsa, bunu bana açıklaman yeter, yavrum. Ben öyle toplantılardan pek anlamam. Ama gereken her şeyi sana sağlamalıyız. Masraftan kaçınmak olmaz."

George böyle bir insandı işte. Sevecen, beceriksiz, patavatsız. Gerçekten de Bayan Lucilla Drake'le Anthony Browne meselesini konuştu. Ama ne yazık ki, Lucilla bütün dikkatini o sırada ona veremedi.

Çünkü serseri oğlundan bir telgraf gelmişti. Bayan Drake oğlu Victor'a çok düşkündü. Genç adam da ondan para koparmak için anne sevgisini nasıl sömüreceğini biliyordu.

Victor, annesine şöyle bir telgraf çekmişti.

Bana iki yüz sterlin yollayabilir misin? Kötü durumdayım. Bir ölüm kalım meselesi bu... Victor.

Lucilla ağlıyordu. "Victor çok şerefli bir gençtir. Paraca ne kadar sıkışık durumda olduğumu biliyor. Bu yüzden bana ancak hiçbir umut kalmadığı zaman başvuruyor. En son anda. Onun kendini vurmasından korkuyorum."

George duygusuzca, "O mu vuracak?" dedi. "Yok canım."

"Onu tanımıyorsunuz. Ben Victor'un annesiyim ve tabi oğlumun nasıl bir insan olduğunu biliyorum. İstediğini yapmazsam sonra kendimi hiçbir zaman affetmem. Belki o hisse senetlerini satabilirim."

George içini çekti. "Buraya bakın, Lucilla. Ordaki dostlarımdan birinden telgrafla tam bilgi alacağım. Victor'un başında ne gibi bir dert olduğunu kesinlikle öğreniriz böylece. Ama size ona yardım etmemenizi söyleyeceğim. Ancak böyle aklı başına gelir."

"Siz çok sertsiniz, George. Zavallı yavrum çok şanssız..."

George bu konudaki fikirlerini açıklamadı. Lucilla Drake'le tartışmaya girişmek istemiyordu. Sadece, "Ruth'a söyleyeyim, hemen bu konuyla ilgilensin," dedi. "Yarın bir haber alırız."

Lucilla biraz yatıştı. Sonunda iki yüz sterlin elliye indi. Ama Lucilla bu parayı göndermekte ısrar etti.

Iris George'un bu parayı cebinden verdiğini biliyordu. Tabi Bayan Drake'e hisse senetlerini sattığını söylemişti.

Iris, eniştesine cömertliği yüzünden hayranlık duyuyordu. Bunu da açık açık söyledi.

George, "Ben bu konuya şu gözle bakarım," diye cevap verdi. "Her ailede bir hayta bulunur. Para verilmesi gereken biri. Victor da ölünceye kadar biri ona sık sık para vermek zorunda kalacak."

"Ama sen buna zorunlu değilsin. Senin ailenden sayılmaz ki."

"Rosemary'nin ailesi *benim* de ailem sayılır."

"Çok iyisin, George. Ama bu işi ben yapamaz mıyım? Bana hep çok zengin olduğumu söylüyorsun..."

George güldü. "Yirmi birine basıncaya kadar böyle bir şey yapamazsın, kızım. Ve eğer akıllıysan o zaman da yapmazsın. Ama sana bir sır söyleyeyim! Biri telgraf çekerek iki yüz sterlin gönderilmezse canına kıyacağını açıklarsa, çoğu zaman yirmi sterlin ona yeter de artar bile... Hatta on sterlin! Bir annenin oğluna para vermesini önleyemezsin. Ama miktarı azaltabilirsin. Bunu unutma. Tabi Victor Drake hiçbir zaman canına kıymaz. İntihar edeceklerini söyleyen insanlar böyle bir şey yapmazlar. Hiçbir zaman!"

"Hiçbir zaman mı?" Iris, Rosemary'yi düşünüyordu. Sonra bu düşünceyi kafasından attı. George, Rosemary'yi değil, Rio de Janeiro'daki ahlaksız, tatlı dilli serseri genci düşünüyordu.

Iris bu olaydan yine de kârlı çıktı. Yani oğlunun derdine dalan Lucilla Drake, onun Anthony Browne'la olan dostluğuyla fazla ilgilenemedi.

Ondan sonraki şey... George'daki değişiklikti. İris bunun ne zaman başladığını kesinlikle hatırlamıyordu. Rosemary'nin ölümünden sonra George dalgınlaşmaya başlamıştı. Sessizleşiyor, derin derin düşünüyordu. Sanki yaşlanmıştı. Bir bakıma normal bir şeydi bu. Ama sonradan anormalleşti. Ne zaman olmuştu bu?

Iris şimdi, *Anthony Browne'la ilgili o çatışmamızdan sonra* di-

ye düşünüyordu. Enişteminin, bana şaşkın şaşkın bakmaya başladığını fark ettim. Sonra işten erken dönmeye ve çalışma odasına kapanmaya başladı. Orada bir şey yaptığını da sanmıyorum. Kaç kere içeri girdim. Masasının başında oturuyordu, gözlerini ileride bir noktaya dikmişti. Bana da bulanık gözlerle baktı. Şok geçirmiş gibi bir hali vardı. Bütün sorularıma da, "Bir şeyim yok," diye cevap verdi.

Günler geçtikçe bir derdi olduğu daha belirgin bir hal aldı. Ama kimse aldırmadı. Ben de öyle. Herkes gibi ben de enişteminin bu halinin işiyle ilgili olduğunu sanıyordum.

Sonra George zaman zaman, ortada hiçbir neden yokken sorular sormaya başladı. İşte o zaman enişteminin davranışlarının garipleştiğini fark ettim...

Evet, George tuhaf sorular soruyordu Iris'e.

"Buraya bak Iris. Rosemary seninle konuşuyor muydu?"

Iris, enişteşine hayretle baktı."Tabi, George. Şey yani... Hangi konuda?"

"Rosemary, sana kendinden... Arkadaşlarından söz eder miydi? Mutlu muydu, değil miydi? Böyle şeyler işte.

Iris, onun ne düşündüğünü anladığını sandı. Galiba George, Rosemary'nin mutsuz aşk macerasını öğrenmişti. Genç kız ağır ağır, "Rosemary, bana fazla bir şey söylemezdi," dedi. "Yani... Hep meşguldü."

"Ve tabi sen de henüz çocuktun. Evet biliyorum. Ama onun sana bir şey söylemiş olabileceğini düşündüm." George, ona sadık ve meraklı bir fino gibi bakıyordu.

Iris, George'un kırılmasını istemiyordu. Zaten Rosemary de ona hiçbir zaman açılmış değildi. Başını salladı. "Hayır."

George içini çekti. "Neyse... Önemli değil..."

Bir başka gün, "Rosemary'nin en yakın arkadaşları kimlerdi?" diye sordu.

"Gloria King, Bayan Atwell... Maisie Atwell. Jean Raymond."

"Onlarla çok samimi miydi?"

"Bilmiyorum."

"Yani... Rosemary onlara bir sırrını açmış olabilir mi?"

"Gerçekten bilmiyorum... Pek sanmıyorum... Nasıl bir sır?" Iris bu soruyu sorar sormaz pişman oldu.

Ama George'un cevabı onu şaşırttı. "Rosemary hiç sana birinden korktuğunu açıkladı mı?"

Iris hayretle enişteşine baktı. "Korktuğunu mu?"

"Ben şunu söylemek istiyorum: Rosemary'nin bir düşmanı var mıydı?"

"Kadınların arasında mı?"

"Hayır hayır, öyle bir şey değil. Gerçek düşmanlar Rosemary'ye kin duyan biri olup olmadığını biliyor musun?"

Iris'in meraklı bakışları George'u rahatsız etmiş gibiydi. Kızararak mırıldandı. "Biliyorum gülünç bu. Melodrama yakışacak sözler. Ama merak ettim."

Bundan bir iki gün sonra George bu kez de Farradaylar hakkında sorular sormaya başladı. "Rosemary, Farradayları sık sık görüyor muydu?"

"Pek bilmiyorum, George."

"Rosemary onlardan söz eder miydi?"

"Hayır... Sanmıyorum."

"Yakın dost muydu onlar?"

"Politika Rosemary'yi çok ilgilendirirdi."

"Evet. Rosemary, İsviçre'de Farradaylarla tanıştıktan sonra siyasetle ilgilenmeye başladı. Ondan önce bu konudan hiç hoşlanmazdı."

"Öyle. Herhalde Stephen Farraday onun bu konuyla ilgilenmesini sağladı. Rosemary'ye broşürler filan verirdi."

George, "Sandra Farraday bu konuda ne düşünürdü?" dedi.

"Hangi konuda?"

"Kocasının Rosemary'ye broşürler vermesi konusunda?"

Iris sıkıldı. "Bilmem..."

George, "İçine kapanık bir kadın," dedi. "Buz gibi bir hali var. Ama kocasına çılgınca âşık olduğunu söylüyorlar. Kocasının başka bir kadınla arkadaşlık etmesine kızabilir..."

"Belki."

"Rosemary'yle Farraday'ın karısı iyi geçinirler miydi?"

Iris ağır ağır, "Pek geçinemezlerdi sanırım," diye cevap verdi. "Rosemary, Sandra'yla alay ederdi. Onun siyaset meraklısı, oyuncak ata benzeyen yaratıklardan olduğunu söylerdi... Bildiğin gibi Sandra gerçekten biraz ata benzer. Rosemary, 'üzerini çizsen, Sandra'nın içinden saman fışkıracak,' derdi."

George, "Hâlâ Anthony Browne'u sık sık görüyor musun?" diye sordu.

"Eh, oldukça." Iris'in sesi soğuktu.

Ama George eski uyarısını tekrarlamadı. Bu konu onu ilgilendiriyormuş gibi bir hali vardı. "Anthony dünyayı çok dolaşmış değil mi? İlginç bir hayat sürmüş olmalı. Sana bundan söz ediyor mu?"

"Pek değil. Ama çeşitli yerlere gitmiş tabi."

"İş yüzünden sanırım."

"Evet."

"Ne iş yapıyor?"

"Bilmiyorum."

"Silah fabrikalarıyla ilgili bir şey değil mi?"

"Bundan bana hiç söz etmedi."

"Anthony'ye bunu sorduğumu söylemene gerek yok. Benimki sadece merak. Geçen sonbaharda hep Dewsbury'le beraberdi. Dewsbury, United Silah Fabrikası'nın yönetim kurulunun başkanı... Rosemary, Anthony Browne'u sık sık görüyordu, değil mi?"

"Evet... Evet, görüyordu."

"Ama Rosemary, Anthony'yi uzun bir süreden beri tanımıyordu sanırım. Karım için sadece bir arkadaştı, değil mi? Anthony, onu zaman zaman dansa götürürdü..."

"Evet."

"Rosemary, Anthony'yi de doğum günü partisine çağırmak istediği zaman çok şaştım. Onunla o kadar dost olduğunu bilmiyordum."

Iris usulca, "Anthony güzel dans ediyor..." dedi.

"Evet... Evet, tabi."

Iris istememesine rağmen o geceyi hatırladı.

Lüksemburg Lokantası'ndaki o yuvarlak masa. Abajurlu lambalar, çiçekler, dans parçaları çalan orkestra. Ve yuvarlak masanın etrafındaki yedi kişi. Kendisi, Anthony Browne, Rosemary, Stephen Farraday, Ruth Lessing, George... Onun sağında Stephen Farraday'ın karısı Lady Alexandra Farraday. Sarı düz saçları, hafifçe kemerli burnu ve berrak, güçlü sesiyle Sandra Farraday.

Ve ortada Rosemary...

Iris hayır, hayır, dedi kendi kendine. Onu düşünmeyeceğim. Sadece o masada Tony'nin yanında oturduğumu hatırlayacağım...

Zaten onunla ilk kez o gece doğru dürüst konuştum. Anthony ondan önce benim için sadece bir isim, holdeki bir gölge, Rosemary'yi dışarıda bekleyen arabaya bindiren bir silüetti... Tony...

İrkilerek daldığı düşüncelerden uyandı. George bir sorusunu tekrarlıyordu. "Anthony'nin o olaydan hemen sonra ortadan kaybolması çok garipti değil mi? Onun nereye gittiğini biliyor musun?"

Iris, "Seylan'a sanırım," dedi. "Ya da Hindistan'a."

"O gece bundan söz etmedi."

Iris sert sert, "Neden söz edecekti?" dedi. "Sonra... O geceyi hatırlamamız gerekiyor mu?"

George kızardı. "Hayır, hayır, tabi gerekmiyor. Affedersin yavrum. Ha, aklıma gelmişken... Anthony'yi bir gece yemeğe çağırsana. Onu tekrar görmek isterim."

Iris çok sevindi. George'un yumuşamaya başladığını düşünüyordu. Anthony'yi çağırdılar ve o da bu daveti kabul etti. Ama genç adamın son anda kuzeye gitmesi gerekti, bu yüzden konağa yemeğe gelemedi.

Temmuzun sonunda bir gün George kırlar arasında bir köşk aldığını açıklayarak hem Iris'i şaşırttı, hem de Lucilla'yı.

Genç kız kulaklarına inanamadı. "Bir köşk mü satın aldın? Ama ben Goring'de iki ay için bir yer tutacağımızı sanıyordum."

"İnsanın kendi yeri olması daha güzel değil mi? Artık bütün yıl boyunca hafta sonlarını da orda geçirebiliriz."

"Nerde bu ev? Nehrin kıyısında mı?"

"Pek değil. Daha doğrusu nehirle hiç ilgisi yok. Aldığım ev Sussex'de, Marlingham'da. Adı Küçük Manastır. Kral George tipi küçük bir ev. Etrafında on iki dönümlük toprağı var."

"Yani orayı bize göstermeden mi aldın?"

"Bu fırsatı kaçırmak istemedim. Köşk yeni satılığa çıkarılmıştı."

Bayan Darke, "Herhalde köşkü tamir ettirmek gerekecek," dedi. "İçini de yeniden dekore ettireceğiz."

George kayıtsızca, "O önemli değil," diye cevap verdi. "Ruth her şeyi halletti."

George'un sekreteri Ruth Lessing gerçekten becerikli bir kadındı. Aileden sayılıyordu artık. Hoş ama son derecede ciddi, ince düşünceli ve çalışkandı.

Rosemary sağken sık sık, "Bırakalım da o işi Ruth çözümlesin," derdi. "Harika bir kadın o... Aman, o sorunu Ruth'a bırakalım..."

Ruth Lessing becerikli elleriyle her güçlüğü yenerdi. Soğuk, ama nazik bir tavırla gülümser ve bütün engelleri aşıverirdi. George'un bürosunu yönetiyordu. Onun, George'u da yönettiğinden kuşkulanıyordu. George, sekreterine çok bağlıydı, ona çok güveniyordu. Özellikle yargılarına. Ruth Lessing'in kişisel istekleri, arzuları yokmuş gibiydi.

Ama bu kez Lucilla Darke sinirlendi nedense. "George, Ruth becerikli olabilir. Ama bir ailede kadınlar da salonlarını kendileri döşemek isterler. Doğrusu Iris'in fikrini almalıydınız. Ben kendimden söz etmiyorum. Ben önemli değilim! Ama Iris için sinirlenecek bir durum bu."

George üzüldü. "Sürpriz yapmak istemiştim."

Lucilla dayanamayarak güldü. "Çocuk gibisiniz, George."

Iris, "Ben dekora aldırmam," dedi. "Ruth'un köşkü çok iyi döşediğinden eminim. Çok beceriklidir. Orda ne yapacağız, George? Herhalde tenis kortu vardır."

"Evet, dokuz kilometre ötede golf alanı da var. Deniz ise sadece yirmi kilometre uzakta. Bundan başka komşularımız da olacak. Bence insan tanıdığı kimselerin bulunduğu yerleri tercih etmelidir."

Iris hemen, "Hangi komşular?" diye sordu.

George gözlerini ondan kaçırdı. "Farradaylar. Evleri bizim toprakların ötesinde, iki kilometre uzaklıkta."

Iris hayretle eniştesine bakakaldı. *George sırf Stephen ve Sandra Farraday'ya yakın olmak için o köşkü satın aldı,* diye düşündü. Onlarla komşu olduklarında iki aile ister istemez daha yakın ilişkiler içinde olacaktı. Orayı bu yüzden dayayıp döşetti. Ama neden? Niçin Farradaylarla bu kadar ilgileniyor?

Bilemediğim amacına ulaşmak için ne diye bu kadar para harcıyor?... Rosemary'yle Stephen Farraday'ın birbirlerine çok daha yakın olduklarından mı kuşkulanıyor? Ablamın ölümünden sonra garip bir kıskançlığa mı kapıldı? Ama pek sanmıyorum... O halde, Farradaylardan ne istiyor? Bana durmadan o garip soruları sormasının sebebi nedir? George'un tavırları son zamanlarda çok tuhaf... Bazen çok heyecanlı bazen de uyuşuk... Özellikle akşamları bakışları daha da tuhaflaşıyor. Lucilla bunun sadece birkaç kadeh şarap yüzünden olduğunu düşünüyor.

Yoo, George son günlerde iyice acayipleşmişti. Kimi zaman aşırı bir heyecan ve telaş içindeyken kimi zaman komadaki bir hasta kadar çevresine ilgisizdi.

Ağustosun çoğunu Küçük Manastır adlı köşkte, kırların arasında geçirdiler. Iris köşkten nefret ediyordu. Aslında ev güzeldi, zevkli bir şekilde döşenmişti. (Ruth her şeyi eksiksiz yapardı.) Ama işin

garibi ev korkutucu şekilde boştu. Orada yaşamadılar. Savaştaki askerler nasıl bir yeri sadece işgal ediyorsa onlar da evi sadece işgal etmişti. Orayı korkunç yapansa yaz mevsimine özgü sıradan aktivitelerdi. Günleri hep doluydu. Hafta sonunda gelen konuklar, tenis partileri, Farradaylarla yenilen yemekler.

Sandra Farraday onlara çok dostça davranıyordu. Hepsini de yanındaki ailelerle tanıştırdı. George'la Iris'e de atlar konusunda fikir verdi. Lucilla'ya yaşlı olduğu için saygıyla davrandı.

Ama o uçuk renkli, gülümseyen yüzünden neler düşündüğünü ve hissettiğini anlamak mümkün değildi. Sfenks'ten farksızdı.

Stephen Farraday'yı daha az görüyorlardı. Adam siyasetle meşguldü. Sık sık da köşkünden ayrılıyordu bu yüzden. Iris, Stephan'ın oraya onlarla konuşmamak için *özellikle* fazla gelmediğini düşünüyordu.

Böylece ağustos ve eylül geçti, ekimde Londra'ya dönmeye karar verdiler. Ve Iris de rahat bir nefes aldı. Belki Londra'ya gidince George da normalleşecekti.

Sonra Elvaston Meydanı'ndaki konakta bir gece genç kızın kapısı usulca vuruldu. Iris ışığı yakarak saate baktı. Bire geliyordu. Saat yirmi iki otuzda yatmıştı. Bu yüzden de ona çok geç olmuş gibi geliyordu.

Üzerine sabahlığını giyerek kapıya gitti. George dışarıda bekliyordu. Henüz yatmamış olduğu üzerindeki kıyafetlerden anlaşılıyordu. George kesik kesik soluyordu. Yüzü morarmış gibiydi.

"Lütfen aşağıya, çalışma odama gelir misin, Iris? Seninle konuşmak istiyorum... Biriyle konuşmam gerekiyor..."

Iris uyku sersemiydi hâlâ. Şaşkın şaşkın eniştesinin peşinden gitti. Çalışma odasında George kapıyı kapatarak, ona masanın diğer tarafındaki koltuğa oturmasını işaret etti. Iris'e doğru sigara kutusunu iterken, kendi de bir tane yaktı. Ama elleri fena halde titriyordu.

Iris, "Bir şey mi var, George?" diye sordu. Oldukça endişelenmişti. Eniştesi berbat haldeydi.

George sanki uzun bir yolu koşarak aşmış gibi kesik kesik soluk alarak, "Tek başıma devam edemeyeceğim," dedi. "Artık bunu gizleyemeyeceğim. Bana ne düşündüğünü söylemelisin... Bunun doğru olup olmadığını."

"Neden söz ediyorsun, George?"

"Bir şeyi fark etmiş, bir şey görmüş olmalısın. Belki de Rosemary bir iki söz *söyledi.* Bir *neden* olmalı..."

Iris, George'a hayretle baktı.

Eniştesi alnını ovuşturdu. "Neden söz ettiğimi anlamıyorsun. Bunu görüyorum. O kadar korkma, küçüğüm. Bana yardım etmelisin. Elinden geldiği kadar her şeyi hatırlamalısın. Biliyorum, sözlerimden pek anlam çıkmıyor. Ama sana mektuplardan birini gösterdiğim zaman durumu anlayacaksın." Çekmecelerden birini açarak bir kâğıt çıkardı.

Uçuk maviydi bunlar. Üstlerinde küçük kitap harfleriyle birkaç cümle yazılmıştı.

George, "Şunu oku," dedi.

Iris kâğıda baktı. Yazılanların anlamı çok açıktı.

KARININ İNTİHAR ETTİĞİNİ SANIYORSUN. AMA İNTİHAR ETMEDİ ONU ÖLDÜRDÜLER.

İkincisi ise şöyleydi:

KARIN ROSEMARY KENDİNİ ÖLDÜRMEDİ. CİNAYETE KURBAN OLDU.

Iris gözleri bu cümlelere dikili öyle otururken George, "Bunlar üç ay kadar önce geldi," diye açıkladı. "Önce bir şaka sandım. İğrenç, hain bir şaka. Sonra düşünmeye başladım. Rosemary'nin kendini öldürmesi için ne sebep vardı?"

Iris ezberlemiş gibi, "Gripten sinirleri bozulmuştu," dedi.

"Evet, ama düşündüğüm zaman bu da hiç de mantıklı bir neden değil. Çok kişi grip geçirir, sonradan da sinirleri bozulur."

Iris kendini zorladı. "Belki de mutsuzdu..."

"Evet, olabilir." George sakin sakin bunu düşündü. "Ama Rosemary mutsuz olduğu için intihar edecek bir kadın değildi. Belki canına kıyacağını söyleyerek tehditler savururdu. Ama sonunda vazgeçerdi."

"Ama öyle olması gerekir, George. Bu olay başka nasıl açıklanabilir? Zaten çantasında da zehir buldular."

"Biliyorum. Birbirini tamamlayan noktalar bunlar. Ama bunlar geldiğinden beri..." George imzasız mektuplara tırnağıyla vurdu. "Olayları düşünmeye başladım. Ve düşündükçe bana işin içinde bir iş varmış gibi geldi. Sana bu yüzden bütün o soruları sordum. Rosemary'nin düşmanları olup olmadığı konusundaki o soruları. Birinden korkup korkmadığını. Onu öldüren kimsenin cinayeti bir *nedenle* istemiş olması gerekir..."

"George, sen çıldırmışsın..."

"Bazen ben de çıldırdığımı düşünüyorum. Bazen de doğru iz üzerinde olduğuma inanıyorum. Ama gerçeği *bilmek* istiyorum. Bu-

nu öğrenmeliyim. Bana yardım et, Iris. Düşünmeli, hatırlamalısın. Evet, tamam... hatırlamalısın. O geceyi tekrar tekrar düşün. Durumu anlıyorsun değil mi? Rosemary öldürüldüyse, o zaman katilin *o gece masada olanlardan biri olması* gerekiyor. Bunu anlıyorsun değil mi?"

Evet, Iris anlıyordu. O geceyi kafasından kovması imkânsızdı artık. Her şeyi hatırlaması gerekiyordu. Müzik, davulun sesi, hafifletilen ışıklar, sırayla çıkan sanatçılar, ışıkların yeniden güçlenmesi. Yüzü morarmış, hatları çarpılmış olan Rosemay'nin masaya yığılıp kalması.

Iris ürperdi. Artık korkuyordu. Çok korkuyordu. Düşünmesi... Geriye dönmesi gerekiyordu.

Rosemary 'hatıra' anlamına geliyordu.

Unutmak imkânsızdı artık.

BÖLÜM 2

Ruth Lessing

Ruth Lessing işleri arasında kısa bir süre patronunun karısı Rosemary Barton'u.düşündü.

Ruth Rosemary'den nefret ederdi. Ama bu nefretinin derecesini o kasım sabahı Victor Drake'le konuşuncaya kadar anlayamamıştı.

Her şey Victor'la yaptığı o konuşmayla başlamıştı. O zamana kadar Ruth'un düşündükleri ve hissettikleri benliğinin çok derinlerinde kalmış ve bunları pek fark etmemişti.

Ruth Lessing, George Barton'a çok bağlıydı. Yirmi üç yaşındayken yanında çalışmaya başlamış ve hemen George'un yönetilmesi gerektiğini anlamıştı. Ve adamı yönetimine de almıştı becerikli ve sakin Ruth. George'un endişelenmesine, zaman ve para harcamasına engel olmuştu. Arkadaşlarını seçmiş, ona uygun eğlenceler bulmuştu. George'un zararlı çıkacağı işlere girmesini önlemiş, zaman zaman da onu uygun bazı riskleri göze almaya zorlamıştı. Bütün bu uzun yıllar boyunca George her zaman Ruth'un emrinde olduğunu sanmıştı.

George, Ruth Lessing'in görünüşünü, kılık ve kıyafetini takdir ediyordu. Şık tayyörler, tiril tiril bluzlar, biçimli kulaklarına taktığı küçük inci küpeler. Kısa kestirdiği parlak siyah saçları, hafifçe makyaj yaptığı yüzü, pembe bir ruj sürdüğü dudakları.

Ruth'un her şeyinin uygun olduğunu düşünüyordu.

Ayrıca genç kadının ciddiliğini, senli benli olmayışını ve romantik tavırlar takınmayışını da takdir ediyordu. Bu yüzden Ruth'la dostça konuşuyor, ona özel işlerinden söz ediyordu, Ruth da onu dikkatle dinliyor ve yararlı fikirler veriyordu.

Ama George'un evlenmesiyle Ruth'un bir ilişkisi yoktu. Genç kadın hiç hoşlanmamıştı bu evlilikten. Ama durumu kabul etmişti ve düğün hazırlıklarını da üzerine almıştı.

George'un evlenmesinden sonra Ruth patronunun sırdaşlığından bir süre için vazgeçmişti. Artık sadece ofisteki işlerle ilgileniyordu. George işlerin büyük bir bölümünü ona bırakmıştı. Ama çok geçmeden Rosemary, George'un sekreteri Miss Lessing'in her bakımdan çok yararlı biri olduğunu anlamıştı. Miss Lessing nazik, güler yüzlü ve terbiyeliydi hep.

George, Rosemary ve Iris artık onu, Ruth diye çağırıyorlardı. Genç kadın sık sık Elvaston Meydanı'ndaki konağa öğle yemeğine geliyordu. Artık yirmi dokuz yaşındaydı Ruth. Ama hali tavrı yirmi üç yaşındakinden farksızdı.

Ruth, George'la samimi bir şekilde konuşmamasına rağmen onun en ufak duygusal tepkisini seziyordu. George'un evlilik hayatının başlangıçta pek mutlu olduğunu biliyordu. Ama sonra bu mutluluğun yerini tanımlaması kolay olmayan bir şey aldı.

George bir kasım sabahı Ruth'a Victor Drake'den söz etti. "Benim için, pek de hoş olmayan bir şeyi yapmanızı istiyorum, Ruth."

Kadın merakla ona baktı. Yaparım demesine gerek yoktu. George, Ruth'un istediğini yapacağını biliyordu.

"Her ailenin bir yüz karası vardır," diye ekledi.

Ruth anlayışlı bir tavırla başını salladı.

"Bu sözünü ettiğim genç, karımın kuzeni. Korkarım pek ahlaksız biri. Annesini mahvetti. Bayan Drake akılsız, romantik bir kadın. Oğlu uğruna elindeki birkaç hisse senedini de sattı. Victor işe Oxford'dayken sahte çek sürmekle başladı. O rezaleti örtbas ettiler. O zamandan beri Victor'u dünyanın dört bucağına yolladılar ama boşuna. Hiçbir yerde dikiş tutturamadı."

Ruth bu hikâyeyi biraz ilgisizce dinledi. Bu tipleri bilirdi. Böyle kişiler portakal yetiştirir, tavuk çiftlikleri kurar, Avustralya'ya işçi olarak gider ya da Yeni Zelanda'da dondurulmuş yiyecek işi yaparlardı. Girdikleri işlerde başarılı olamaz, hiçbir yerde fazla kalamazlardı. Kazandıkları parayı hemen harcayıp bitirirlerdi. Bu tür insanlar Ruth'u ilgilendirmezdi. Genç kadın başarıya hayrandı.

"Victor şimdi Londra'da. Onun karımı rahatsız ettiğini öğrendim. Rosemary okul günlerinden sonra Victor'u bir daha görmemiş. Ama genç adam iyi hikâye uydurmasını bilen bir tip. Karıma sık sık mektup yazıp ondan para istiyormuş. Böyle şeylere razı olacak değilim. Victor'a bugün saat on ikide oteline giderek kendisiyle konuşacağımı bildirdim. Ama bu işi benim yerime sizin halletmenizi istiyorum. Anlayacağınız, o genç adamla bir ilişki kurmayı kesinlikle istemiyorum. Onunla hiç tanışmadım. Bundan sonra da tanışmak

niyetinde değilim. Rosemary'nin de onu görmesini arzu etmiyorum. Eğer üçüncü biri girerse, bu sorun ciddi bir şekilde çözümlenmiş olur."

"Evet, böylesi her zaman daha iyidir. Bu konuda ne yapılacak?"

"Victor' a yüz sterlin ve Buenos Aires'e de bir bilet verilecek. Zaten paranın ona gemide teslim edilmesi daha doğru olur."

Ruth gülümsedi. "Anlıyorum. Onun İngiltere'den ayrıldığından kesinlikle emin olmak istiyorsunuz."

"Anladığınız belli."

Genç kadın kayıtsızca, "Sık sık görülüyor böyle şeyler," dedi.

"Doğru. O tiplerden çok var." George bir an durakladı. "Bu işi yapmanızın canınızı sıkmayacağından emin misiniz?"

"Tabi..." Ruth hafifçe gülümsedi. "Ben böyle bir sorunu kolaylıkla hallederim."

"Siz her şeyi kolaylıkla halledebilirsiniz."

"Gemide ona yer ayırtma işi ne olacak? Adı neydi demiştiniz?"

"Victor Drake. Bilet burda. Dün geminin acentesine telefon ettim. Teknenin adı *San Cristobal.* Yarın Tilbury'den kalkacak."

Ruth bilete baktı. Tarihin yanlış olmaması için inceledikten sonra çantasına koydu. "Tamam. Ben bu işi hallederim. Adres neydi?"

"Rupert Oteli. Russell Meydanı'nın yakınında."

Genç kadın not aldı.

"Ruth bilmiyorum siz olmasaydınız ne yapardım?" George ellerini sevgiyle genç kadının omzuna koydu. Birbirlerini tanıdığından beri ilk kez böyle bir şey yapıyordu. "Siz benim sağ kolumsunuz. Benim diğer kişiliğim."

Ruth sevincinden kızardı.

"Size fazla bir şey söyleyemedim. Belki sizi takdir etmiyormuşsunuz gibi davrandım. Ama aslında böyle değil. Her bakımdan size güveniyorum, Ruth." George bir an durdu, sonra tekrarladı. *"Her bakımdan.* Siz dünyanın en iyi, en değerli, en yararlı insanısınız."

Ruth sevinç ve utancını gizlemek için gülüyordu. "Böyle güzel sözler söylerseniz şımarırım."

"Ama ben bunları içtenlikle söylüyorum. Siz bu şirketin bir parçasısınız, Ruth. Sissiz bir hayat düşünemem."

Ruth'un kalbini ısıttı bu sözler. Rupert Oteli'ne vardığı sırada George'un sözlerinin etkisindeydi hâlâ. Yapacağı iş yüzünden hiçbir sıkıntı duymuyordu. Kendine güvenir, her işin üstesinden gelecek gücü olduğuna inanırdı. Öyle şanssızlık hikâyelerine de aldırmazdı. Victor Drake olayı da onun için o gün yerine getirmesi gereken görevlerinden biriydi.

Genç adam tıpkı Ruth'un tahmin ettiği gibiydi. Ama biraz daha çekiciydi. Ruth, onun karakterini hemen anladı. Victor Drake'in iyi bir yanı yoktu. Kalpsiz, hain ve çıkarcıydı. Ama bütün bunları şirin ve neşeli tavırlarla gizlemesini biliyordu. Yalnız Ruth, Victor Drake'in insanların ruhunu okuma gücü olduğunu ve karşısındakinin duygularıyla ustalıkla oynayabildiğini tahmin edememişti. Hatta belki kendinin Victor Drake'in çekiciliğine karşı koyma gücünü de fazla önemsemişti. Genç adam gerçekten çekiciydi.

Victor, Ruth'u memnunlukla karışık bir hayretle karşıladı. "Siz George'un elçisisiniz demek? Ah, ne hoş. Ne güzel bir sürpriz bu."

Ruth ifadesiz bir sesle George'un şartlarını açıkladı.

Victor gayet uysalca bir tavırla bunların hepsine razı oldu. "Yüz sterlin? Hiç de fena sayılmaz. Zavallı George. Aslında altmış

sterline razıydım. Ama sakın bunu ona söylemeyin. Şartlar: Kuzinim güzel Rosemary'yi rahatsız etmeyeceğim, saf kuzenim Iris'e ahlâksızlığımı bulaştırmayacağım, değerli kuzinim George'u utandırmayacağım. Bunların hepsini kabul ediyorum. *San Cristobal* gemisine bindiğim zaman beni geçirmeye kim gelecek? Siz mi sevgili Miss Lessing? Çok hoş." Siyah gözlerinde anlayışlı bir pırıltı belirdi. Burnunu kırıştırarak güldü. İnce, esmer bir yüzü vardı. Boğa güreşçisine benziyordu. Kadınların kendisini çok beğendiklerinin farkındaydı.

"Uzun bir süreden beri George'un yanında çalışıyorsunuz değil mi, Miss Lessing?"

"Altı yıldan beri."

"Ve sizsiz hiçbir şey yapamaz sanırım. Ah, evet, ben her şeyi biliyorum. Sizin hakkınızda da bilgim var, Miss Lessing."

Ruth sert bir ifadeyle, "Bütün bunları nerden öğrendiniz?" diye sordu.

Victor güldü. "Rosemary'den."

"Rosemary'den mi? Ama o..."

"Merak etmeyin. Rosemary'yi bir daha rahatsız etmek niyetinde değilim. Bana çok iyi davrandı zaten. Anlayış gösterdi. Anlayacağınız ondan da yüz sterlin kopardım."

"Siz..." Ruth durakladı.

Victor kahkahayla gülmeye başladı. Genç kadın da dayanamadı. O da gülüyordu şimdi.

"Çok kötüsünüz, Bay Drake."

"Ben usta bir sülüğümdür. Tekniğim çok gelişmiştir. Örneğin, intihar edeceğim imasıyla dolu bir telgraf çektim mi, annem bana hemen para yollar."

"Utanın."

"Kendimi çok aşağı görüyorum, Miss Lessing. Ben kötü bir insanım. Çok kötü olduğumu bilmenizi isterim."

"Neden?" Ruth meraklanmıştı.

"Bilmem siz farklı bir insansınız. Sizi her zamanki tekniğimle etkileyemem. Bakışlarınız çok zeki. Hikâyelerime kanmazsınız. Hayır. Ayrıca acımasızsınız da."

Genç kadının yüz ifadesi sertleşti. "Acıma duygusunu aşağı görürüm."

"Adınıza rağmen mi? İsminiz Ruth değil mi? Ne garip, Ruth aslında 'merhamet' anlamına gelir. Ve siz merhametsiz bir Ruth'sunuz."

Genç kadın, "Zayıflığı hoş görmem," dedi.

"Zayıf olduğumu da kim söyledi? Hayır, bu bakımdan yanılıyorsunuz. Belki hain ve kötüyüm. Ama benim için bir şey söylenebilir."

Ruth'un dudakları büküldü. *Her zamanki mazeret,* diye düşünüyordu. "Evet?"

"Çok eğleniyorum." Victor başını salladı. "Evet. Çok eğleniyorum. Ben hayatta çok şey gördüm, Ruth. Hemen her şeyi yaptım. Aktör, tezgâhtar, garson, tamirci, gemici, hamal ve bir sirkte gardırop memuru. Güney Amerika'da bir ülkede seçimlere girdim. Hapse atıldım. Hiçbir zaman yapmadığım iki şey var. Uzun süre doğru dürüst çalışmak ve cebimden para vermek." Gülerek genç kadına baktı.

Ruth, *ondan tiksinmem gerekir,* diye düşündü. Ama Victor Drake'de iblisçe bir güç vardı. Kötülüğe sanki pek eğlenceli bir şeymiş gibi bir hava vermesini biliyordu. Şimdi de Ruth'a aklından geçenleri okuyormuş gibi bakıyordu.

"Kendinizi beğeniyormuş gibi tavırlar takınmayın, Ruth. Siz de aslında kurallara pek aldıran bir insan değilsiniz. Taptığınız tek şey başarı. Siz sonunda patronuyla evlenen kızlardansınız. George konusunda siz de öyle yapmalıydınız. George, Rosemary denilen o küçük budalayla evlenmemeliydi. Eşi olarak sizi seçmeliydi. Kendisi için çok daha iyi olurdu."

"Hakaret ediyorsunuz..."

"Rosemary aptalın biri. Hep öyleydi zaten. Cennet kadar güzel ve tavşan kadar da ahmak. Erkeklerin hemen âşık olduğu ama sonunda terk ettiği kadınlardan. Ama siz... başkasınız. Tanrım... Bir insan size âşık olursa, sizden hiçbir zaman bıkmaz."

Ruth'un can alıcı noktasını bulmuştu. Genç kadın büyük bir içtenlikle, "Olursa..." dedi. "Ama bana âşık olmadı!"

"George'u kastediyorsunuz değil mi? Kendinizi kandırmayın, Ruth. Rosemary'ye bir şey olursa, George sizinle hemen evlenir."

(Evet...Tamam... Her şey böyle başlamıştı...)Victor dikkatle Ruth'u süzüyordu. "Ama bunu siz de biliyorsunuz zaten."

Ruth, George'un ellerini omzuna nasıl koyduğunu hatırladı. Sesi sevgi doluydu. *Evet, bu doğru,* diye düşündü. O bana güveniyor... Her derdini bana açıyor.

Victor usulca, "Kendinize daha fazla güvenmelisiniz kızım," dedi. "Siz George'u parmağınızda oynatabilirsiniz Rosemary sadece gülünç bir budala."

Ruth kendi kendine, *bu doğru,* dedi. Rosemary olmasaydı, George'u elde ederdim. Ona iyi bakardım. George'u mutlu ederdim. Birden müthiş, yakıcı bir öfke duydu.

Victor Drake alaycı bir tavırla onu süzüyordu. Başkalarının kafasına bazı fikirleri sokmaktan hoşlanırdı. Ya da şimdi olduğu gibi karşısındakine zaten kafasında olan fikri iyice göstermekten...

Evet, her şey böyle başladı. Ertesi günü dünyanın öbür ucuna gidecek olan bir adamla bir raslantı sonucu karşılaşmaları yüzünden... Büroya dönen Ruth, daha önce oradan ayrılan Ruth değildi artık. Ama halinde, tavrında bir değişiklik yoktu.

Ruth büroya döndükten kısa bir süre sonra Rosemary Barton telefon etti.

"Bay Barton yemeğe çıktı. Size yardım edebilir miyim?"

"Ah, Ruth bunu yapar mısınız? O sıkıcı Albay Race telgraf çekmiş. Partime yetişemeyecekmiş. George'a sorun. Onun yerine kimi çağırmak ister? Bir erkek olması gerekiyor. Grupta dört kadın var. Iris... Bu onun için yepyeni bir şey olacak... Ben... Sandra Faraday... Ah, dördüncü kadını unuttum! Acaba kimdi?"

"Dördüncü kadın benim sanırım. Beni da çağırmak nezaketini göstermiştiniz."

"Ah, tabi. Sizi unutmuştum!" Rosemary billur gibi bir kahkaha attı.

Tabi Ruth Lessing'in birdenbire kızardığını ve çene kaslarının şiştiğini göremezdi. *Ah, evet,* diye düşündü genç kadın. Beni doğum günü partisine George'a bir lütuf olarak çağırmış. "Evet, George, senin Ruth'u davet ederiz. Hoşuna gider. Ne de olsa çok işimize yarıyor. Ayrıca kılık kıyafeti de insanı utandıracak gibi değil."

Ruth o anda Rosemary'dan nefret ettiğini anladı. Ondan zengin, güzel, umursamaz ve akılsız olduğu için nefret ediyordu. Rosemary bir büroda durmadan çalışmak zorunda kalmamıştı. Her şey

ona bir altın tepsi içinde sunulmuştu. Aşk maceraları... Kendisine tapan bir koca... Çalışma zorunluluğu olmaması... Planlar yapmasına gerek kalmaması... Başkalarını aşağı gören, nefret edilecek, kibirli, kafasız bir güzeldi Rosemary...

Ruth kapattığı telefona alçak sesle, "Ölsen de kurtulsam," dedi. Bu sözleri kendini de şaşırttı. Ondan beklenmeyecek şeylerdi bunlar. Ruth heyecanlı, ateşli bir tip değildi. Her zaman sakin, beçerikli ve kendine hâkim olan bir kadındı.

Kendi kendine, "Bana neler oluyor," diye sordu.

O akşamüzeri Ruth Lessing, Rosemary Barton'dan nefret etmeye başladı.

Bugün, bir yıl sonra bile "Rosemary"den nefret ediyordu...

Ruth Lessing geçmişi, kasım ayının o günlerini düşündü.

Oturmuş telefona bakıyordu... Kalbi kara bir kinle dolup taşmaktaydı...

Daha sonra George'a, Rosemary'nin sözlerini tatlı ve sakin sesiyle tekrarladı. Davetli sayısının çift olması için partiye gelmemesinin daha doğru olacağını söyledi. Ama George *buna* razı olmadı.

Ruth ertesi sabah George'a Victor Drake'in *San Cristobal* gemisiyle hareket ettiğini haber verdi. Adam minnetle rahat bir nefes aldı.

"Demek Victor gitti?"

"Evet. Parayı ona tam iskele alınacağı sırada verdim." Ruth bir an durakladı, sonra da ekledi. Gemi rıhtımdan uzaklaşırken Bay Drake elini sallayarak, 'George'a sevgilerimi söyleyin,' diye seslendi. 'Bu gece onun sağlığına içeceğim!'"

"Küstah!" George merakla ekledi. "Nasıl bir insan, Ruth?"

Genç kadın ifadesiz bir sesle, "Tahmin ettiğim gibi," dedi. "Zayıf bir insan."

Ve George hiçbir şeyi görmedi, hiçbir şeyi fark etmedi. Ruth neden beni onu görmeye yolladın, diye bağırmak istedi. Onun bana neler yapacağını bilmiyor muydun? Dünden beri çok değiştiğimin farkında değil misin? Artık *tehlikeli* bir insan olduğumu görmüyor musun? Neler yapabileceğimi sezmiyor musun?

Onun yerine ciddi bir tavırla, "San Paulo'dan gelen mektup..." dedi.

Yine becerikli ve çalışkan sekreterdi.

Sonra beş gün geçti...

Ve Rosemary'nin doğum günü geldi.

Büroda fazla iş yoktu o gün. Ruth berbere gitti. Yeni aldığı siyah tuvaleti giydi. Ustalıkla makyaj yaptı. Aynadan bakan yüz kendisinin değildi sanki. Kararlı, acı ifadeli, uçuk renkli bir surattı bu.

Victor Drake'in dediği doğruydu. Acımasız bir kadındı. Ruth.

Ruth daha sonra masada Rosemary'nin çarpılmış, morarmış yüzüne bakarken de yine bir acıma duymadı.

Şimdi, on bir ay sonra Rosemary Barton'u düşünürken Ruth birdenbire korktu...

BÖLÜM 3

Anthony Browne

Anthony Browne kaşlarını çatmış, ileride bir noktaya bakıyordu. Rosemary'yi düşünmekteydi.

Onunla ilgilenmekle büyük aptallık ettim. Ama tabi her erkek bu bakımdan hoş görülebilir. Çok güzeldi. O akşam Dorchester Oteli'nde gözlerimi ondan alamadım. Bir peri kadar güzeldi. Periler de onun kadar budala olmalılar!

Evet... Rosemary'ye fena halde tutuldum. Bizi tanıştıracak birini bulmak için çırpındım durdum. Aslında affedilmeyecek bir şeydi bu. Çünkü o ara böyle şeylerle değil işle ilgilenmem gerekiyordu. Ne de olsa Claridge'de günlerimi sırf zevk içinde geçirmek için kalmıyordum.

Ama Rosemary insanın işini unutmasını hoş gördürecek kadar güzeldi. Şimdi kendi kendime kızmak, nasıl da bu kadar aptallaştım, demek kolay. Ama neyse ki gerçekten pişman olacağım hiçbir şey yok. Rosemary'yle konuşur konuşmaz o çekiciliği biraz kayboldu. Her şey normal halini aldı. Aslında aşk değildi bu. İkimiz de bir süre eğlendik, o kadar.

Evet, zevkli günlerdi. Rosemary'nin de eğlendiğini biliyorum. Çok güzel dans ediyordu. Rosemary'yi bir yere götürdüğüm zaman erkekler dönüp dönüp ona bakıyorlardı. Bu da gururumu okşuyordu. Tabi Rosemary'nin konuşmaması şartıyla. Kaç defa için için Rosemary'yle evli olmadığıma şükrettim. İnsan zamanla o kusursuz yüze ve vücuda alışıyordu. Sonra? Rosemary insanı doğru dürüst dinlemesini bile bilmiyordu. Her sabah kahvaltı sırasında onu çılgınca sevdiğini söylemeni bekleyecek kadınlardandı.

Ah... Şimdi böyle düşünmek ne iyi...

Ama ona bir ara tutulmuştum. Öyle değil mi?

Rosemary'nin etrafında dönüp duruyordum. Ona telefon ediyor, dansa götürüyor, takside öpüyordum. O garip, beklenmedik güne kadar böyle gitti...Yani ahmakça davranmaya başlamıştım...

Anthony, Rosemary'nin o günkü halini hâlâ hatırlıyordu. Genç kadının altın saçından bir tutam kulağının üstüne düşmüştü. Uzun kirpiklerinin altından mavi gözleri parlıyordu. Yumuşak kırmızı dudaklarını büzmüştü.

"Anthony Browne... Güzel bir ad..."

Genç adam neşeyle, "Çok saygıdeğer ve eski bir ad," dedi. "Sekizinci Henry'nin mabeyincisinin adı Anthony Browne'du."

"Atalarından biri sanırım."

"Buna yemin edemem."

"Etmemen de iyi olur."

Anthony kaşlarını kaldırdı. "Ben ailenin Amerika'daki koluyum."

"İtalya'daki kolu değil misin?"

Genç adam güldü. "Esmer olduğum için mi böyle söylüyorsun? Annem İspanyoldu."

"Şimdi anlaşıldı."

"Anlaşılan nedir?"

"Çok şey, Bay Anthony Browne."

"Adımı çok sevdiğin anlaşılıyor."

"Demin de söyledim ya. Hoş bir ad..." Rosemary bir an durdu ve genç adamın hiç beklemediği bir şey söyledi. "Tony Morelli'den çok daha hoş."

Anthony bir an kulaklarına inanamadı. İnanılamayacak, olamayacak bir şeydi bu. Sonra Rosemary'yi kolundan yakaladı. Canı acıyan kadın yüzünü buruşturdu.

"Canımı yakıyorsun!"

"O adı nerden duydun?" Anthony'nin sert sesi tehdit doluydu.

Yarattığı bu etkiden pek hoşlanmayan Rosemary güldü. Genç kadın gerçekten inanılmayacak kadar aptaldı.

"Kim söyledi bunu sana?"

"Seni tanıyan biri."

"Kim o? Bu ciddi bir durum, Rosemary. İşin içyüzünü öğrenmeliyim."

Rosemary, Anthony'ye yan yan baktı. "Ahlaksız bir kuzenim var. Adı Victor Drake. O söyledi."

"Ben o adda birini tanımıyorum."

"Onunla karşılaştığın sırada herhalde asıl adını kullanmıyordu. Aileye daha fazla leke sürmemek için olacak."

Anthony ağır ağır, "Anlıyorum..." diye mırıldandı. "Onunla... Hapishanede karşılaşmışız değil mi?"

"Evet. Ben Victor'u azarlıyor, hepimizi rezil ettiğinden söz ediyordum. Tabi bu sözlerim hoşuna gitmedi. Gülerek, 'Sen de her zaman o kadar dikkatli değilsin, hayatım, dedi.' 'Geçen gece seni es-

ki bir hapishane kuşuyla dans ederken gördüm. Hatta en yakın dostlarından biriymiş. Şimdi Anthony Browne adını kullanıyormuş. Ama hapishanedeyken adı Tony Morelli'ydi.' "

Anthony kayıtsızca, "Gençlik günlerimden bir ahbap..." dedi. "Onunla dostluğumu yenilemeliyim. Aynı hapishane mezunları birbirlerini tutmalıdır."

Rosemary başını salladı. "Geç kaldın. Victor'u Güney Amerika'ya yolladık. Dün gitti o."

"Anlıyorum..." Anthony derin bir soluk aldı. "Demek o korkunç sırrımı şimdi bilen yalnız sen varsın?"

Rosemary başını salladı. "Sırrını kimseye açıklamayacağım."

"Açıklamaman iyi olur." Genç adamın sesi sertti. "Buraya bak Rosemary. Tehlikeli bir şey bu. Bu güzel yüzünü parçalamalarını istemezsin değil mi? Bazı kimseler bir kadının güzelliğini mahvetmekten kaçınmazlar. Ayrıca 'temizlenmek' denilen bir şey de var. Bu sadece kitaplar ve filmlerde görülen bir şey değildir. Gerçek hayatta da olur."

"Beni tehdit mi ediyorsun, Tony?"

"Seni uyarıyorum." *Bu uyarımı dinleyecek mi,* diye düşündü. Ne kadar ciddi olduğumun farkında mı? Küçük, gülünç budala. O güzel kafası bomboş. Dilini tutacağından emin olamam. Ama her şeye rağmen ona ne kadar ciddi olduğumu anlatmaya çalışacağım. "Rosemary, Tony Morelli adını duyduğunu unut. Anlıyor musun?"

"Ama ben buna aldırmıyorum ki, Tony. Bu konuda geniş fikirliyim. Hapishanede yatmış biriyle arkadaşlık etmek beni heyecanlandırıyor. Utanılacak bir şey yok ki."

Anthony kendi kendine, gülünç ahmak, dedi. Soğuk bakışlarla genç kadını süzüyordu. Bir ara ona âşık olduğumu bile sandım.

Oysa aptallara hiç katlanamam. Güzel yüzlü olanlarına bile. Sert bir sesle, "Tony Morelli'yi unut," diye homurdandı. "Çok ciddiyim. Bir daha o adı söyleme." Sonra *buradan gitmem gerekiyor,* diye düşündü. Başka çare yok. Bu kadının dilini tutacağını sanmıyorum. Aklına esince konuşacaktır.

Rosemary, Anthony'ye gülümsüyordu. Sihirli bir gülümsemeydi bu. Ama genç adamı hiç etkilemedi. Rosemary, öyle kaşlarını çatma," dedi. "Beni gelecek hafta Jarrowların balosuna götür."

"Burda olmayacağım. Londra'dan ayrılıyorum."

"Doğum günü partimden önce bir yere gidemezsin. Beni hayal kırıklığına uğratamazsın. Ben sana güveniyorum. Şimdi, 'Hayır' deme. O pis grip yüzünden çok sıkıldım. Hâlâ da bitkin haldeyim. Beni kırma partime mutlaka gel."

Anthony kesinlikle, hayır, diyecek, hemen gidecekti oradan.

Ama... açık kapıdan Iris'in merdivenden indiğini gördü. Dimdik, ince bir genç kızdı. Siyah saçları, gri gözleri, beyaz bir teni vardı. Rosemary kadar şahane değildi ama yine de güzeldi. Ablasının tersine karakter sahibi ve zekiydi.

Anthony o an, kısa bir süre için bile olsa Rosemary'nin güzelliğinin etkisinde kaldığı için kendinden nefret etti. O anki halinin, Rosaline'le ilgilenen Romeo'nun Juliet'i ilk kez gördüğü andaki haline benzediğini fark etti.

Ve birdenbire fikrini değiştirdi.

Hemen başka bir yol seçmeye karar verdi.

BÖLÜM 4

Stephen Farraday

Stephen Farraday, Rosemary'yi düşünüyordu. Genç kadının hayalinin onda uyandırdığı o inanılmaz duygu kendisini şaşırtıyordu hep. Çoğu zaman Rosemary'nin hayalini kafasından çabucak kovuyordu. Ama Rosemary bazen ölümünden sonra da hayattayken olduğu gibi ısrar etmeye başlıyor ve hayali Stephen'ın yakasını bırakmıyordu.

Stephen'ın ilk tepkisi hep aynı oluyor, lokantadaki o sahneyi hatırladığı zaman ürperiyordu. Zaten o olayı hatırlamasına da gerek yoktu... Stephen daha geriye gitti, Rosemary'nin sağ olduğu günlere. Rosemary şimdi, nefes alıyor ve onun gözlerinin içine bakıyordu.

Stephen *ne büyük budalalık ettim,* diye düşündü inanılmayacak kadar aptalca davrandım.

Her şeyin nasıl olduğunu anlayamıyordu bir türlü. Sanki hayatı ikiye ayırmıştı. Daha geniş olan bölümü dengeli ve düzenliydi. Öbür yanıysa Stephen'dan beklenmeyecek kadar çılgınca. Bu iki bölüm birbirine hiç uymuyordu.

Stephen zaman zaman yaşantısını şöyle bir gözden geçiriyor ve yaptıklarından memnuniyet duyuyordu. Daha küçük yaşlardayken başarılı olmayı kafasına koymuş ve yaşadığı pek çok zorluğa rağmen istediği başarıya ulaşmıştı.

Hayata bakış tarzı hep sade olmuştu; istemenin gücüne inanıyordu, bir insan bir şeyi isterse elde eder diye düşünüyordu.

Küçük Stephen azim ve kararlılıkla istekleri için çabalamaya başlamıştı ve bu yolda ona yardım edebilecek tek şey kendi çabası ve azmiydi. Yedi yaşında küçük bir çocuk, yükselmeye, çok yükselmeye azmetmişti. Bu konuda ailesinin kendisine yardım edemeyeceğini biliyordu. Annesi kendisine göre daha düşük mevkideki biriyle evlenmiş olmaktan pişmandı. Ufak tefek işlerle uğraşan bir inşaatçı olan babası zeki, kurnaz ve cimri bir adamdı. Ve hayatı boyunca hem eşi, hem de oğlu tarafından küçümsenmişti. Stephen dalgın, hiçbir hedefi olmayan ve ruh hali sürekli değişiklikler gösteren annesinin neden böyle olduğunu anlayamıyordu. Ta ki onu elinde boş bir kolonya şişesiyle masada yığılmış buluncaya kadar. Annesinin değişken ruh halini içki içmesine bağlamıyordu. Çünkü annesi bira ya da daha sert alkollü içkiler içmiyordu ve onun kolonya içiyor olması da sadece baş ağrıları yüzündendi.

Stephen o anda anne ve babasına karşı güçlü bir sevgisi olmadığını fark etti. Ve onların da kendisini pek fazla sevmediğinden şüphelendi. Yaşına göre ufak tefek ve oldukça sessiz bir çocuktu. Akıllı bir çocuk olan Stephen evde hiçbir sorun çıkarmıyordu, ama muhtemelen babası onun daha hareketli olmasını tercih ederdi. "Ben senin yaşındayken çok yaramaz bir çocuktum," derdi hep. Babası ona bakınca annesine benzediğini onun da annesi gibi kendisini küçümsediğini düşünüyordu... annesine çekmişti.

Stephen kendi azmiyle yavaş yavaş hayatına bir yön vermeye başlıyordu. İlk olarak kendi vapurunu işletmeye karar verdi. Sonra yavaş ve tane tane konuşma alıştırmaları yapmaya başladı. Ve bu çabası başarıya ulaşmıştı; artık kekelemiyordu. Okulda ise derslerine çok önem veriyordu, çünkü ona göre eğitim insanı başarıya ulaştırır. Öğretmenleri de onu destekliyor ve yüreklendiriyorlardı. Stephen çalışkanlığı sayesinde üniversite eğitimi almaya hak kazandı. Derme çatma evler yapan babası oğlunun eğitimi için para harcamaya öğretmenleri tarafından ikna edildi.

Yirmi iki yaşındaki Stephen, Oxford'u iyi dereceyle bitirmiş iyi bir konuşmacı ve usta bir makale yazarı olarak döndü. Bu arada pek çok faydalı arkadaş da edinmişti. Politika ilgisini çekiyordu, çekingenliğiyle başa çıkmayı öğrenmişti ve davranışları görenleri hayran bırakıyordu. Sıcakkanlılığı ve etrafına saçtığı pırıltı insanların, "Bu genç adam çok başarılı olacak," demelerine neden oluyordu. Özgürlükçü bir eğilimi olmasına rağmen Liberal Parti'nin tükendiğini fark ederek İşçi Partisi'ne katıldı. Artık ismi "İstikbali parlak" genç adam olarak anılıyordu. Fakat Stephen İşçi Partisi'nin yeni fikirlere açık olmayan ve eski kafalı bir parti olduğuna karar verdi. Bu arada İşçi Partisi'nin güçlü rakiplerinden olan Muhafazakâr Parti'nin dikkatini çekiyordu.

Stephen tam olarak onların istediği niteliklerde bir politikacıydı. Seçimlerde adaylığını koydu ve kazandı. Avam Kamarası'ndaki yerini alırken kendini zafer kazanmış gibi hissediyordu. Politik alanda kariyer sahibi olmak onun için çok doğru bir seçimdi. Çıktığı bu yolda tüm hırsını ve yeteneklerini ortaya koyabilirdi. İçinde iyi bir yönetici olma gücü vardı, insanlara nasıl davranması gerektiği ko-

nusunda doğal bir yeteneğe sahipti. Ne zaman ılımlı davranacak, ne zaman karşı çıkacak çok iyi biliyordu. Bir gün Bakanlar Kurulu'na gireceğine dair kendi kendine yemin etti.

Bununla birlikte, Avam Kamarası'nda olmanın heyecanı yatıştığında hayal kırıklığı başlamıştı. Zorlu bir seçim sürecinin ardından seçilmiş olmak her yerde ondan söz edilmesini sağlamıştı. Ama şimdi alışılmış biri haline gelmişti, sistemin önemsiz bir parçası ve parti üyelerine faydalı biri oluvermişti. Bu karanlıktan çıkmak kolay değildi. Gençlik yeterli değildi ve yetenekli olmaktan fazlasına ihtiyacı vardı. O da nüfuzdu.

Bu konuda onu destekleyebilecek belli aileler vardı.

O ana kadar hiç düşünmediği evliliği düşünmeye başladı. Kafasında kendisiyle el ele hayatı ve tutkularını paylaşacak, ona çocuklar verecek, düşüncelerini ve tereddütlerini dinleyecek bulanık bir resim belirdi. Başarıya tutkun ve eşi bu başarıyı yakaladığında onunla gurur duyacak pek çok kadın vardı.

Bir gün Kidderminster ailesinin verdiği büyük yemeğe katıldı. Kidderminsterlar İngiltere'nin en güçlü bağlantılarına sahipti. Onlar politikada çok güçlü bir aileydi. Lord Kidderminster herkes tarafından tanınan seçkin biriydi. Kidderminsterların beş tane kızları vardı.

Kidderminsterlar genç politikacılara destek verirlerdi, Farraday için verdikleri davetin nedeni de buydu.

Stephen orada pek fazla kimseyi tanımıyordu. Davetin ilk yirmi dakikasını pencerenin kenarında tek başına geçirdi. Çay masasının etrafındaki kalabalık diğer odalara geçince Stephen masanın yanında tek başına duran uzun boylu, siyahlar içindeki şaşkın şaşkın bakan genç kızı fark etti.

Gördüğü bir yüzü asla unutmazdı. Tube'daki sabahı hatırladı. Orda Alexandra Hayle'yi daha farklı tanıtmışlardı. Kidderminsterların üçüncü kızı olan Lady Alexandra'nın çekingen ve utangaç bir mizaca sahip olduğu ve kendini hayvanlara adamış olan genç hanımın ev ekonomisi eğitimi aldığı söylenmişti.

Orada duran Lady Alexandra'ydı. Çekingen bir insanın yanılmaz algılarına sahip olan Stephen, onun da fazlasıyla çekingen olduğunu hemen anlamıştı. Beş kız kardeşin içinde en sadesi olan Alexandra her zaman aşağılık duygusuyla mücadele etmişti. Kız kardeşleriyle aynı eğitimi alıp aynı şekilde yetiştirildiği halde hiçbir zaman onlar kadar becerikli olamamıştı ve bu durum annesini çok üzmüştü.

Stephen bu kadarını bilmiyordu tabi. O sadece genç kızın ne kadar huzursuz ve mutsuz olduğunu fark etmişti. Ve birden kafasında bunun bir şans olduğu fikri beliriverdi. *Bu şansı değerlendir, ahmak! Ya şimdi ya da hiç!*

Odanın bir ucundan diğer ucuna yürüdü ve orada tek başına duran genç kızın yanına giderek bir sandviç aldı. Kıza dönüp sinirli bir şekilde, "Sizinle konuşmamın bir sakıncası var mı acaba?" diye sordu. "Burada pek fazla kimseyi tanımıyorum, sanırım siz de öyle. Lütfen beni terslemeyin. Aslında ben son derece çek-çek-çekingen (yıllar öncesinde kalan kekemelik en uygun zamanda geri gelmişti) bir insanım. Sanırım sizde öylesiniz, değil mi?"

Genç kız heyecanlandı, ağzı konuşacakmış gibi hafifçe aralandı. Fakat Stephen'ın da tahmin ettiği gibi hiçbir şey söyleyemedi. Ona, Ben bu evin kızıyım, diyemedi, "Evet, aslında çekingen biriyim, hep böyleydim," diyebildi.

Stephen çabucak devam etti: "Bu korkunç bir duygu. Onunla baş edebilen var mıdır bilmiyorum. Bazen kendimi dilim tutulmuş gibi hissediyorum."

"Bende öyle."

Stephen hafif kekeleyerek konuşmaya devam etti. Bu onun için yıllar öncesinde kalan bir durumdu ve şimdi yeniden başlamıştı. Bu haliyle Stephen genç, saf ve zararsız görünüyordu.

Sözü, pek çok kişinin ilgisini çeken tiyatro oyunlarına getirdi. Sandra da konuya ilgiliydi. Toplumsal kurumları tartışan bu oyunlar ikiliyi derin bir tartışmaya sürükledi.

Stephen fazla ileri gitmedi. Lady Kidderminster'ın odaya girdiğini ve kızını aradığını gördü, bu planlarını biraz değiştirdi. "Hoşça kal," diye mırıldandı. "Sizinle sohbet etmek bir zevkti. Davetin sizinle konuşmadan önceki kısmı hiç hoşuma gitmemişti. Teşekkürler."

Konağı neşe içinde terk etti. Yakaladığı şansı değerlendirmişti ve şimdi başladığı işi tamamlamalıydı.

Birkaç gün sonra Sandra kız kardeşlerinden biriyle birlikte dışarı çıktı. Bir kez de tek başına. Hızlı adımlarla yürüyordu, bir randevuya gittiği çok belliydi. Ama davetten bir hafta sonra Stephen'ın sabrı mükâfatını buldu. Bir sabah Sandra küçük siyah köpeğiyle birlikte bahçeye doğru yavaş adımlarla ilerledi.

Beş dakika sonra, hızlı adımlarla yürüyen genç bir adam çıkageldi ve Sandra'nın önünde durdu. Neşeli bir şekilde, "Ne şans ama! Sizi tekrar görüp göremeyeceğimi çok merak ediyordum," dedi.

Genç adamın ses tonu öylesine neşeliydi ki, Sandra'nın yüzü kızardı.

Köpeğin önünde duran Stephen, "Ne şeker şey bu. Adı ne?" dedi.

"MacTavish."

"Ah, terrier cinsi."

Kısa bir süre köpekle ilgili konuştuktan sonra, Stephen sıkıntıyla, "Geçen gün size adımı söylemedim. Ben Farraday, Stephen Farraday. Ben bir parlamento üyesiyim," dedi.

Genç adam merakla genç kızın yüzüne baktığında yanaklarının yine kızardığını fark etti. Genç kız, "Ben Lady Alexandra Hayle," dedi.

Stephen birkaç dakika durdu. Bu kısa sürede birçok duyguyu bir arada yaşamıştı: şaşkınlık, farkındalık, umutsuzluk, sıkıntı!

"Ah, siz geçen gün benim bir ahmak olduğumu düşünmüş olmalısınız! Orda kimseyi tanımadığınız için sıkıldığınızı sanmıştım."

Sandra yetiştiriliş tarzına uygun bir şekilde Stephen'ın içini rahatlatacak bir cevap verdi. "Size Kidderminsterların kızı olduğumu söylemeliydim."

"Bilmeliydim."

"Nerden bilebilirdiniz ki? Hiç önemi yok Bay Farraday. Lütfen öyle üzgün üzgün bakmayın. Gelin Serpentin'e yürüyelim. Bakın MacTavish'te dolaşmak istiyor."

O günden sonra Stephen, genç kızla birçok kez aynı yerde buluştu. Ona tutkularını anlattı, politik konular hakkında konuştular. Stephen, onun zeki, bilgili ve sempatik bir genç kız olduğunu düşünüyordu. Sandra akıllıydı ve olaylara tarafsız bakabiliyordu. Onlar artık iki iyi arkadaştı.

Bir sonraki adım Stephen'ın Kidderminster Konağı'nda bir akşam yemeğine davet edilmesiydi. Sonra birlikte dansa gittiler.

Sandra kendisine genç bir adamdan söz eden annesine, "Stephen Farraday nasıl?" diye sordu.

"Stephen Farraday mı?"

"Evet, geçen gün verdiğiniz davetteydi ve ben onunla bir iki kez görüştüm."

Lord Kidderminster'a danıştılar, o umut vaat eden gençleri destekliyordu. "Genç adam çok iyi, ailesi hakkında hiçbir bilgim yok ama kendi başarılarıyla isim yapacak."

Stephen yemeğe geldi ve Kidderminsterların takdirini kazandı. Lady Kidderminster kibirli bir tavırla, "Tanımaya değer bir genç," dedi.

İki ay sonra Stephen şansını denedi. "Sandra, seni sevdiğimi bilmelisin. Benimle evlenmeni istiyorum. Bir gün çok başarılı olacağıma inanmasaydım sana bu teklifi yapmazdım. Buna yürekten inanıyorum. Kararından pişman olmayacaksın, buna söz veriyorum."

"Pişman değilim."

"Yani, teklifim senin için bir şey ifade ediyor mu?"

"Farkında değil miydin?"

"Öyle olmasını umuyordum ama emin olamadım. Seni davette gördüğüm ilk andan beri sevdiğimi ve bu nedenle bütün cesaretimi toplayıp seninle konuşmaya geldiğimi biliyor musun? Hiç bu kadar endişelenmemiştim."

Sandra, "Ben de seni ilk gördüğüm andan beri seviyorum," dedi.

Ama her şey bu kadar basit değildi. Sandra kararını ailesine açıklayınca onların tepkisiyle karşılaştı. "O adam kim? Hakkında ne biliyoruz?" Lord Kidderminster, Stephen'ın ailesi hakkında samimi olduğunu düşünüyordu, onların ölmüş olduklarını umuyordu.

Lady Kidderminster'a, "Hımm, daha kötü olabilir," dedi.

Kızını iyi tanıyordu, sakin yapısının altında değişmez amaçlar ve kararlar vardı. Eğer onunla evlenmeye karar verdiyse, bunu kesinlikle yapardı. Asla vazgeçmezdi!

"Genç adamın önünde parlak bir gelecek var. Ufak bir destek onu çok iyi yerlere getirebilir. Bunu yapabiliriz. O uygun biri gibi görünüyor."

Lady Kidderminster istemeye istemeye kabul etti. Ona göre Stephen, kızına tam olarak uygun değildi. Ama Sandra çocukları içinde en sabit fikirli olanıydı. Susan güzeldi, Esther'se akıllı. Diana genç Harwick düküyle evlenmişti. Sandra daha az cazibeye sahipti, o utangaçtı ve eğer bu genç adam herkesin düşündüğü gibi başarılı olursa...

Söylenerek razı oldu. "Ama tabi biri ona yardım etmeli..."

Böylece Alexandra Catherine Hayle, Stephen Leonard Farraday'ı atlas saten ve dantel bir gelinlik içinde, altı nedime eşliğinde iki dakikalık bir yeminin ve muhteşem bir düğün töreninin ardından iyi ve kötü günde bir arada olmak üzere eş olarak kabul etti. Balayına İtalya'ya gittiler, döndüklerinde Westminster'da küçük ama çok hoş bir eve yerleştiler. Kısa bir süre sonra Sandra'nın vaftiz annesi öldü ve ona kırlar arasında küçük bir ev bıraktı. Genç çift için her şey çok güzel gidiyordu. Stephen hızla politik çalışmalara başladı. Sandra, ona her konuda yardım edip destek oldu. Bazen Stephen talihin kendisine yardım etmiş olduğuna inanamıyordu. Güçlü Kidderminster'la olan bu ilişkisi ona işinde çok çabuk yükselmesini sağladı. Kendi yetenekleri de bu başarısını sağlamlaştırıyordu. İçin-

deki güce yürekten inanıyordu ve kendini ülkesi için çalışmaya adamaya hazırlanıyordu.

Stephen Farraday artık sofrada zaman zaman karısına bakıyor ve *Sandra ne harika bir yardımcı*, diye düşünüyordu. Ben de hep böyle bir eş istedim.

Sandra'nın biçimli başı ve boynu, düzgün kaşları, berrak elâ gözleri, geniş beyaz alnı ve azametli ifadeli, hafifçe gagamsı burnu hoşuna gidiyordu. Kendi kendine, evet, diyordu. Bizim küçük, hayatından memnun olmayan Stephen Farraday kendine uygun bir eş seçti.

Ve böyle memnunluk ve zafer duyguları arasında karısıyla on beş günlük tatil yapmak için St. Moritz'e gitti. Ve otelin holünde etrafına bakınırken Rosemary'yi gördü.

Stephen o anda kendisine olanları kesinlikle anlayamadı. Otuz iki yaşındaydı. En genç milletvekillerinden biri sayılıyordu. O güne kadar hiç âşık olmamıştı. Ve şimdi Sandra'ya uydurduğu o yalanlar birer gerçek halini almaya başlıyordu.

Stephen, Rosemary'ye uzaktan bakar bakmaz delicesine, çılgıncasına âşık olmuştu. Bu genç adamın yıllar önce tatmış olması gereken o umutsuzca, delice bir delikanlılık aşkıydı.

Stephen toy bir çocuk gibi gözü başka bir şey görmeyecek kadar tutulunca bayağı şaşırdı. Artık Rosemary'den başka hiçbir şeyi düşünemiyordu. Genç kadının o şahane yüzü, gülümseyişi, gür altın saçları, yürürken dalgalanan biçimli vücudu. Stephen yemek yiyemiyor, uyuyamıyordu. Rosemary'yle birlikte kayak yapıyor, dans ediyorlardı. Stephen, genç kadını kollarında tutarken dünyada her şeyden çok onu istediğini anlıyordu. Demek bu ıstırap, bu özlem aşk denilen şeydi!

Stephen o arada, neyse ki duygularım hiçbir zaman yüzümden anlaşılmazdı, diyordu. Kimse hislerimi bilmemeli, bundan şüphelenmemeli... Rosemary dışında tabi.

Bartonlar İsviçre'den Farradaylardan bir hafta önce ayrıldılar. Stephen, Sandra'ya, "St. Moritz bana hiç de eğlenceli gelmedi," dedi. "Biz de tatilimizi kısa kesip Londra'ya dönelim mi?"

Karısı uysalca buna razı oldu.

Stephen, Londra'ya döndükten iki hafta sonra Rosemary, onun metresi oldu.

Acayip, ateşli, heyecanlı günlerdi bunlar. Ve bu süre ne kadar sürdü?... En fazla altı ay. Bu altı ay süresinde Stephen her zamanki gibi işiyle uğraştı, seçmenleriyle konuştu, Avam Kamarası'nda sorular sordu. Sandra'yla dertleşti. Ve o sırada hep bir tek şeyi düşündü. Rosemary'yi.

Küçük apartman dairesinde gizli gizli buluşmaları. Rosemary'nin güzelliği... Stephen'ın aşk ve ihtiras dolu sözleri... Rosemary'nin ona ateşle sarılması... Bir rüyaydı bu. Şehvetli, ateşli bir rüya.

Ve tabi rüyayı uyanış izledi.

Sanki birdenbire oldu bu.

Tünelden aydınlığa çıkmaya benziyordu.

Stephen bir gün şaşkın, bir gün ateşli âşıktı. Ertesi günse Rosemary'yi artık sık sık görmemesinin doğru olacağını düşünen sakin Stephen Farraday. Tanrım, diyordu. Çok tehlikeli bir şekilde davrandık. Eğer Sandra bu durumdan şüphelenirse...

Stephen, kahvaltı sofrasında usulca karısına baktı. Neyse... Hiçbir şeyden kuşkulanmıyor. Aklına bir şey gelmiyor. Oysa son zamanlarda uydurduğum bazı bahaneler pek sudandı. Başka bir kadın

hemen şüphelenirdi. Neyse ki Sandra öyle bir insan değil. Derin bir nefes aldı. Doğrusu Rosemary'yle çok ihtiyatsız davrandık. Kocasının durumu fark etmemiş olması şaşılacak şey. Hiçbir şeyden şüphelenmeyen, aptal adamlardan. Rosemary'den de çok büyük... Rosemary ne kadar güzel...

Stephen'ın aklına birdenbire golf alanı geldi. Taze bir rüzgâr eserdi orada. Erkekler pipolarını tüttürerek golf oynarlardı. Ve kulüpte alana kadınların çıkmasına izin verilmezdi.

Birdenbire Sandra'ya, "Köşke gidemez miyiz?" dedi.

Sandra hayretle başını kaldırdı. "Gitmek istiyor musun? İşlerinden kurtulabilecek misin?"

"Bir hafta kaçabilirim sanıyorum. Biraz golf oynamak istiyorum. Bana hamlaşmışım gibi geliyor."

"İstersen yarın gidebiliriz..."

Köşk o kadar sakindi ki... Stephen'la Sandra orada güzel günler geçirdiler. Genç adam golf oynuyor, akşamları çiftliğe kadar gidiyordu.

Stephen'da hastalıktan yeni kalkmış bir insan hali vardı.

Bir sabah kahvaltıda üzerinde Rosemary'nin yazısı olan zarfı görünce kaşları çatılıverdi. Ona *yazmamasını söylemiştim,* diye düşündü. Tehlikeli bir şey bu. Tabi Sandra, bana hiçbir zaman mektupların kimlerden geldiğini sormaz ama... Yine de ihtiyatsız bir davranış. Sonra hizmetçilere de güvenilemez.

Stephen mektupla çalışma odasına giderek zarfı açtı.

Mektubu okurken o eski sihre kapıldı. Rosemary, ona tapıyordu. Onu her zamankinden daha çok seviyordu. Stephen'ı beş gün görmemeye dayanamayacaktı. O da aynı şeyleri duyuyor muydu? Pars, "Esiresi"ni arıyor muydu?

Stephen yarı güldü, yarı içini çekti. O gülünç şaka... Bu şaka Stephen, Rosemary'ye onun beğendiği benekli erkek robdöşambrını aldığı zaman doğmuştu. Bir parsın beneklerini değiştiremeyeceğine dair olan o eski sözü tekrarlamışlardı.

Sonra Stephen, "Ama sen tenini değiştirmemelisin, sevgilim," demişti.

Ondan sonra Rosemary, onu Pars diye çağırmaya başlamıştı. Stephen de genç kadını Esirem diye.

Aslında pek gülünç bir şeydi bu. Çok gülünç. Evet, Rosemary çok tatlı davranmış ve ona sayfalar dolusu mektup yazmıştı. Ama bunu yapmaması yine de daha doğru olurdu. Hay Allah! Dikkatli davranmamız gerekiyor. Sandra böyle şeylere gelecek bir kadın değil. Durumu bir sezdi mi... Mektup yazmak her zaman tehlikelidir zaten. Bunu Rosemary'ye de söyledim. Neden o ben Londra'ya dönünceye kadar beklemedi? Nasıl olsa iki üç gün sonra onu tekrar göreceğim.

Ertesi gün masada bir mektup daha vardı. Stephen çok sinirlenmişti. Sandra bir süre mektuba baktı ama hiçbir şey söylemedi. *Şükürler olsun ki bir erkeği mektupları hakkında sorguya çeken kadınlardan değil,* diye düşündü.

Stephen arabaya binerek yakındaki kasabaya gitti. Köyden telefon etmesinin tehlikeli olacağına karar vermişti. Kasabadan Rosemary'yi telefonla aradı.

"Alo? Rosemary sen misin? Artık bana mektup yazma."

"Stephen, hayatım! Sesini duymak ne hoş!"

"Dikkatli ol. Seni duymasınlar!"

"Ne münasebet! Ah, sevgilim, seni öyle özledim ki. Sen de beni özledin mi?"

"Tabi, tabi. Ama mektup yazma. Çok tehlikeli bu."

"Mektubum hoşuna gitti mi? Beni sanki yanındaymışım gibi hissettin mi? Hayatım, her anımı seninle geçirmek istiyorum. Sen de öyle değil mi?"

"Evet, ama telefonda konuşulacak şeyler değil bunlar."

"Sen de gülünç denecek kadar ihtiyatlısın. Ne önemi var?"

"Ben seni de düşünüyorum, Rosemary. Başına benim yüzünden bir dert gelmesini istemem."

"Her şey bana vız geliyor. Bunu biliyorsun."

"Ama bana vız gelmiyor, sevgilim."

"Londra'ya ne zaman döneceksin?"

"Salı günü."

"Ve çarşamba günü apartmanda buluşacağız."

"Evet... şey, evet."

"Hayatım, beklemeye dayanamayacağım. Bir bahane uydurup bugün gelemez misin? Ah, Stephen, istersen bunu yapabilirsin! Siyaseti ya da ona benzer budalaca bir neden ileri sür."

"Korkarım bu imkânsız."

"Beni fazla özlemediğin anlaşılıyor. Oysa ben seni çok özledim."

"Saçmalama. Ben de seni özledim."

Stephen telefonu kaparken kendini yorgun hissetti. Neden kadınlar bu kadar pervasız oluyorlar? Allah kahretsin! Bundan sonra Rosemary'yle daha dikkatli olmalıyız. Eskisinden daha seyrek buluşmamız daha doğru olur.

Ondan sonra durum iyice zorlaştı. Stephen'ın işi vardı. Çok işi vardı. Rosemary'ye eskisi kadar zaman ayırması imkânsızdı. İşin en

can sıkıcı tarafı da Rosemary'ye anlatamamasıydı. Stephen anlatıyordu ama genç kadın onu dinlemiyordu bile...

"Ah, o senin aptalca politika hayatın. Sanki önemliymiş gibi."

"Ama gerçekten önemli..."

Rosemary bunu anlamıyor ve aldırmıyordu. Stephen'ın işi, politika hayatı ve istekleri onu ilgilendirmiyordu. Genç kadının bütün isteği Stephen'ın tekrar tekrar onu sevdiğini söylemesiydi.

"Sahi her zamanki kadar seviyor musun beni? Bana beni gerçekten sevdiğini bir daha söyle."

Stephen *şimdiye kadar onu sevdiğimi öğrenmiş olması gerekirdi,* diye düşünüyordu. Çok güzel bir kadın. Güzel... Ama insan onunla konuşamıyor ki. Sonra, "Ben sorunun ne olduğunu biliyorum," dedi. "Birbirimizi çok sık gördük. Bir macera hep aynı ateşle devam edemez. Artık daha ender buluşmalıyız."

Ama Stephen'ın bu teklifi Rosemary'yi kızdırdı. Çok kızdırdı hem de. Artık durmadan Stephen'a sitem ediyordu.

"Beni eskisi kadar sevmiyorsun."

Tabi o zaman Stephen yemin etmek, "Emin ol seviyorum," demek zorunda kalıyordu.

Rosemary, Stephen'ın eskiden ona söylediği sözleri hatırlıyordu. "Hatırlıyor musun? 'Birlikte ölseydik, ne hoş olurdu,' demiştin... 'Birbirimizin kollarında uykuya dalsaydık...' Hatırlıyor musun, bir kervana binerek çöle gitmemizi istediğinden söz etmiştin? Yıldızlar ve develer... O zaman her şeyi unutacaktık."

Stephen ise, *insan âşıkken ne gülünç sözler söylüyor,* diye düşünüyordu. O sırada saçma gelmiyordu bunlar. Ama o sözlerin böyle tekrarlanması! Neden kadınlar eskiye bağlılar? Bir erkek eskiden ne kadar ahmaklık etmiş olduğunun durmadan hatırlatılmasını istemez.

Rosemary birdenbire olmayacak isteklerde bulunmaya başladı. "Sen Fransa'nın güneyine git. Seninle orda buluşalım. Veya Sicilya'da. Ya da Korsika'da. İnsanın tanıdıklarıyla hiç karşılaşmadığı o yerlerden birinde."

Stephen öfkeyle, "Dünyada öyle bir yer yoktur," diyordu. "İnsan en olmayacak yerde yıllardır görmediği sevgili bir okul arkadaşıyla karşılaşır."

Sonra bir gün Rosemary, Stephen'a genç adamı gerçekten korkutan bir şey söyledi. "Öyle bir yerde bir tanıdıkla karşılaşırsak ne olur? Bu önemli değil ki?"

Stephen'ın kalbi birdenbire buz kesildi sanki. İhtiyatla, "Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

Rosemary, ona gülümsüyordu. Yüzünde Stephen'ın kalbinin adeta durmasına, kemiklerinin sevgiyle erimesine neden olan o gülümseme vardı yine. Ama bu kez Stephen sadece sabırsızlık duydu.

"Pars'ım, hayatım, bazen böyle gizli gizli buluşmakla aptallık ettiğimizi düşünüyorum. Bu bize yakışacak bir şey değil. Seninle kaçalım artık. Herkesin içinde rol yapmaya bir son verelim. George beni boşar. Karın da seni. Ondan sonra da evleniriz."

Rosemary bunun felaket demek olacağının farkında bile değildi.

Stephen, "Böyle bir şey yapmana izin veremem," dedi.

"Ama sevgilim, ben buna aldırmam ki. Ben öyle eski kafalı bir insan değilim."

Stephen *ama ben eski kafalıyım,* diye düşündü.

"Bence dünyada en önemli şey aşktır. Başkaları hakkımızda istediklerini düşünsünler."

"Bu benim hoşuma gitmez, yavrum. Öyle bir rezalet siyaset hayatımın sonu demek olur."

"Ama önemli mi? Yapabileceğin başka bir sürü iş var."

"Saçmalama."

"Zaten çalışmayı neden istiyorsun bilmem ki? Bildiğin gibi benim çok param var. Yani kendi param. George'unkini kastetmedim. Bütün dünyayı dolaşırız. Kimsenin görmediği yerlere gideriz. Pasifik'te bir adaya. Düşün. Sıcak güneş, masmavi deniz ve mercan kayaları. Düşün!"

Stephen bunu düşünmek niyetinde değildi. Güney denizlerinde bir ada dünyada bundan daha budalaca bir düşünce olamazdı. Stephen kendi kendine, Rosemary beni ne sanıyor, dedi. İnci avcısı mı? Artık acı gerçeği anlamıştı. Şimdi Rosemary'ye gerçeği gören gözlerle bakıyordu. Güzel bir kadın... Kuş beyinli güzel bir kadın. Ben delirmiştim... İyice kaçırmıştım... Ama artık aklım başıma geldi. Şimdi bu dertten kurtulmam gerekiyor. Dikkatli davranmazsam Rosemary bütün hayatımı mahvedecek.

Stephen kendisinden önce yüzlerce erkeğin söylediği şeyleri tekrarladı. "Artık her şeye son vermemiz gerekiyor..." diye yazdı. "Sana karşı haksızlık etmek istemiyorum. Seni mutsuz etme tehlikesini göze alamam..."

Aşkları sona ermişti artık. Stephen'ın, Rosemary'nin bunu iyice anlamasını sağlaması gerekiyordu.

Ama Rosemary bu gerçeği anlamaya yanaşmadı. İlişkilerini kesmeleri o kadar kolay olmayacaktı.

Rosemary, "Seni eskisinden daha fazla seviyorum," diye yazdı. "Sana tapıyorum. Sensiz yaşayamam. En dürüst şey bunu kocama, senin de karına söylemen olur."

Stephen bu mektubu okurken buz gibi kesildi. Küçük budala! Gülünç, yapışkan ahmak! Gidip her şeyi George Barton'a söyleyecek. Tabi adam boşanma davası açacak ve mahkemede karısının onu benimle aldattığını da bildirecek. O zaman Sandra da beni boşamak zorunda kalacak. Karım gururlu bir kadındır. Beni başkasıyla paylaşma fikrine dayanamaz. Tabi ben de o zaman mahvolacağım. Kidderminsterlar artık beni desteklemeyecekler. Bu rezalet beni sıfıra indirecek. Hayallerimden, isteklerimden vazgeçeceğim. Her şey altüst olacak. Gülünç bir kadına duyduğum budalaca bir tutku yüzünden. Hayatımın yanlış çağında tutulduğum delikanlılık aşkı uğruna!

Değer verdiğim her şeyi kaybedeceğim. Rezil olacağım! Siyaset hayatım sona erecek.

Ve Sandra'yı kaybedeceğim...

Stephen birdenbire büyük bir hayretle onu en çok karısından ayrılmanın sarsacağını anladı.

Sandra'yı kaybedeceğim... Sevgili arkadaşım ve yardımcımı. Gururlu, azametli Sandra'mı? Hayır, buna dayanamam. Sandra'yı kaybetmeye gelemem...

Alnında ter tanecikleri belirdi. Ne yapıp yapıp bu beladan kurtulmalıyım. Rosemary'yi ikna etmeliyim... Ama beni dinler mi? Rosemary'yle mantığın bir ilişkisi yok ki. Ona karımı sevdiğimi anladığımı söylesem? Hayır, Rosemary buna inanmaz. Öyle aptal ki... Boş kafalı, yapışkan, bencil. Ve hâlâ bana âşık. Zaten işin kötü yanı da bu.

Stephen korkunç bir öfke hissetti. Rosemary'yi nasıl susturacağım? Onun konuşmasını nasıl engelleyeceğim? Rosemary ancak zehirlenirse dilini tutar.

Kendisini topladı. Bana zaman gerekiyor, zaman. Rosemary şimdi grip. Ona çiçek yollar, hatırını sorarım. Böylece biraz zaman kazanırım. Gelecek hafta Bartonlarla birlikte yemek yiyeceğiz. Rosemary'nin doğum gününde.

Rosemary, "Doğum günüme kadar bir şey yapmayacağım," demişti. "George'a karşı zalimlik olur bu. Zavallı parti için uğraşıp duruyor. Çok iyidir. Doğum günü eğlencesinden sonra George'la konuşacağım."

Stephen, Rosemary'ye açık açık her şeyin sona erdiğini söylesem, dedi. Onu sevmediğimi açıklasam. Ürperdi. Hayır, buna cesaret edemem. İsteri krizi geçirerek George'a gidebilir. Sandra'yla bile konuşmaya kalkabilir. Rosemary'nin şaşkın ve ağlamaklı sesini duyar gibi oldu.

"Artık beni sevmediğini söylüyor. Ama ben bunun doğru olmadığını biliyorum. Ona bunları söyleten sadakat duygusu. Sizi kırmak istemiyor. Ama iki kişi birbirini sevdiği zaman tek çıkar yol dürüst davranmaktır. Sizin de benim gibi düşüneceğinizden eminim. Onun için sizden Stephen'ı serbest bırakmanızı istiyorum."

Rosemary'den böyle mide bulandırıcı sözler beklenirdi. Ve Sandra yüzünde gururlu ve onu aşağı görüyormuş gibi bir ifadeyle, "Stephen kendini artık bağımsız sayabilir," diyecekti.

Stephen, *Sandra o zaman bana inanmayacak tabi,* diye düşündü. Nasıl inanır? Rosemary o mektupları da getirirse... Ne delilik! Ona mektup yazdım. Kim bilir içinde neler var onların? Sandra onları görünce Rosemary'ye âşık olduğuma inanır. Çünkü Sandra'ya hiçbir zaman öyle mektuplar yazmadım.

Rosemary'nin konuşmamasını sağlamak için bir çare bulmalıyım... Stephen öfkeyle bağırdı. "Ne yazık! Keşke Borjialar devrinde yaşasaydık!"

Rosemary'yi ancak bir kadeh zehirli şampanya susturabilir!

Evet, bunu da düşündü Stephen...

Şampanyada potasyum siyanür. Çantasında potasyum siyanür. Gripten sonra sinirleri bozulmuş...

O gece Rosemary masaya yığıldığı zaman Stephen'la Sandra bir an göz göze gelmişlerdi.

Hemen hemen bir yıl önce olmuştu bu. Ve Stephen olayı hâlâ unutamamıştı.

BÖLÜM 5

Lady Alexandra Farraday

Sandra Farraday, Rosemary'yi unutmamıştı.

Şu anda da onu düşünüyordu. O gece masaya yığılan Rosemary'yi.

Sandra soluğunu tuttuğunu ve başını kaldırdığı zaman Stephen'la göz göze geldiklerini hâlâ hatırlıyordu.

Acaba Stephen o anda gözlerimden gerçeği anladı mı? Duyduğum nefreti? Hissettiğim o dehşetle karışık sevinci?

O olaydan sonra hemen hemen bir yıl geçmişti. Ama Sandra'ya her şey daha dün olmuş gibi geliyordu.

Rosemary "hatıra" demek. Evet, maalesef doğru. Bir insan beyninizde yaşıyorsa ölmüş olmasının hiçbir faydası yok. Rosemary hâlâ Sandra'nın beynindeydi ve Stephen'ında. Sandra böyle olduğunu düşünüyordu.

Lüksemburg Lokantası... Yemekleri nefis olan o sıkıcı yer. Güzel servis, lüks dekor. Kaçınılamayacak bir yerdi Lüksemburg. Çünkü insanı oraya sık sık davet ediyorlardı.

Sandra unutmak istiyordu ama her şey ona Rosemary'yi hatırlatmak için el ele vermişti sanki. Artık köşkte de kurtuluş yoktu. Çünkü George Barton onlara komşu olmuştu.

Onun köşkü alması da tuhaf. Zaten George Barton garip bir insan. Hoşuma gidecek bir komşu değil. George'un Küçük Manastır köşküne yerleşmesi benim için o bölgenin huzur ve güzelliğini bozdu. Bu yaza kadar orası dinlendiğimiz bir yerdi. Stephen'la orada mutlu olmuştuk. Yoksa yanılıyor muyum?

Sandra'nın dudakları inceldi. Hayır, yanılmıyorum. Rosemary işe karışmasaydı Stephen'la mutlu olacaktık. Stephen'la güven ve şefkatten oluşmuş bir ilişki yaratıyorduk. Rosemary bunu mahvetti. İçgüdüm bana Stephen'a olan büyük aşkımı kendisinden saklamamı fısıldamıştı. Çünkü onun beni sevmediğini biliyordum.

Daha evlendikleri ilk gün Sandra kocasının kendisine âşık olmadığını anlamıştı. Oysa genç kadın Stephen için seve seve ölürdü. Onun uğruna yalan söylemeye, komplolar yapmaya ve azap çekmeye hazırdı. Ama gururu yüzünden Stephen'ın kendisine ayırdığı yeri kabul etti. Kocası ondan anlayış ve yardım bekliyordu. Sandra'nın kalbi değil kafası ve ailesinin gücü önemliydi genç adam için.

Sandra, Stephen'ın karşılık vermesi imkânsız olan o aşkını belli ederek kocasını sıkıcı bir duruma düşüremezdi. Stephen'ın kendisinden gerçekten hoşlandığını, onunla konuşmaktan zevk aldığını biliyordu. Gelecekten de umudu vardı Sandra'nın. Stephen'la iyice dost olacak, anlaşacak, birbirlerine şefkat göstereceklerdi.

Stephen bir bakıma onu seviyor da sayılırdı.

Ve sonra Rosemary ortaya çıktı.

Sandra bazen, dudaklarını alayla ve acıyla çarpıtarak, *Stephen hiçbir şeyden haberim olmadığına nasıl inanabiliyor,* diye düşünü-

yordu. Durumu ilk anda anladım. St. Moritz'de Stephen o kadına öyle baktığı zaman.

O kadının Stephen'ın metresi olduğu günü de biliyordu.

O yaratığın kullandığı parfümün kokusunu öğrenmişti.

Stephen'ın dalgın bakışlarından, nazik yüzündeki ifadeden kocasının anılarının neler olduğunu, onun o kadın... Biraz önce yanından ayrıldığı kadın hakkında neler düşündüğünü anlıyordu.

Sandra korkunç bir azapla kıvranıyordu. Her gün müthiş bir işkenceye katlanıyordu. Tek desteği cesareti ve gururuydu. Duygularını hiçbir zaman belli etmeyecekti. Edemezdi. Zayıflamaya, rengi solmaya başladı. Zorla yemek yiyor ama uyuyamıyordu. Uzun geceler karanlıkta yatıyor ve kuru gözlerle boşluğa bakıyordu.

Onu teselli eden bir şey vardı. Pek cılız bir umut. Stephen ondan ayrılmak istemiyordu. Herhalde bunun nedeni Sandra'ya olan sevgisi değil, meslek hayatıydı. Ama bu da bir şey sayılırdı yine de. Stephen ondan ayrılmak istemiyordu.

Belki ileride bir gün Stephen'ın o çılgınlığı geçecekti...

Sandra o kadında ne buluyor, diye kendi kendine soruyordu. Evet, Rosemary güzel ve çekici. Ama onun gibi birçok kadın var. Rosemary'nin nesi Stephen'ı böyle deliye çeviriyor?... Kafasız bir kadın... Gülünç... Bir erkeği oyalamasını, eğlendirmesini de bilmiyor. Aslında bir erkeği zekâ, sevimlilik ve çekicilik bağlar... Evet, Stephen, Rosemary'den bıkacak...

Kocasının tek tutkusunun işi olduğunu biliyordu. Başarılı olmak için yaratılmış bir beyne sahipti ve bunun da farkındaydı. Onun varoluş gayesi buydu. Bu delice aşk bittiğinde gerçeği fark edecekti.

Sandra bir an olsun Stephen'dan ayrılmayı düşünmüyordu. Aklına bile gelmiyordu bu. Stephen'ındı Sandra. Bütün kalbiyle ve ruhuyla. Stephen, onun her şeyi, hayatıydı.

Sandra bir ara umuda bile kapıldı. Köşke gittikleri zaman. Stephen daha normalleşmiş gibiydi. Kocasıyla arasında o eski tatlı dostluk başlamıştı. Stephen daha neşeli ve rahattı.

Ortada kesinlikle mahvolmuş bir şey yoktu. Stephen'ın eski etkisinden kurtulmaya başladığı belliydi.

Sandra, *Rosemary'den ayrılmaya kesinlikle karar verebilse,* diye düşündü.

Sonra Londra'ya döndüler ve Stephen'ın hastalığı yeniden başladı. Yorgun, endişeli ve hasta gibi bir hali vardı artık. Kendisini işine de veremiyordu.

Sonra, *bunun nedenini biliyorum,* diye düşünüyordu. Rosemary birlikte kaçmalarını istiyor... Stephen'da değer verdiği her şeyden vazgeçmek için karar vermek üzere. Delilik bu! Çılgınlık! Aslında Stephen her şeyden çok işine önem veren erkeklerden. Bunu için için kendisinin de bilmesi gerekir. Ama Rosemary çok güzel... Ve pek de aptal. Stephen bir kadın uğruna her şeyi mahveden, sonra da pişmanlık duyan ilk erkek olmayacak...

Sandra bir gün bir kokteyl partide bir iki kelime duydu. "George'a söyleyeceğim... Karar vermemiz gerekiyor..."

Bundan kısa bir süre sonra Rosemary gripten yattı.

Sandra o zaman biraz umuda kapıldı. Bazen grip geçirenler arkasından zatürreeye tutuluyor ve çabucak ölüyorlar. Rosemary ölürse...

Rosemary'ye karşı öyle yakıcı bir kin ve nefret duyuyordu ki. Onun ölmesine de aldırmayacaktı. Eğer düşünerek birini öldürmek mümkün olsaydı Rosemary'yi öldürebilirdi.

Ama düşünmek birini öldürmez...

Düşünmek yeterli değil...

Rosemary o gece Lüksemburg Lokantası'nda ne kadar güzeldi. Beyaz tilki kürkünü kadınlara ait vestiyerde çıkarmıştı. Hastalığı sırasında daha zayıflamış, rengi solmuştu. Bu da güzelliğini daha ince, daha etkili bir hale sokuyordu.

Rosemary aynanın önünde durarak yüzüne pudra sürmeye başladı.

Onun arkasında duran Sandra, aynadaki görüntülerine baktı. Kendi yüzü heykellerinkini andırıyordu. Soğuk, cansız. Sandra'nın yüzünden duyguları hiç anlaşılmıyordu. Onu gören, soğuk ve duygusuz bir kadın, derdi.

Sonra Rosemary, "Ah Sandra," diye mırıldandı. "Aynada size yer bırakmadım mı? İşim bitti benim. O korkunç grip beni mahvetti. Berbat haldeyim. Hâlâ gücüm yok. Başım da dönüyor."

Sandra nazik bir tavırla sordu. "Şimdi de ağrıyor mu?"

"Biraz. Aspirin var mı sizde?"

"Kapsül var." Sandra çantasından çıkarıp Rosemary'ye uzattı.

"Bunu çantama koyayım. Ne olur ne olmaz."

George Barton'un sekreteri olan siyah saçlı genç kadın bu sahneyi seyrediyordu. Sırası gelince o da aynanın önünde durdu. Yüzünü hafifçe pudraladı.

Sandra, *hoş bir kadın,* diye düşündü. Güzel bile sayılabilir. Bana Rosemary'den hoşlanmıyormuş gibi geliyor.

Sonra dışarı çıktılar. Önce Sandra, sonra Rosemary, Ruth Lessing... Ve tabi Rosemary'nin kardeşi Iris. Pek heyecanlıydı. Gri gözleri iri iri açılmıştı. Üzerinde okul çocuklarına yakışacak beyaz bir tuvalet vardı.

İlerleyerek holde bekleyen erkeklere katıldılar.

Şef garson telaşla onlara yaklaşarak, grubu masaya götürdü. Büyük kemerin altından geçtiler.

Ortada Rosemary'nin oradan sağ çıkmayacağını gösterecek tek bir şey bile yoktu...

BÖLÜM 6

George Barton

Rosemary...

George Barton kadehini indirerek dalgın dalgın ateşe baktı.

İçkiyi kendine acımaya başlayacak kadar fazla kaçırmıştı.

Rosemary... Ne güzeldi... Ona deli gibi âşıktım. Rosemary bunu başından beri biliyordu. Ama ben onun benimle alay edeceğini sanıyordum.

Rosemary'ye evlenme teklif ettiğim zamanda onun kabul etmeyeceğinden emindim.

O gün mırıldandım, öksürdüm. Bir budala gibi davrandım.

"Biliyorsun, Rosemary... Ne zaman istersen... Biliyorum bir yararı yok. Sen bana bakmazsın bile. Ben aptal biriyim. Biraz şişman da sayılırım. Ama duygularımı biliyorsun değil mi? Yani... Ben daima burdayım. Umut olmadığını biliyorum tabi. Ama sana bu konuyu açmak istedim."

Rosemary o zaman güldü ve başımın tepesini öptü. "Çok tatlısın George. Bu nazik teklifini de unutmayacağım. Ama bu ara kimseyle evlenmek istemiyorum."

Ben de ciddi ciddi, "Haklısın," dedim. "Etrafına bir bak. Acele etme. İstediğinle evlenebilirsin sen..."

Umudum yoktu... Hiç yoktu...

İşte bu yüzden Rosemary bir gün benimle evleneceğini söyleyince çok şaşırdım. Tabi bana âşık değildi. Bunu açıkça itiraf etti.

"Beni anlıyorsun değil mi, George?" dedi. "Bir yuva kurmak, güvenli ve mutlu olmak istiyorum. Senin yanında böyle olacağımdan eminim. Âşık olmaktan bıktım. Nedense sonu gelmiyor. Senden hoşlanıyorum, George. Sen iyi, tatlı ve sevimlisin. Benim şahane bir kız olduğumu düşünüyorsun. Ben de bunu istiyorum işte."

Ben anlaşılmaz bir şeyler söyledim. "Tamam... Tamam... Seninle krallar kadar mutlu olacağız."

Ama yanılmamıştım. Gerçekten de mutlu olduk. Ama ben kendimi Rosemary'ye layık bulmuyordum. Bazı güçlükler çıkacağını tahmin ediyordum. Rosemary benim gibi bir adamla yetinemezdi. Bazı olaylar olacaktı. Dişimi sıkmalı ve bunlara katlanmalıydım... Nasıl olsa Rosemary sonunda yine bana dönecekti.

Çünkü Rosemary, bana gerçekten bağlıydı. Kendince bir sevgisi vardı bana karşı. Bu hiçbir zaman değişmiyordu. Rosemary'nin flörtlerinden ve aşk maceralarından apayrı bir şeydi bu... Rosemary'nin şu veya bu gençle gönül eğlendirmesine aldırmıyordum. Ama o ciddi macerayı ilk sezdiğim zaman...

George karısındaki değişikliği çabucak sezmişti. Rosemary daha da güzelleşmişti. Etrafa ışık saçıyordu sanki. Ve her zamankinden daha da heyecanlıydı.

Bir gün George, karısının oturma odasına girdiği zaman yazdığı mektubu çabucak gizlediğini fark etti.

George durumu hemen anladı. *Rosemary âşığına mektup yazıyor,* diye düşündü.

O odadan çıkınca da kurutma kâğıdını alıp dikkatle baktı. Rosemary mektubunu yanında götürmüştü ama kurutma kâğıdının masaya yeni konmuş olduğu anlaşılıyordu. George, kâğıdı aynaya doğru tuttu ve Rosemary'nin iri yazısıyla yazdığı o sözcükleri gördü.

"Benim biricik sevgilim..."

Kan beynine hücum etti, kulakları vınlamaya başladı. George o anda Othello'nun neler hissettiğini anladı. O eski akıllıca kararları? Püf! George o anda karısını boğmak, âşığını da öldürmek istiyordu. Kendi kendine, kim bu adam, diye sordu. Şu Anthony Browne denilen adam mı? Yoksa o soğuk Stephen Farraday'mı? İkisi de gözlerini Rosemary'den alamıyorlardı...

George'un gözü aynadaki hayaline ilişti. Gözleri kanlanmıştı. Sanki bir kriz geçirmek üzereydi...

Şimdi o anı hatırlayan George'un kadehi elinden düştü. Yine boğulacak gibi oldu. Kulakları uğulduyordu. Şimdi bile...

Kendini zorlayarak o sahneyi kafasından uzaklaştırdı. Yine aynı azabı çekmem yersiz. Geride kaldı o. Bir daha öyle azap çekecek değilim. Rosemary öldü... Öldü ve huzura kavuştu. Ben de öyle. Artık ıstırap çekmiyorum.

Ne garip... Rosemary'nin ölümü huzura kavuşmamı sağladı. Huzura...

Bundan Ruth'a hiçbir zaman söz etmedim. İyi bir insan o. Aklı başında. Ruth olmasaydı ne yapardım bilmem! Bana yardım etti hep. Anlayış gösterdi. Seksle ilgili tavırlar takınmadı. E, tabi, Ruth, Rosemary gibi erkek delisi değil...

Rosemary... Lokantada o yuvarlak masanın başında oturuyordu. Gripten sonra biraz zayıflamış, güçsüz düşmüştü. Ama yine de güzeldi. Çok güzeldi. Ve bir saat sonra...

Hayır, bunu düşünmeyeceğim.. Şu ara düşünmeyeceğim... Şimdi planım önemli... Planımı incelemeliyim.

Önce Race'le konuşacağım. Ona mektupları göstereceğim. Bunlardan ne anlam çıkaracak acaba? Iris çok şaşırdı. Böyle bir şeyden hiç şüphelenmediği anlaşılıyordu.

Neyse... Artık duruma hâkimim. Her şeyi düşündüm... Plan... Tarih...

İki kasım. Üstelik o gün *Ruhlar Günü.* Etkileyici bir şey bu. Tabi yine Lüksemburg'da toplanacağız. Aynı masayı ayırtmaya çalışacağım.

Ve aynı konukları çağıracağım. Anthony Browne, Stephen Farraday, Sandra Farraday.

Tabi sonra Ruth, Iris ve ben... Yedinci konuk olarak da Albay Race. Aslında Rosemary'nin doğum gününe de gelecekti.

Ve masada boş bir yer olacak...

Harika!

Dramatik!

Cinayetin tekrarı...

Hayır, tekrarı sayılmaz...

George'un gözlerinin önünde bir sahne belirdi.

Rosemary'nin masaya yığılması ve... Ölmesi...

2. Kitap

RUHLAR GÜNÜ

"İşte Rosemary, onu hiç unutmayalım."

BÖLÜM 1

Lucilla Drake yine her zamanki gibi şaşkın şaşkın mırıldanıyordu.

"Hayatım, senin için gerçekten endişeleniyorum. Yüzün bembeyaz. Çok solgunsun. Sanki uyumamış gibi bir halin var. Uyudun mu? Uyuyamıyorsan bende güzel bir ilaç var. Ama belki iştah şurubu daha iyi gelir. Ve tabi ıspanak. Aşçıya söyleyeyim bugün öğle yemeğine ıspanak pişirsin."

Iris kendini zorlayarak, "Benim bir şeyim yok, hala," diye cevap verdi.

Bayan Drake, "Gözlerinin altında mor halkalar belirmiş," dedi. "Fakat hareketlisin."

"Haftalardan beri bir şey yaptığım yok."

"Sen öyle sanıyorsun yavrum. Ama fazla tenis genç kızları yorar. Sonra bence buranın havası insanı bitkinleştiriyor. Köşkün yeri çukur. George o kız yerine bana sorsaydı..."

"Kız?"

"George'un pek takdir ettiği şu Ruth Lessing, canım. Büroda becerikli olabilir. Ama öylelerine fazla yüz vermeye gelmez. O za-

man kendini aileden saymaya başlar. Hoş onun yüze de ihtiyacı yok ya."

"Ama Lucilla Hala, Ruth zaten aileden biri gibi."

Bayan Drake burun kıvırdı. "Onun aileye iyice girmek niyetinde olduğu çok belli. Zavallı George... İş kadınlara geldi mi, bir bebekten farksız. Ama böyle olmaz. George'u korumamız gerekir. Ben, senin yerinde olsaydım George'a Ruth Lessing'in iyi bir kız olduğunu ama onunla evlenemeyeceğini söylerdim."

Çok şaşıran Iris bir an uyuşukluktan kurtuldu. "George'un Ruth'la evleneceği hiç aklıma gelmedi."

"Sen burnunun dibinde olanların farkında değilsin, çocuğum. Tabi benim gibi tecrübeli değilsin."

Iris dayanamayarak güldü. Lucilla Hala bazen çok gülünç şeyler söylüyordu.

"Ruth evlenme peşinde Iris."

Genç kız sordu. "E, ne olur?"

"Ne olur deme! Önemli bir konu bu."

"İyi bir şey olmaz mı?" Halası kendisine hayretle bakınca Iris ekledi. "George için yani... Galiba Ruth konusunda haklısın, Lucilla Hala. Ruth, George'dan hoşlanıyor sanırım. George için iyi bir eş olur, kocasına iyi bakar."

Bayan Drake'in bir koyununkini andıran uysal yüzünde hemen hemen öfkeli bir ifade belirdi. "George'a şimdi de iyi bakılıyor. O başka ne isteyebilir? Güzel yemekler yapılıyor. Sökükleri dikiliyor. Evde senin gibi genç ve güzel bir kızın olması da hoş bir şey. İleride sen evlendiğin zaman ben yine George'a bakar, onu rahat et-

tirmeye çalışırım. Bu işi büroda çalışan bir kız kadar, hatta ondan daha da iyi başarırım. Ruth Lessing ev idaresi konusunda ne biliyor ki? Onun bütün bildiği steno, daktilo ve hesap. Bunun bir erkeğin evine ne yararı olur?"

Iris gülerek başını salladı ama halasıyla tartışmaya kalkışmadı. Ruth'un siyah satene benzeyen saçlarını, güzel cildini ve ciddi tayyörlerinin yine de belirgin hale koyduğu biçimli vücudunu düşünüyordu. Zavallı Lucilla Hala, dedi kendi kendine. Aklı ev idaresi ve rahatlıkta. Aşk ve sevgi çok gerilerde kalmış onun için. Böyle şeyleri unutmuş.

Lucilla Drake, Hector Marle'nın üvey kardeşiydi. Annesi ölünce kendisinden epeyce küçük olan kardeşine adeta annelik etmişti. Evin bütün yükünü de o üstlenmişti. Eşi Rev Caleb Drake'le tanıştığında neredeyse ellisine yaklaşmıştı. Evlendikten iki yıl sonra kocasını kaybetmişti. Bir de çocuğu olmuştu ve annelik onun hayatındaki en büyük tecrübeydi. Oğlu, onu hep üzmüş ve sıkıntıya sokmuştu, parasal olarak da çok yıpratmıştı. Ama onu asla hayal kırıklığına uğratmamıştı. Çünkü Bayan Drake, oğlunun biraz zayıf bir karaktere sahip olduğu dışında onun hiçbir olumsuz yönünü kabullenmek istemiyordu. Ona göre Victor o kadar iyi niyetliydi ki, en kötü arkadaşlarına bile sırf bu iyi niyeti yüzünden güveniyordu. Ayrıca çok da şanssızdı, aldatılmış ve dolandırılmıştı. Hep masumiyeti yüzünden başına kötü şeyler geliyordu. O oğlunu çok iyi tanıyordu, çok iyi bir çocuktu Victor. İyi niyetli bir çocuktu ve öyle olduklarını sandığı arkadaşları onun saflığından faydalanıyorlardı. Victor'un kendisinden para istemekten nefret ettiğini çok iyi biliyordu. Fakat

başı dertte olduğundan başka çare bulamıyordu. Annesinden başka kimsesi yoktu ki.

Lucilla Hala, oğlu Victor yüzünden para sıkıntısına düştüğü sırada George, onu yanına almıştı. Geçen yıl çok mutlu ve rahat geçmişti yaşlı kadın için. Şimdi genç bir kadının yerini almaya kalkışmasını memnunlukla karşılamayacaktı tabi. Zaten Ruth'un George'la sırf parası için evlenmek istediğine de kendisini inandırmıştı.

Lucilla Drake başını birkaç kez salladı. Kat kat gerdanı titreşti. *Ah, bu Ruth Lessing çok kurnaz,* diye düşünüyordu. Ama ben onun niyetini çok iyi anladım. Sonra yeğenine baktı. George bu hafta sonu buraya gelmek isteyecek mi acaba? Yoksa bütün battaniyeleri kaldırtsam mı?

Iris bu önemsiz konuyla ilgilenmeye çalıştı. "Bilmem ki. Galiba bunu George'da bilmiyor. Güzel havalarda köşke gelmek gerçekten hoş olur. Ama ben bunu isteyeceğimi pek sanmıyorum."

"Anlıyorum, yavrum. Ama battaniye konusu önemli. Eğer gelecek yaza kadar gelmeyeceksek bunların arasına naftalin konması gerekir. Hava çok sıcak olduğu için güvelerin artacağını söylüyorlar. Yabanarıları da artmış. Bahçıvan bana yaz boyunca tam otuz arı kovanını dağıttığını söyledi."

Iris bahçıvanı düşündü. Alacakaranlıkta elinde siyanürle... *Siyanür... Rosemary...*

Neden her şey bana ablamı hatırlatıyor? Iris birdenbire titredi.

Lucilla Hala'nın bir şeyler anlatmaya devam ettiğini fark etti.

... gümüşleri bankaya mı koysak acaba? Lady Alexandra hırsızlardan söz ediyordu. Onun saç şekli hiç hoşuma gitmiyor, yüzü-

ne sert bir ifade veriyor. Ama onun zaten sert bir kadın olduğunu düşünüyorum. Ve sinirlide, bu aralar herkes sinirli. Ben gençken insanlar sinir nedir bilmezlerdi. Bu bana George'un halini hatırlattı. Grip oldu sanırım. Birkaç kez ateşi olduğundan da şüphelendim. Ama çok çalışıyor, bu yüzden yorgun olmalı. Bana yine de bir sorunu varmış gibi geliyor.

Lucilla Hala zaferle bağırdı. "Gördün mü? Sen soğuk almışsın!"

BÖLÜM 2

"Buraya gelmemiş olmalarını isterdim!" Sandra'nın sesi o kadar acıydı ki, Stephen hayretle dönerek ona baktı.

Sanki karısı kendi düşüncelerini dile getirmişti. Saklamaya çalıştığı gizli düşüncelerini. Kendi kendine, demek Sandra'da benim gibi düşünüyor, dedi. Yeni komşular yüzünden burasının huzurunun bozulduğuna inanıyor... Dayanamayarak hayretle, "Senin de onlar hakkında böyle düşündüğünden haberim yoktu," diye bağırdı. Ona Sandra'nın yüzü birdenbire ifadesizleşivermiş gibi geldi.

"Böyle yerlerde komşular çok önemli, insan ya dost olmak ya da kabalık etmek zorunda. Londra'daki gibi kibarca bir iki söz söylemekle olmuyor."

Stephen, "Doğru," dedi. "Bu imkânsız."

"Ve şimdi o acayip yemeğe de gitmek zorundayız."

İkisi de sustular. Şimdi öğle yemeğinde olanları düşünüyorlardı. George'un dostça, hatta neşeli bir hali vardı. Ama gizli bir heyecanla sarsıldığı da anlaşılıyordu. Gerçekten George Barton'un tavırları son günlerde iyice tuhaflaşmıştı.

Rosemary'nin ölümünden önceki günlerde Stephen, George'la pek ilgilenmemişti. Hep geri planda kalmıştı o. Genç ve güzel bir kadının iç sıkıcı, iyi niyetli kocası... Stephen, George'a ihanet ettikleri için üzüntü duymamıştı. George ihanete uğramak için dünyaya gelen kocalardandı. Güzel ve kaprisli bir kadını tutmak için gereken şeyler yoktu onda. Üstelik Rosemary'den bir hayli de büyüktü.

Stephen acaba Rosemary, George'u kandırabiliyor muydu, diye düşündü. Hiç sanmıyorum. George karısını iyi tanıyordu. Rosemary'yi seviyor ve kendini ona layık bulmuyordu herhalde... Ama yine de... Çok ıstırap çekmiş olmalı... Rosemary öldüğü zaman George neler hissetti acaba?

O ve Sandra, Rosemary'nin ölümünden sonraki aylarda George'u pek görmemişlerdi. Adam komşu köşkü birdenbire satın aldığı zaman hayatlarına yeniden girmişti. Hali tavrı da eskisinden farklıydı.

Artık George daha canlı, daha keskin tavırlı ve... acayipti.

Bugün de pek garip davranmıştı. Onları birdenbire yemeğe davet etmişti. "Iris'in doğum günü. On sekizinc basıyor. İkinizin de geleceğinizi umuyorum. Bize komşu olarak çok iyi davrandınız."

Sandra hemen, "Ah, tabi geliriz," demişti. "Çok hoş olur. Tabi Londra'ya döndüğümüz zaman Stephen'ın bir hayli işi olacak. Benim de yardım kurumlarında çalışmam gerekiyor. Ama yine de fırsat bulacağımızı sanıyorum."

"O halde günü kesinlikle kararlaştıralım." George ısrar ediyordu. Yüzü kızarmış, gülümsüyordu. "Gelecek hafta bir güne ne dersiniz? Çarşamba veya perşembe... Perşembe... kasımın ikisi yani. Size uygun mu? Ama tabi sizin istediğiniz günü seçeriz."

Israrlı bir çağrıydı bu. Stephen, Iris Marle'ın kıpkırmızı kesilmiş olduğunu fark etmişti. Genç kızın çok sıkıldığı belliydi.

Sandra çok iyi davranmıştı. Gülümseyerek bu kaçınılmaz çağrıyı kabul etmişti. "İki kasım perşembe bizim için de uygun."

Stephen, karısına baktı. "O toplantıya gitmemiz şart değil."

Sandra, ona doğru döndü. Yüzünde düşünceli bir ifade vardı. "Öyle mi düşünüyorsun?"

"Bir bahane bulabiliriz."

"O zaman başka bir gün gelmemizde ısrar eder, toplantı tarihini değiştirir. Bizim... Gelmemizi çok istiyor."

"Bunun nedenini anlayamıyorum. Iris'in doğum günü bu. Kızın ille bizim gelmemizi istediğini de sanmıyorum."

"Öyle..." Sandra'nın sesi düşünceliydi. Sonra ekledi. "Bu yemeğin nerede verileceğini biliyor musun?"

"Hayır."

"Lüksemburg Lokantası'nda."

Stephen şok geçirdi adeta. Bir an konuşamadı. Kanın yüzünden çekildiğinin farkındaydı. Kendini toplayarak karısına baktı. Ona mı öyle geliyordu, yoksa Sandra, onu anlamlı anlamlı süzüyor muydu? Stephen duygularını gizlemek için, "Saçmalık bu!" diye bağırdı. "Lüksemburg Lokantası... O olayı hortlatmak... Bu adam çıldırmış."

Sandra, "Ben de öyle düşündüm," dedi.

"Öyleyse yemeğe gitmeyi kesinlikle reddederiz. O... olay çok korkunçtu... Gazetelerde çıkan yazıları, resimleri hatırlıyorsun değil mi?"

Sandra, "Bütün o sıkıcı şeyleri hatırlıyorum," dedi.

"Bu toplantının bizim için ne kadar tatsız olacağını bilmiyor mu?"

"George'un yemek vermesinin bir nedeni var, Stephen. Bunu bana açıkladı."

"Neymiş o?" Stephen, karısı konuşurken kendine bakmadığı için rahatlamıştı.

"George öğle yemeğinden sonra beni bir kenara çekti. Durumu açıklamak istediğini söyledi. Iris'in ablasının ölümü yüzünden geçirdiği şokun etkisinden tam kurtulamadığını anlattı." Sandra durakladı.

Stephen istemeye istemeye, "Bu doğru olabilir," diye mırıldandı. "Iris'in hali hiç iyi değildi. Yemekte onun hasta olduğunu düşündüm."

"Evet, ben de fark ettim. Oysa son zamanlarda hem sağlığı, hem de neşesi yerindeydi. Neyse... Sana George Barton'un söylediklerini anlatıyordum. Bana Iris'in o olaydan sonra Lüksemburg'a gitmemek için elinden geleni yaptığını açıkladı."

"Buna şaşırmadım."

"Ama George'a göre bu yanlış bir davranış. Anlaşılan bu konuda bir sinir uzmanıyla da konuşmuş. Doktor bir şoktan sonra olaydan kaçılmaması, tersine üstüne gidilmesi gerektiğini söylemiş."

"Birinin daha intihar edebileceğini de söylemiş mi?"

"Doktor lokantanın uyandırdığı düşüncelerin yenilmesi gerektiğinden söz etmiş. Ne de olsa orası bir lokanta sadece. Doktor, George'a mümkün olduğu kadar aynı kimseleri toplayarak bir yemek vermesini önermiş."

"Konuklar için pek hoş bir şey olacak bu!"

"Seni çok mu rahatsız edecek, Stephen?"

Stephen ani bir endişeyle irkildi. Çabucak, "Hayır," dedi. "Aslında pek aldırdığım yok. Sadece bunun korkunç bir fikir olduğunu düşünüyorum. Ben şahsen lokantada rahatsız olmam... Aslında *seni* düşünüyordum. Eğer senin için..."

Sandra, onun sözünü kesti. "O yemek hiç hoşuma gitmeyecek. Hiç gitmeyecek. Ama George Barton'un o sözleri yüzünden artık davetini reddetmemiz imkânsız. Aslında o olaydan sonra Lüksemburg'a kaç kez gittim. Sen de öyle. İnsanı sık sık çağırıyorlar oraya."

"Ama aynı şartlar altında değil."

"Öyle."

Stephen, "Dediğin gibi," diye mırıldandı. "George'un davetini reddetmemiz imkânsız. Onu atlatmaya çalışırsak, bu kez bizi başka bir gece çağırır. Ama senin o sıkıntılı duruma katlanman şart değil, Sandra. Yemeğe ben giderim. Sen de son anda başının ağrıdığını veya soğuk aldığını söylersin."

Sandra başını dikleştirdi. "Bu korkaklık olur. Hayır, Stephen, sen gidersen, ben de gelirim. Sonuçta..." Elini kocasının koluna koydu. "Evliliğimizin pek değeri olmasa bile, yine de güçlükleri birlikte yenmeliyiz."

Stephen hayretle karısına bakakalmıştı. Sandra'nın ağzından kolaylıkla kaçıveren o acı sözler dilinin tutulmasına neden olmuştu sanki. Sandra o sözleri çok tanıdık ve artık önemli olmayan bir gerçeği açıklıyormuş gibi söylemişti. Stephen kendini toplayarak, "Neden öyle diyorsun?" diye sordu. "Niçin, 'Evliliğimizin pek değeri olmasa bile...' dedin?"

Sandra, ona dikkatle baktı. Dürüst bakışlı gözleri irileşmişti. "Doğru değil mi bu?"

"Hayır! Bin kere hayır! Evliliğimiz benim için her şey demek."

Sandra gülümsedi. "Bir bakıma öyle herhalde. Seninle iyi bir çift sayılırız. Birlikte başarılı işler yapıyoruz."

"Ben onu kastetmedim." Stephen kesik kesik soluk alıyordu. Karısının ellerini avuçlarının arasına aldı. "Sandra... Benim için dünyanın en değerli insanı olduğunu biliyor musun?"

Genç kadın birdenbire bu sözlerin gerçek olduğunu anladı. Bu beklenmedik, inanılmayacak bir şeydi... Ama doğruydu.

Sandra kendini Stephen'ın kollarında buldu. Genç adam karısına sıkıca sarılmış onu öpüyor, anlaşılmaz bir şeyler kekeliyordu. "Sandra... Sandra, sevgilim... Seni seviyorum... O kadar korktum ki... Seni kaybetmekten öylesine korktum ki..."

Sandra farkına varmadan usulca, "Rosemary yüzünden mi?" diye sordu.

"Evet." Stephen, karısını bırakarak geriledi. Yüzünde hayret ve üzüntü vardı. "Onu... Rosemary olayını biliyor muydun?"

"Tabi... Ta başından beri."

"Durumu anlıyorsun değil mi?"

Sandra başını salladı. "Hayır, anlamıyorum... Anlayabileceğimi de sanmıyorum. Onu seviyordun değil mi?"

"Aslında sevmiyordum... Sevdiğim sendin."

Genç kadın acı bir duyguyla sarsıldı. "Beni ilk gördüğün anda mı sevdin? Sakın böyle bir şey söyleme! Yalan olur."

Sandra'nın bu ani saldırısı Stephen'ı şaşırtmadı. "Evet, yalan olur... Ama bir bakıma yine de yalan sayılmaz... Artık seni başlangıçtan beri sevdiğime inanıyorum. Zaten sevmeseydim, seninle evlenmezdim, Sandra."

Sandra acı acı, "Ama bana âşık değildin," diye bağırdı.

"Doğru. O zamana kadar hiç âşık olmamıştım. Seksle ilgisi olmayan, aşktan habersiz bir yaratıktım. Üstelik soğukluğum yüzünden de kendi kendimi kutluyordum. Sonra âşık oldum. İlk görüşte. Aslında bu gülünç, şiddetli bir delikanlılık aşkıydı. Bir yaz fırtınası gibi bir şey. Kısa, gerçekten uzak ve çabucak sona eren bir ilişki." Stephen bir an durdu, sonra da ekledi. "Sonra.... Uyandım ve gerçeği anladım."

"Gerçeği?"

"Hayatta benim için en önemli şeyin sen olduğunu... Aşkını kaybetmeye dayanamayacağımı..."

"Bilseydim..."

"O sırada ne düşündün?"

"Rosemary'yle kaçmaya hazırlandığını."

"Rosemary'yle?" Stephen hafifçe güldü. "İşte bu ömür boyu hapis gibi bir şey olurdu."

"Rosemary birlikte kaçmanızı istemiyor muydu?"

"Evet, istiyordu."

"Sonra ne oldu?"

Stephen derin bir nefes aldı. "O Lüksemburg olayı oldu."

Şimdi ikisi de susmuş, aynı şeyi düşünüyorlardı. Bir zamanlar çok güzel olan bir kadının morarmış yüzü...

Ölüye bakmış, sonra da göz göze gelmişlerdi.

Stephen, "Onu unut," dedi. "Tanrım... Onu unutalım artık."

"İmkânsız. Onu bize unutturmayacaklar."

Sessizlik oldu. Sonra Sandra, "Ne yapacağız?" dedi.

"Senin biraz önce söylediğin şeyi. Her güçlüğe birlikte katlanacağız. Ne olursa olsun, çağrıldığımız o yemeğe gideceğiz."

"George Barton'un Iris hakkındaki sözlerine inandın mı?"

"İnanmadım. Ya sen?"

"Doğru olabilir. Ama öyle de olsa asıl neden bu değil."

"Sence asıl neden nedir?"

"Bilmiyorum, Stephen. Ama korkuyorum."

"George Barton'dan mı?"

"Evet, bence o... biliyor."

Stephen çabucak sordu. Neyi biliyor?"

Sandra, kocasına döndü. Göz göze geldiler. "Korkmamalıyız," diye fısıldadı, Sandra. "Cesaretli olmalıyız. Çok cesaretli. Sen büyük bir adam olacaksın, Stephen. Dünyanın ihtiyaç duyduğu biri. Hiçbir şey bunu engelleyemeyecek. Ve ben senin karınım. Seni seviyorum."

"Sence bu toplantının sebebi nedir?"

"Bir tuzak bu."

Stephen ağır ağır, "Ve biz tuzağa düşeceğiz, öyle mi?" dedi.

"Tuzağın farkında olduğumuzu belli etmemeliyiz."

"Doğru. Haklısın."

Sandra birdenbire başını arkaya atarak gülmeye başladı. "Elinden geleni yap Rosemary! Ama artık kazanamayacaksın!"

Stephen, genç kadını omzundan yakaladı. "Sus Sandra. Rosemary öldü!"

"Öyle mi?... Bazen bana sağmış gibi geliyor..."

BÖLÜM 3

Geniş bahçenin ortasına geldikleri sırada Iris, "Seninle geri dönmesem olur mu, George?" diye sordu. "Biraz yürümek istiyorum. Bütün gün başım ağrıdı."

"Zavallı yavrum. Sen istediğini yap. Ben seninle gelmeyeceğim. Bugün birini bekliyorum. Ama hangi saatte geleceği belli değil."

"Eh... Çay zamanı görüşürüz." Iris çabucak döndü ve tepenin yamacındaki koruya doğru yürümeye başladı. Tepenin yamacına gelince derin bir nefes aldı, rutubetli ekim günlerinden biriydi. Ağaçların yaprakları nemliydi ve gökyüzü yağmurun habercisi olan gri bulutlarla kaplıydı. Nedense Iris buradayken daha rahat nefes aldığını hissediyordu. Oraya varınca yıkılmış bir ağacın kütüğüne oturarak etrafına bakınmaya başladı. Aşağıda Küçük Manastır köşkü uykuya dalmış gibiydi. Iris'in yüzünde ciddi bir ifade vardı.

Arkadan gelen hafif hışırtıyı duyarak başını çevirdi. Dallar ayrıldı ve Anthony Browne ortaya çıktı.

Iris hafif bir öfkeyle, "Tony!" diye bağırdı. "Masallardaki cinler gibi birdenbire ortaya çıkman şart mı?"

Anthony, onun yanına oturdu. Tabakasını çıkararak Iris'e uzattı. Genç kızın, hayır, der gibi başını sallaması üzerine kendine bir sigara yaktı. Dumanları içine çekerken, "Böyle davranmamın nedeni," diye cevap verdi. "Gazetelerin benden 'Esrarlı Adam' diye söz etmeleri. Ben birdenbire ortaya çıkıvermekten hoşlanıyorum."

"Nerde olduğumu nasıl bildin?"

"Bunda dürbünün yardımı oldu. Farradaylara öğle yemeğine gittiğinizi duydum. Ordan çıktığınız sırada ben de tepeden size bakıyordum."

"Neden sıradan biri gibi gelmiyorsun?"

Anthony çok sarsılmış bir tavırla, "Ben sıradan biri değilim ki," dedi. "Ben olağanüstü bir insanım."

"Bundan eminim."

Genç adam Iris'e çabucak bir göz attı. "Bir şey mi var?"

"Hayır, hayır. Yani..." Iris durakladı.

Anthony, "Yani?" diye tekrarladı.

Iris derin bir nefes aldı. "Burdan bıktım. Daha doğrusu bu yerden nefret ediyorum. Londra'ya dönmek istiyorum."

"Yakında döneceksin değil mi?"

"Gelecek hafta."

"Farradaylardaki veda ziyafetiydi galiba."

"Ziyafet değildi. Farradaylarla bir de yaşlı kuzinleri vardı."

"Farradaylardan hoşlanıyor musun, Iris?"

"Bilmem ki.. Hoşlandığımı pek sanmıyorum. Ama böyle söylememem lazım. Çünkü bize çok iyi davrandılar."

"Senden hoşlanıyorlar mı dersin?"

"Sanmıyorum. Bence bizden nefret ediyorlar."

"Çok ilgi çekici."

"Öyle mi?"

"Nefreti kastetmedim. Tabi doğruysa... Bana ilginç gelen senin 'bizden' demendi. Oysa ben sadece seni sormuştum."

"Ah, anlıyorum... Bir bakıma benden hoşlandıklarını sanıyorum. Bizim ailece onlara komşu olmamız hoşlarına gitmiyor herhalde. Aslında Farradaylarla eskiden pek dost değildik. Onlar daha çok Rosemary'nin dostlarıydı Ama Sandra Farraday'la Rosemary'nin sıkı fıkı olduklarını da pek sanmıyorum."

Anthony, "Evet," diye mırıldandı. "Dediğin gibi Rosemary'nin dostlarıydı."

"Değillerdi..." Iris'in yüzünde endişeli bir ifade belirmişti, ama Anthony sakin sakin sigarasını içiyordu.

Kısa bir sessizlikten sonra Anthony, "Farradayların en çok neleri dikkatimi çekiyor, biliyor musun?" dedi.

"Neleri?"

"Farradaylar oluşları. Ben onları hep öyle düşünüyorum. Stephen ve Sandra... Devletin ve kilisenin birbirine bağladığı iki ayrı kişi değil de, Farradaylar olarak... Bu sandığından daha ender görülen bir şey. Onlar ortak amaçları, ortak yaşama tarzları, umutları, korkuları ve inançları olan iki kişi. İşin garip yanı, aslında karakterlerinin birbirlerine hiç benzememesi. Stephen Farraday çok kültürlü, başkalarının fikirlerine önem veren, kendisi konusunda çok çekingen ve ahlak bakımından cesur olmayan bir insan sanırım. Sandra ise dar görüşlü, birine fanatik bir şekilde bağlanacak, pervasız denebilecek kadar cesur bir kadın."

Iris, "Stephen, bana biraz ukala ve aptalmış gibi geliyor," diye cevap verdi.

"Hiç aptal değil... Çok görülen başarıya erişmiş mutsuzlardan biri."

"Mutsuz mu?"

"Başarılı insanların çoğu mutsuzdur. Zaten bu yüzden başarıya erişirler. Dünyanın dikkatini çekecek bir başarıya erişerek kendi kendilerine güven vermeye çalışırlar."

"Ne garip fikirlerin var, Anthony."

"Onları incelersen bu sözlerimin doğru olduğunu anlarsın. Mutlu insanlar başarılı olamazlar. Çünkü kendi kendileriyle dosturlar ve başka şeye aldırmazlar. Benim gibi yani. Onlarla iyi geçinilir. Yine... Benim gibi."

"Kendini çok beğeniyorsun."

"Belki fark etmemişsindir diye iyi taraflarıma dikkatini çekiyorum."

Iris güldü.. Neşesi yerine gelmişti. İçini ezen o sıkıntı ve korkudan kurtulmuş gibiydi. Saatine baktı. "Hadi benimle eve gelip çay iç. Böylece başkaları da senin güzel taraflarından yararlansın."

Anthony başını salladı. "Bugün olmaz. Geri dönmem gerekiyor."

Iris çabucak ona döndü. "Neden evimize hiç gelmiyorsun? Bunun bir nedeni olmalı."

Anthony omzunu silkti. "Konukseverliğin kabulü konusunda kendime özgü bazı garip fikirlerim olduğunu söyleyelim... Enişten benden hoşlanmıyor. Bunu iyice belli etti."

"George'a aldırma, seni ben ve Lucilla Hala davet ediyoruz, halam çok şekerdir. Ondan hoşlanacaksın."

"Bundan eminim. Ama fikrimi değiştirmedim."

"Rosemary'nin zamanında eve sık sık gelirdin."

Anthony, "O zaman durum başkaydı," dedi.

Iris'in kalbine buzdan bir parmak dokundu sanki. "Bugün buraya neden geldin? Bu taraflarda bir işin mi vardı?"

"Evet, çok önemli bir işim vardı. Yani sen, Iris. Sana bir soru sormak için geldim."

O buzdan parmak kayboldu. Onun yerine Iris'in kalbi hızla çarpmaya başladı. "Evet?"

Anthony, onu süzüyordu. Bakışları ciddi, hatta sertti. "Bana dürüst cevap ver Iris. Sorum şu: Bana güveniyor musun?"

Iris şaşırdı. Daha başka bir soru beklemişti. Genç erkeklerin yüzyıllar boyunca kızlara sordukları o soruyu. Anthony durumu fark etti.

"Bunu soracağımı sanmıyordun değil mi? Ama bu çok önemli bir soru, Iris, benim için dünyanın en önemli sorusu. Tekrar soruyorum. Bana güveniyor musun?"

Iris bir an durakladı. Sonra bakışlarını oandan kaçırarak, "Evet," diye mırıldandı.

"Öyleyse sana bir şey daha soracağım: Kimseye haber vermeden Londra'ya gelir ve orda benimle evlenir misin?"

Iris, ona hayretle bakakaldı. "Ama bunu yapamam! Kesinlikle yapamam!"

"Benimle evlenemez misin?"

"O şekilde evlenemem."

"Oysa beni seviyorsun... Beni seviyorsun, değil mi?"

Iris kendi sesini duydu. "Evet, seni seviyorum, Anthony."

"Ama benimle Londra'da gizlice evlenmek istemiyorsun."

"Bunu nasıl yaparım? George çok kırılır. Lucilla Hala da beni hiçbir zaman affetmez. Zaten henüz reşit de değilim. On sekiz yaşındayım."

"Yaşın konusunda yalan söylemen gerekecek. Bilmiyorum, vasisinin iznini almadan reşit olmayan bir kızla evlendiğim için nasıl bir suç işlemiş olurum. Sahi, vasin kim?"

"George paramı da o idare ediyor."

"Nasıl bir suç işlersem işleyeyim, evliliğimizi geçersiz sayamazlar. Benim için de önemli olan bu."

Iris başını salladı. "Bunu yapamam, öyle hain davranamam. Zaten neden bunu istiyorsun? Sebep nedir?"

Anthony, "Onun için sana önce bana güvenip güvenmediğini sordum," diye cevap verdi. "Nedenlerin önemli olduğunu da soru sormadan kabul etmelisin. Diyelim ki, en kolay yol bu. Ama neyse..."

Iris çekine çekine, "George seni biraz daha iyi tanısaydı..." dedi. "Şimdi benimle köşke gel. Evde sadece George'la Lucilla Hala var."

"Emin misin? Ama ben sanıyordum ki..." Anthony durakladı. "Ben tepeye tırmanırken bahçe yolundan biri sizin eve doğru gidiyordu. İşin garibi onu tanıdığımı sanıyorum."

Yine durdu. "O adamla tanıştık galiba..."

"Ah, tabi ya! Unuttum. George birini beklediğini söyledi."

"Gördüğüm adamın adı Race'di sanıyorum. Albay Race."

Iris, "Olabilir," diyerek başını salladı. "George'un Albay Race adında bir arkadaşı olduğunu biliyorum. O gece de yemeğe gelecekti. Rosemary'nin..." Iris'in sesi titremeye başlamıştı. Sustu.

Anthony, onun elini sıkıca tuttu. "O olayı unutmaya çalış, sevgilim. Biliyorum, feci bir şeydi..."

Iris fısıldadı. "Elimde değil. Anthony..."

"Evet?"

"Senin hiç aklına geldi mi... düşündün mü..." Iris düşüncelerini doğru dürüst açıklamakta zorluk çekiyordu. "Yani... belki Rosemary intihar etmedi... Belki de onu öldürdüler."

"Tanrım! Bu da nerden aklına geldi, Iris?"

Iris bu soruyu cevaplandırmadı. Sadece, "Aklına gelmedi mi hiç?" dedi.

"Tabi gelmedi! Rosemary intihar etti."

Iris sesini çıkarmadı.

"Bunu sana kim söyledi?"

Iris bir an Anthony'ye, George'un o garip hikâyesini anlatmak istedi. Ama sonra vazgeçti. Ağır ağır, "Sadece bir fikirdi," dedi.

"Unut bunu, budala sevgilim," Anthony, onu ayağa kaldırarak yanağından hafifçe öptü. "Sevgili ahmak... Rosemary'yi unut, sadece beni düşün."

BÖLÜM 4

Piposunu tüttüren Albay Race düşünceli bakışlarla George Barton'u süzdü.

George'u çocukluğundan beri tanırdı. Bartonların köşkü Racelerinkiyle yan yanaydı. İkisinin arasında yirmi yaş fark vardı. Race altmışını aşkındı. Uzun boylu, dimdik, yüzü güneşten yanmış, kır saçlı, zeki bakışlı, siyah gözlü bir erkekti.

İki adam aslında pek samimi sayılmazlardı. Race için Barton hep, "Genç George" olarak kalmıştı.

Race şimdi de Genç George'un karakteri hakkında, hiçbir fikrim yok, diye düşünüyordu.

Zaman zaman birlikte olmuşlar, ama aralarında ortak hiçbir şey olmadığını anlamışlardı. Race açık havadan, spordan hoşlanan bir adamdı. Hayatının önemli bir bölümünü İngiltere'den uzakta geçirmişti. George ise tam anlamıyla "Londra'lı bir beyefendi"ydi. İlgi duydukları şeyler başka başkaydı. Karşılaştıkları zaman bir süre eski günlerden söz ediyorlardı. Arkasından da aralarında sıkıcı bir sessizlik beliriyordu.

Race şimdi de sessizce oturuyor ve *Genç George neden benimle konuşmak için bu kadar ısrar etti,* diye düşünüyordu. Onu en son bir yıl önce gördüm. George o arada belli belirsiz değişmiş. Bir derdi var onun. Bir kedi kadar da sinirli. Sigarasını üç defa yaktı. Race piposunu ağzından çekti. "Eh, Genç George, derdin nedir?"

"Haklısın Race, gerçekten derdim var. Senden fikir almak istiyorum. Yardımına çok ihtiyacım var."

Albay başını sallayarak bekledi.

"Bir yıl kadar önce Londra'da bizimle birlikte yemek yiyecektin. Lüksemburg Lokantası'nda. Ama son anda İngiltere'den ayrılmak zorunda kaldın."

Race tekrar başını salladı. "Evet, Güney Afrika'ya gittim."

"O yemekte karım öldü."

Race koltuğunda sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. "Biliyorum. Olayı gazetelerde okudum..."

"Karımın intihar ettiği sanılıyordu..."

Race kaşlarını kaldırdı. *"Sanılıyor muydu?"*

"Şunları oku." George iki mektubu albaya verdi.

Race'in kaşları daha da kalktı. "İmzasız mektuplar?"

"Evet. Ve ben onlara inanıyorum."

Race ağır ağır, "Tehlikeli bir şey bu," dedi. "Gazetede çıkan her olay hakkında türlü kin dolu mektup yazılır..."

"Bunu biliyorum. Ama bu mektuplar olaydan hemen sonra yazılmadı. Bana altı ay sonra yolladılar."

Race, "Evet, bu ilginç," dedi. "Sence onları kim yazdı?"

"Bilmiyorum. Aldırdığım da yok. Bence önemli olan mektuplardaki iddianın doğru olduğuna inanmam. Karım bir cinayete kurban gitti."

Race piposunu tablaya bırakarak koltuğunda dikleşti. "Neden böyle düşünüyorsun? O sırada bundan şüphelendin mi? Ya polis?"

"Olaydan sonra sersemlemiş, çok sarsılmıştım. Resmi soruşturmada verilen kararı olduğu gibi kabul ettim. Karım gripten yeni kalkmıştı. Sinirleri bozuktu. O sırada hiçbir şeyden şüphelenmediler. Onun intihar ettiğini düşündüler. Zehir de çantasından çıktı."

"Hangi zehirdi bu?"

"Siyanür."

"Hatırladım... Rosemary zehri şampanyasına karıştırmıştı."

"Evet. O sırada her şey apaçık gibiydi."

"Rosemary hiç intihar edeceğini söylemiş miydi?"

George, "Hayır," diye cevap verdi. "Rosemary yaşamayı severdi."

Race, "Anlıyorum..." diye mırıldandı. George'un karısını bir kez görmüş, onun güzel ve kuş beyinli bir kadın olduğunu düşünmüştü. Ama Rosemary melankolik bir tip değildi. "Peki, doktor bu konuda ne söyledi?"

"Rosemary'ye ta çocukluğundan beri bakan yaşlı doktor seyahatteydi. Onunla birlikte çalışan doktor grip sırasında Rosemary'ye baktı. Ve bu tür gribin Rosemary'nin sinirlerini çok sarsacağını söyledi." George bir an durdu. "Bu mektupları aldıktan sonra gidip diğer yaşlı doktorla konuştum. Bana olanlara çok hayret ettiğini söyledi. 'Doğrusu Rosemary'nin böyle bir şey yapacağı aklıma gelmezdi,' dedi. "İntihar edecek bir insan değildi. Ama bazen insanın çok iyi tanıdığı hastaları beklenmedik bir şekilde davranıyor." Doktorla konuştuktan sonra Rosemary'nin intiharının pek de inanılacak gibi olmadığını düşündüm. Ne de olsa karımı iyi tanırdım. Sık sık üzün-

tüye kapılırdı. Bazen düşünmeden hareket ederdi. Ama Rosemary'nin canına kıyacak duruma geldiğini hiç görmedim."

Race biraz da utangaç bir tavırla, "Rosemary'nin intihar etmesi için bir neden var mıydı?" dedi. "Yani sinir bozukluğu dışında. Yani... mutsuz muydu?"

"Ben... hayır... Rosemary çok sinirliydi."

Race, George'a bakmamaya çalıştı. "Melodramdan hoşlanan bir kadın mıydı? Bildiğin gibi, Rosemary'yi bir defa gördüm. Bazı tipler intihara kalkışmaktan bayağı zevk alırlar. Özellikle biriyle kavga ettikleri zaman. Çocuksu bir şeydir bu. Onu pişman edeceğim, diye düşünürler."

"Rosemary'yle kavga etmemiştik."

"Anlıyorum. Zaten siyanür kullanmış olması da bu ihtimali ortadan kaldırıyor. Oyun oynanacak bir zehir değildir. Bunu herkes bilir."

"Bir şey daha var. Rosemary canına kıymayı düşünseydi, herhalde bu şekilde yapmazdı. Acı verici ve çirkin bir şekilde. Rosemary hiç olmazsa fazla miktarda uyku ilacı alırdı."

"Doğru. Rosemary'nin siyanürü satın aldığı ya da bir yerden ele geçirdiğini gösteren bir şey var mıydı?"

"Hayır. Ama arkadaşlarının köşkünde kalmıştı. Orda siyanürle yabanarılarını öldürmüşlerdi. Resmi soruşturmada Rosemary'nin o sırada bir avuç potasyum siyanür kristali almış olabileceği üzerinde duruldu."

"Evet, o zehri elde etmek zor değildir. Bahçıvanların çoğunda siyanür vardır..." Race düşünceli bir tavırla ekledi. "Ama altı ay sonra cinayet ihtimalinin ortaya çıkması sana garip gelmedi mi?"

George ağır ağır cevap verdi. "Galiba başından beri bu durum beni düşündürüyordu. Belki de farkına varmadan kendi kendimi hazırlıyordum. Bu gerçeğin kâğıda yazılmış olduğunu görünce, hemen kabul ettim."

"Evet." Race başını salladı. "O halde şimdi açıkla. Kimden şüpheleniyorsun?"

George öne doğru eğildi. Yüzündeki kaslar seğiriyordu. "İşin en korkunç yanı da bu. Rosemary bir cinayete kurban gittiyse, o zaman masadakilerden... dostlarımızdan biri katil. Masaya başka kimse yaklaşmadı."

"Ya garsonlar? Şampanyayı kadehlere kim koydu?"

"Lüksemburg'daki şef garson. Charles'ı biliyorsun sanırım."

"Evet." Charles'ı bilmeyen yoktu zaten. Şef garsonun bir müşteriyi özellikle zehirlediğine de kimse inanamazdı.

"Bize Giuseppe adlı garson servis yaptı, onu da yıllardan beri tanırım. Bana hep o bakar. Ufak tefek, neşeli bir adamdır."

"O halde konukların üzerinde duracağız. Yemekte kimler vardı?"

"Milletvekili Stephen Farraday, karısı Lady Alexandra, sekreterim Ruth Lessing, Anthony Browne adında genç bir adam. Rosemary'nin kız kardeşi Iris ve ben. Yedi kişi. Sen gelseydin sekiz kişi olacaktık sofrada. Sen gelemeyeceğini bildirince son dakika kimi çağıracağımızı bilemedik."

"Anlıyorum... Peki, George, sence katil kim?"

George bağırdı. "Bilmiyorum! Bilmiyorum! Eğer bir fikrim olsaydı..."

"Pekâlâ, pekâlâ. Kesin bir şüphen olabileceğini düşünmüştüm. Ama bu zor bir sorun değil. Sofrada nasıl oturuyordunuz? Kendinden başlayarak say."

"Sandra Farraday sağımdaydı tabi. Onun yanında Anthony Browne oturuyordu. Sonra Rosemary, Stephen Farraday, Iris Ruth Lessing. Böylece Ruth soluma düşüyordu."

"Anlıyorum. Karın daha önce de şampanya içmiş miydi?"

"Evet. Kadehler birkaç kez doldurulmuştu. Bu... bu olay şov sırasında oldu. Gösteri bir hayli gürültülüydü. Zenciler dans edip şarkı söylüyorlardı. Hepimiz onları seyrediyorduk. Işıklar tekrar yanmadan hemen önce Rosemary masaya yığıldı. Belki bağırdı ya da inledi ama kimse bir şey duymadı. Doktor, onun çabucak öldüğünü söyledi. Neyse... hiç olmazsa bunun için şükretmeliyim."

"Doğru... George, durum ortada. Ya da öyle gözüküyor."

"Yani?"

"Katil Stephen Farraday tabi. Rosemary'nin sağında oturuyordu... Yani karının şampanya kadehi Farraday'ın sol eline çok yakındı. Işıklar azalınca ve herkes de yükselen piste bakarken zehri kadehe kolaylıkla koyabilirdi. Başkasının eline bu kadar güzel bir fırsat geçmiş olabileceğini sanmıyorum. Lüksemburg'daki masaları bilirim... Oldukça büyüktür. Biri masanın üzerinden uzansaydı, ışıkların sönük olmasına rağmen yine de fark edilirdi. Aynı şey Rosemary'nin solunda oturan adam için de söylenebilir. Karının kadehine bir şey atabilmek için onun da Rosemary'nin yanından iyice eğilmesi gerekirdi. Tabi bir ihtimal daha var. Ama önce çok belirli katil adayının üzerinde duralım. Milletvekili Stephen Farraday'ın karını öldürmesi için bir neden var mıydı?"

George boğulur gibi, "Onlar... çok samimiydiler," dedi. "Belki... Rosemary, onu reddetti... O da intikam almak istedi."

"Melodramlara yakışacak bir olay bu. Aklına sadece bu neden mi geliyor?"

"Evet." George'un yüzü iyice kızarmıştı.

Race, ona bir göz attı. "Şimdi ikinci ihtimale gelelim. Katil kadınlardan biriydi."

"Neden kadınlardan biri?"

"George, durumun farkında değil misin? Sofrada dört kadın ve üç erkek varmış. Herhalde bir iki defa üç çift dans ederken bir kadın masada yalnız kaldı. Hepiniz dans ettiniz mi?"

"Ah, evet."

"İyi. Şimdi... şov başlamadan önce masada kim yalnız kaldı? Hatırlıyor musun?"

George bir an düşündü. "Galiba... evet, en son Iris yalnız kaldı. Ondan önce de Ruth."

"Karın en son ne zaman şampanya içti? Hatırlıyor musun?"

"Dur bakayım... Rosemary, Browne'la dans ediyordu. Masaya döndüğü zaman yorulduğunu söylediğini hatırlıyorum. Anthony Browne iyi dans ediyor. Rosemary o sırada kadehindeki şampanyadan içti. Birkaç dakika sonra eski bir tango çaldılar. Rosemary'yle dans ettik. Karım ancak tangoyu iyi becerdiğimi biliyordu. Farraday o sırada Ruth'la, Lady Alexandra da Anthony'yle dans ediyordu. Iris masada oturuyordu. Ondan hemen sonra şov başladı."

"Öyleyse karının kız kardeşini ele alalım. Rosemary'nin ölümü üzerine ona para kaldı mı?"

George kekelemeye başladı. "Race... saçmalama. Iris o sırada çocuktu... okul öğrencisi..."

"Cinayet işleyen iki okul öğrencisi biliyorum."

"Ama Iris? Rosemary'ye çok bağlıydı."

"Bırak bunları George. Onun eline fırsat geçti. Şimdi Iris'in cinayet işlemesi için bir neden olup olmadığını anlamaya çalışıyorum. Karın çok zengindi sanırım. Parası kime kaldı? Sana mı?"

Hayır, Iris'e..." George, Paul Amca'nın vasiyetnamesini anlattı."

"Garip bir durum... Zengin abla ve fakir kardeş. Bazı kızlar böyle bir duruma kızarlardı."

"İris'in kızmadığından eminim."

"Belki... Ama onun cinayet işlemesi için bir neden vardı. Şimdi bu yoldan gidelim. Başka bir kimsenin cinayet işlemesi için bir neden var mıydı?"

"Yoktu. Hiç yoktu. Rosemary'nin dünyada bir tek düşmanı bile olmadığından eminim. Bütün bunları inceledim. Sorular sordum. Durumu öğrenmeye çalıştım. Hatta Farradayların yakınındaki bu köşkü tuttum..." Durakladı. Race piposunu alarak içini kazımaya başladı. "Bana her şeyi anlatman daha doğru olmaz mı, Genç George?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Benden bir şey saklıyorsun. O kadar belli ki... Orda oturup karının şerefini savunabilirsin. Veya onu kimin öldürdüğünü öğrenmeye çalışırsın. Ama bu ikincisi senin için çok önemliyse o zaman açık konuşmalısın."

Uzun bir sessizlik oldu.

Sonra George boğuk boğuk, "Pekâlâ," dedi. "Sen kazandın."

"Karının bir âşığı olduğunu düşünüyorsun değil mi?"

"Evet..."

"Stephen Farraday mıydı?"

"Bilmiyorum! Yemin ederim, bilmiyorum! Belki Farraday'dı, belki de Anthony Browne. Karar veremiyordum. Cehennem azabından farksızdı bu."

"Anthony Browne hakkında bildiklerini anlat. Garip... Bana bu adı bir yerde duymuşum gibi geliyor."

"Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Kimsenin de bildiği yok. Yakışıklı, neşeli bir genç adam. Ama kimsenin onun hakkında bir bilgisi yok. Sözüm ona Amerikalı ama İngilizceyi öyle aksanla konuşmuyor."

"Ah, belki elçilik onun hakkında bir şeyler biliyordur. Rosemary'nin hangisiyle ilişkisi olduğuna karar veremedin demek?"

"Evet... Dinle, Race, Rosemary bir mektup yazıyordu... Ben... Ben... daha sonra kurutma kâğıdına baktım. Yazdığının... bir aşk mektubu olduğu belliydi. Ama isim yoktu bunda."

Race, George'a bakmamaya çalıştı. "Neyse... Böylece biraz bilgi sahibi daha olduk... Lady Alexandra'yı ele alalım. Kocasının Rosemary'yle bir ilişkisi varsa, o zaman Lady Alexandra'dan da şüphelenebiliriz. Duyguları çok şiddetli olan kadınlardan. Sessiz ama duyguları derin olan bir tip. Öyleleri kolaylıkla cinayet işleyebilirler. Evet, araştırmamız ilerliyor. Esrarlı Anthony Browne, Farraday ve karısı, küçük Iris Marle. Ya diğer kadın? Ruth Lessing?"

"Ruth'un o olayla bir ilgisi yok. Karımı öldürmesi için bir neden olamaz."

"Onun sekreterin olduğunu söyledin sanırım? Ruth Lessing nasıl bir kadın?"

George heyecanla, "Dünyanın en iyi insanı," diye cevap verdi. "Hemen hemen aileden sayılıyor. Ruth benim sağ kolum. Onun kadar takdir ettiğim ve güvendiğim hiç kimse yok."

Race düşünceli bir tavırla George'u süzüyordu. "Onu seviyorsun sanırım."

"Ruth'a çok bağlıyım. Harika bir insan o, Race. Ruth'a her bakımdan güveniyorum. Dünyanın en dürüst, en sadık insanı."

"Ya..." Race'in yüzünden düşüncelerini anlamak mümkün değildi. Ama yaşlı adam kendi kendine *Ruth Lessing'in de Rosemary'yi öldürmesi için bir neden varmış,* diye düşünüyordu, belki genç kadın zengin bir adam olan George'la evlenmek istiyor. Belki de Genç George'a gerçekten âşık. Sonuçta Rosemary'yi pekâlâ öldürmüş olabilir... Sonra usulca, "George," dedi. "Senin de karını öldürmen için iyi bir neden varmış. Farkındasın değil mi?"

"Benim mi? George fena halde afalladı."

"Othello'yla Desdemona'yı unutma."

"Ne demek istediğini anlıyorum. Ama Rosemary'yle benim aramdaki... durum öyle değildi. Tabi ona tapıyordum. Ama... Katlanmam gerekecek bazı şeyler olacağını da biliyordum..." Bir an durdu. "Zaten... katil ben olsaydım, bu konuyu tekrar açar mıydım? Resmi soruşturmada Rosemary'nin intihar ettiğine karar verildi. Böyle yapmam çılgınlık olmaz mıydı?"

"Tabi olurdu. Onun için senden ciddi bir şekilde şüphelenmiyorum, aziz dostum. Eğer başarılı bir katil olsaydın, sana gelen o imzasız mektupları usulca ateşe atıverirdin. Şimdi böylece işin en ilgi çekici noktasına geliyoruz. O mektupları kim yazdı?"

"Ha?" George şaşırdı. "Bilmem."

"Bu noktanın seni ilgilendirmediği anlaşılıyor... şimdi... mektupları katilin yazmadığı kesin. Başını derde sokmayı herhalde istemezdi. O halde mektupları yazan kim? Her şeyi yeniden hortlatmayı kim istiyor?"

George şaşkın şaşkın, "Hizmetçiler," diye mırıldandı.

"Belki. O zaman da şunu sorabiliriz: Hangi hizmetçiler? Ve ne biliyorlardı? Rosemary'nin oda hizmetçisi var mıydı?"

George başını salladı. "Hayır... O sırada bir aşçımız vardı. Hâlâ bizde. Ondan başka iki hizmetçi tutmuştuk. Ama onlar da bir süre sonra yanımızdan ayrıldılar."

"George, bence sen bu konuyu iyice düşünmelisin. Olayı yeniden canlandırmak istiyor musun gerçekten? Çıkacak dedikoduları unutma. Kirli çamaşırları herkesin gözünün önüne sermek zorunda kalacaksın. Karının aşk maceraları duyulacak..."

George irkildi. Sonra da bağırdı. "Ben gerçeği öğrenmek istiyorum!"

"Pekâlâ... Öyleyse o mektupları polise götür. Polis bu mektupları yazanı kolaylıkla bulur sanırım. O kimsenin olay konusunda gerçekten bir şey bilip bilmediğini öğrenir. Ama şunu da unutma: Polis soruşturmaya başladıktan sonra artık onları durduramazsın."

"Polise gidecek değilim. O yüzden seninle konuşmak istedim. Katili yakalamak için tuzak kuracağım."

"Ne demek istiyorsun?"

"Dinle, Race. Lüksemburg'da bir yemek vereceğim. Senin gelmeni de istiyorum. Sofrada yine o konuklar bulunacak. Farradaylar, Anthony Browne, Ruth, Iris ve ben. Ben her şeyi planladım."

"Ne yapacaksın?"

George hafifçe güldü. "Bu da benim sırrım. Ne yapacağımı önceden söylersem her şey mahvolur. Senin de oraya gelip olanları görmeni istiyorum."

Race öne doğru ilerledi. "Bu hoşuma gitmiyor, George." Sesi sertleşmişti. "Kitaplardan alınma, melodramlara yakışacak bu fikirler

bir işe yaramaz. Polise git. Onlar bu tür sorunları nasıl çözümleyeceklerini bilirler. Profesyonel onlar. Amatör dedektiflik tehlikelidir."

"İşte o yüzden senin de yemeğe gelmeni istiyorum. Sen amatör değilsin."

"Dostum, bunu bir zamanlar İstihbarat Servisi'nde çalıştığım için mi söylüyorsun? Ama sofradakilere bunu nasıl olsa açıklamayacaksın."

"Açıklamamam gerekiyor."

Race, "Çok üzgünüm," diye cevap verdi. "Davetini kabul edemeyeceğim. Planın hoşuma gitmiyor. Buna katılamam George, sen de bundan vazgeç."

"Vazgeçemem. Her şeyi hazırladım."

"Allah kahretmesin! İnadı bırak, George. Ben bu işleri senden daha iyi bilirim. Bu fikrin hiç hoşuma gitmiyor. Bir işe yaramayacak. Hatta tehlikeli de olabilir. Bunu düşündün mü hiç?"

"Bunun biri için tehlikeli olacağı kesin."

Race içini çekti. "Sen ne yaptığını bilmiyorsun. Neyse... Uyarmadı deme. Senden son defa rica ediyorum. O çılgınca planından vazgeç."

George Barton sadece, hayır, der gibi başını salladı.

BÖLÜM 5

İki kasım sabahı hava karanlık ve yağmurluydu. Elvaston Konağı'nın yemek salonu o kadar loştu ki, kahvaltı ederken ışıkları yakmak zorunda kaldılar.

Iris'in hiç iştahı yoktu. Uçuk yüzüyle hayalete benziyordu. George sinirli sinirli gazetesini hışırdatıyor, masanın diğer ucunda Lucilla Drake hüngür hüngür mendilinin içine ağlıyordu.

"Sevgili oğlumun korkunç bir şey yapacağını biliyorum."

"Öyle duyguludur ki. Durum ciddi olmasaydı bunun bir ölüm kalım meselesi olduğunu yazmazdı."

George yine gazetesini hışırdatarak sert sert, "Lütfen endişelenmeyin, Lucilla," dedi. "Size bu sorunu çözebileceğimi söyledim."

"Biliyorum, sevgili George. Siz çok iyisiniz. Ama ben gecikmenin korkunç bir şeye yol açacağını düşünüyorum. Sözünü ettiğiniz araştırmalar... zaman alır."

"Hayır, hayır. Her şeyi çabucak halledeceğim."

"Victor, 'Ayın üçüne kadar,' diye yazmış. Yarın kasımın üçü. Yavruma bir şey olursa kendimi hiçbir zaman affetmem!"

"Ona bir şey olmayacak." George kahvesinden bir yudum aldı.

Iris'de söze karıştı. "Endişelenme Lucilla Hala. George her şeyi halledecek. Böyle şeyler daha önce de oldu."

"Uzun bir süreden beri olmamıştı. O..."

George usulca homurdandı. "Üç aydan beri..."

"O dolandırıcı arkadaşları onu kandırdıklarından beri. Zavallı Victor'cuğum..."

George peçetesiyle bıyığını silerek ayağa kalktı. Bayan Drake'in omzuna şefkatle vurarak kapıya doğru gitti. "Üzülmeyin, Ruth'a hemen telgraf çekmesini söyleyeceğim."

George hole çıkarken Iris'de onu izledi. "George, bu akşamki yemeği ertelesek mi? Lucilla Hala çok üzgün..."

"Öyle şey olmaz!" George'un pembe yüzü morardı. "O Tanrı'nın belası ahlaksız dolandırıcının hayatımızı altüst etmesine izin verecek değilim. Onun yaptığı şantajdan başka bir şey değil... Lucilla, ona bir defa olsun, 'Ne halin varsa gör,' dese, bu para sızdırma oyunları da sona erer... Neyse... Sen onu teselli etmeye çalış. Ben de onu sevindirmek için bu akşama kadar bir şeyler yaparım."

George evden ayrılırken telefon çalmaya başladı.

Iris açtı. "Alo? Kim?" Genç kızın yüzü değişti, umutsuz ifadenin yerini sevinç aldı. "Anthony!"

"Evet, Anthony ya! Dün de telefon ettim ama seni bulamadım. Ne o, George'a benim reklamımı mı yapmaya başladın."

"Ne demek istiyorsun?"

"George bu gece senin için vereceği yemeğe beni de ısrarla çağırdı. Bunu senin sağladığını düşündüm."

"Hayır, hayır. Benimle bir ilgisi yok."

"Yani George fikrini kendi kendine mi değiştirdi?"

"Pek de değil. Bu..."

"Alo Iris?"

"Burdayım, Anthony."

"Bir şey söylüyordun... Ne var sevgilim? Derin derin içini çektiğini duydum. Bir şey mi oldu?"

"Hayır... Bir şey olmadı... Yarına bir şeyim kalmayacak. Yarına her şey düzelecek."

"Iris, 'Yarın hiçbir zaman gelmeyecek,' diye bir söz yok mudur?"

"Sus!"

"Iris, senin gerçekten bir derdin var!"

"Yok, yok. Zaten bunu sana anlatamam. Çünkü söz verdim."

"Anlat, hayatım."

"Hayır, anlatamam. İmkânsız... Anthony, sen bana bir şey söyler misin?"

"Bilirsem tabi."

"Sen Rosemary'ye âşık mıydın?"

Anthony bir an sesini çıkarmadı. Sonra da güldü. "Demek mesele buydu! Evet, Iris, Rosemary'ye biraz âşık gibiydim. Bildiğin gibi çok güzeldi. Sonra bir gün Rosemary'yle konuşurken senin merdivenden indiğini gördüm. Ve aynı anda Rosemary'den soğudum. Artık benim için dünyada senden başka hiç kimse yoktu. Gerçek bu. Böyle şeyleri düşünme. Bildiğin gibi Romeo'da Juliet'e delicesine âşık olmadan önce Rosaline'le ilgileniyordu.

"Teşekkür ederim, Anthony. Çok sevindim."

"Bu gece görüşürüz. Bugün senin doğum günün değil mi?"

"Aslında doğum günüm gelecek hafta. Ama bu akşamki yemek bir tür doğum günü toplantısı sayılıyor."

"Yemeği heyecanla bekliyormuş gibi bir halin yok."

"Öyle."

"George ne yaptığını biliyor herhalde. Ama bana yemeği aynı yerde vermesi..."

"Ben Rosemary'nin... Rosemary'nin ölümünden sonra Lüksemburg'a birkaç kez gittim. İnsanı oraya çağırıyorlar..."

"Doğru. Belki böylesi de daha iyi. Sana doğum günü hediyesi aldım, Iris. Beğeneceğini umarım. Hoşça kal." Anthony telefonu kapattı.

Iris, Lucilla Drake'i teselli etmeye gitti.

George ise bürosuna varır varmaz hemen Ruth Lessing'i çağırttı. Genç kadın üzerinde zarif, siyah bir tayyörle içeri girerken George'un yüzündeki kaygılı ifade biraz yumuşadı.

"Günaydın."

"Günaydın Ruth. Yine dert çıktı. Şuna bak."

Genç kadın, George'un uzattığı telgrafı aldı. "Yine mi Victor Drake?"

"Evet. Tanrı'nın cezası."

Ruth bir an sessizce durdu. Kulağında alaycı bir ses vardı. "Siz patronunuzla evlenmeliydiniz, kızım." Sanki dün olmuş gibi, diye düşündü Ruth.

George'un sesi daldığı düşüncelerden uyanmasına neden oldu. "Onu Güney Amerika'ya bir yıl önce göndermiştik değil mi?" diyordu.

Ruth düşündü. "Evet, öyle sanırım. Galiba yirmi yedi ekimdi."

"Şaşılacak bir insansınız, Ruth. Belleğiniz çok güçlü."

Ruth kendi kendine, *Victor Drake'i hatırlamam için daha önemli bir neden var,* dedi. Onunla konuştuktan sonra telefonda Ro-

semary'nin o umursamaz sesini dinledim. Ve o zaman George'un karısından nefret ettiğimi anladım.

George, "Neyse," dedi. "Yine de şanslı sayılırız. Ona üç ay önce tekrar elli sterlin yolladık ama önemli değil."

"Şimdi üç yüz sterlin istiyor, fazla bu."

"Evet. Ama o kadar alamayacak. Her zamanki gibi durumu incelememiz gerekiyor. Hemen Buenos Aires'e bir telgraf çekin. Tabi Bayan Drake sinir krizi geçiriyor. Aksi gibi bu gece de evde olmayacağız."

"İsterseniz bu akşam Bayan Drake'le kalırım."

"Hayır, hayır." George'un sesi kesindi. "Siz mutlaka bizimle gelmelisiniz. Size ihtiyacımız var, Ruth." Genç kadının elini tuttu. "Siz hiç bencil değilsiniz."

Ruth gülümsedi. Sonra da, "İsterseniz Buenos Aires'e telefon edelim," dedi. "O zaman bu sorun bu akşama kadar çözülür."

"Çok iyi olur!"

"Ben hemen bu işi halledeyim." Ruth elini George'un avucundan çekerek dışarı çıktı.

George da bir iki dosyaya baktıktan sonra bürodan ayrıldı. Ve doğru Lüksemburg Lokantası'na gitti...

Başgarson Charles, ona doğru gülümseyerek yaklaştı.

"Günaydın, Bay Barton."

"Günaydın, Charles. Bu gece için her şey hazır mı?"

"Memnun kalacağınızdan eminim, efendim."

"Aynı masa mı?"

"Köşede ortadaki masa, uygun mu efendim?"

"Evet... İlave yerler hazır mı?"

"Her şey hazır."

"Biberiyeniz var mı?"

"Evet, Bay Barton. Ama korkarım bu pek dekoratif durmaz. Bunun yerine birkaç tane kırmızı kiraz ya da kasımpatı ister misiniz?"

"Hayır, hayır. Sadece biberiye istiyorum."

"Pekâlâ, efendim. Sanırım artık menüyü görmek istersiniz. Guiseppe."

Charles parmaklarını şaklattıktan sonra gülümseyerek orta yaşlı ufak tefek bir İtalyanı tanıttı.

"Bay Barton'ın mönüsü."

Mönüyü gösterdiler.

İstiridye, çorba, Lüksemburg usulü dilbalığı, keklik, tereyağında pişmiş tavuk ciğeri.

George kayıtsız bir tavırla göz attı mönüye.

"Evet, evet, hepsi çok güzel."

Mönüyü tekrar Charles'a uzattı ve kapıya kadar birlikte yürüdüler.

Charles giderek azalan bir sesle, "Size ne kadar minnettar olduğumuzu söylememe izin verin, Bay Barton," dedi. "Bize tekrar geldiğiniz için."

George'un yüzünde oldukça soğuk bir tebessüm belirdi.

"Geçmişte yaşayamayız, bu yüzden unutmalıyız geçmişi. Her şey yaşandı ve bitti."

"Çok doğru, Bay Barton. O zaman ne kadar şaşırıp üzüldüğümüzü gördünüz. Eminim hanımefendi çok mutlu bir doğum günü partisi geçirecek ve her şey istediğiniz gibi olacak."

Charles dudaklarında hoşnutsuz bir gülümsemeyle oradan ayrıldı. Lüksemburg'tan hoşlanacak kadar yaratıcı biri değildi. Tabi ki Rosemary'nin orada intihar etmesi ya da birilerinin onu orada öldürmeye karar vermesi Lüksemburg'un hatası değildi. Böyle bir şeyle Lüksemburg'a da insafsızlık edilmişti. Ama George da diğer tüm insanlar gibi aynı şeye inanıyordu.

Kulüpte öğle yemeğini yedikten sonra bir yönetim kurulu toplantısına katıldı.

Ofise dönerken bir telefon kulübesine girdi... Her şey planlandığı gibi yürüyordu.

George büroya döner dönmez Ruth hemen onun odasına geldi. "Şu Victor Drake meselesi..."

"Evet?"

"Korkarım durum kötü. Onu dava etmeleri ihtimali varmış. Bir süreden beri çalıştığı şirketin parasını zimmetine geçiriyormuş. Buenos Aires'deki memurunuz şirketin müdürüyle konuştu. Ve biraz önce de buraya telefon etti. Para ödendiği takdirde Victor Drake'i dava etmeyeceklermiş. Drake yüz altmış beş sterlin çalmış."

"Ah, demek sevgili Victor bu arada yüz otuz beş sterlini cebe atacağını sanıyordu."

"Korkarım öyle."

George acı bir memnunlukla, "Neyse, hiç olmazsa buna engel olacağız," dedi.

"Buenos Aires'deki memurunuza o parayı şirkete ödemesini söyledim. Doğru yaptım mı?"

"Açıkçası ben o ahlaksızın hapse atılmasını tercih ederim. Ama annesini düşünmek zorundayım. Lucilla Drake aptalın biri ama iyi kalpli bir kadın. Böylece Victor bu sefer de yakayı kurtaracak."

Ruth, "Çok iyisiniz," diye mırıldandı.

"Ben mi?"

"Bence siz dünyanın en iyi kalpli insanısınız."

Bu sözler George'a dokundu. Hem kızardı, hem utandı. Birdenbire içinden gelen sese uyarak genç kadının elini öptü. "Sevgili Ruth... Siz benim en yakın ve en sevgili dostumsunuz. Siz olmasaydınız ne yapardım bilmem."

Karşılıklı duruyorlardı.

Ruth, *onunla mutlu olabilirdim,* diye düşündü. *Onu mutlu ederdim. Eğer...*

George kendi kendine, *Race'in sözünü dinlesem mi,* diye sordu. *Planımdan vazgeçsem mi? Böylesi daha iyi olmaz mı?*

Bir an kararsızlıkla bocaladı. Sonra, saat yirmi bir otuzda, Lüksemburg Lokantası'nda, dedi.

BÖLÜM 6

Hepsi gelmişlerdi.

George rahat bir nefes aldı. Son ana kadar bazılarının caymasından korkmuştu. Ama işte hepsi de buradalardı.

Uzun boylu, soğuk tavırlı Stephen Farraday. Siyah kadifeden sade bir tuvalet giymiş, boynuna zümrütler takmış olan kibar ve soylu Lady Alexandra Farraday. Yine siyah tuvaletli, şık ve zarif Ruth. Renginin uçukluğuna rağmen yine de pek güzel olan, yaprak yeşili tuvaletiyle Iris. Anthony Browne en son geldi. George, ona bakarken, *vahşi bir orman hayvanı gibi hızlı ve sessizce yürüyor,* diye düşündü. Bir pantere benziyor ya da bir parsa...

Evet, hepsi de gelmiş ve George'un hazırladığı tuzağa düşmüşlerdi... Artık oyun başlayabilirdi...

Kokteyller içildi. Sonra bardan, asıl salona geçtiler.

Zenci müzisyenler tatlı bir parça çalıyor, çiftler dans ediyorlardı. Garsonlar telaşla sağa sola giderek ustalıkla servis yapıyorlardı.

Charles yaklaştı. Nezaketle gülümseyerek onları masalarına götürdü. Bir yıl önceki aynı masaya. Salonun dibindeki genişçe bölmedeydi. Bir kemerden geçilen burada üç masa vardı. Ortada bir

büyük, iki yanda küçük masalar. Bunlardan birinde sarı suratlı, orta yaşlı bir yabancıyla, güzel bir sarışın oturuyordu. Diğerinde ise genç bir kızla bir delikanlı.

George nazik ve neşeli bir tavırla konuklarını oturttu. "Sandra, siz benim sağıma geçer misiniz? Anthony, sizin yanınıza. Iris yavrum, bu senin yemeğin. Onun için seni yanıma almalıyım. Senin diğer tarafına da Farraday geçsin. Sonra sen, Ruth..." Durakladı. Sekreteriyle Anthony arasında boş bir iskemle vardı. "Arkadaşım Race biraz geç kalabilir. Kendisini beklememizi söyledi. Elbet gelecek. Hepinizin Race'le tanışmasını istiyorum. Harika bir adamdır. Bütün dünyayı dolaştı. Size pek güzel hikâyeler anlatacağından eminim."

Iris yerine geçerken öfkeliydi. George bunu mahsus yaptı. Beni Anthony'den ayırdı. Buraya Ruth oturmalıydı. George'un yanına. Eniştemin hâlâ Anthony'den nefret ettiği ve ondan şüphelendiği belli. Genç adama bir göz attı.

Anthony'nin kaşları çatılmıştı. Ama Iris'e bakmıyordu. Bir kere dönüp yanındaki boş iskemleyi inceledi. Sonra da, "Birinin daha geleceğine sevindim, Barton," dedi. "Çünkü burdan erkenden ayrılmak zorunda kalabilirim. Kaçınılmaz bir iş durumu. Burda tanıdığım birine rastladım."

George gülümsedi. "Eğlence saatlerinde de işle mi ilgileneceksiniz? Bunun için çok gençsiniz, Browne. Hoş, ne iş yaptığınızı da pek bilmiyorum ya."

Anthony ağır ağır, sakin sakin cevap verdi. "Bana bu soruyu sordukları zaman şöyle derim, Barton: Örgütlü suçlarla ilgilenirim ben. Hırsızlıkları ayarlarım. Dolandırıcılıkları planlarım. Arzu eden ailelerin evlerine gidebilirim."

Sandra bir kahkaha attı. "Siz silah işiyle ilgilisiniz değil mi, Bay Browne? Son zamanlarda bütün suçları silah krallarına yüklüyorlar."

Anthony'nin gözleri bir an hayretle irileşti. Sonra neşeyle, "Beni ele vermemelisiniz, Lady Alexandra," dedi. "Benimki çok gizli bir iş. Ve etrafta yabancı bir devletin ajanları dolaşıyor. Dikkatli olun." Yapma bir ciddilikle başını salladı.

Garson istiridye tabaklarını topladı.

Stephen, Iris'i dansa kaldırdı.

Çok geçmeden hepsi dans ediyorlardı. O sıkıntılı halleri biraz kaybolmuştu.

Sonra Iris, Anthony'yle dansa başladı. "George'unki de hainlik. Bizi yan yana oturtmadı."

"Aksine bana iyilik etti. Karşıdan seni doya doya seyredebileceğim."

"Gerçekten erkenden gidecek misin?"

"Bu gerekebilir."

Bir süre sessizce dans ettiler.

Sonra Anthony sordu. "Albay Race'in de geleceğini biliyor muydun?"

"Hayır, hiç haberim yoktu."

"Çok garip..."

"Albay Race'i tanıyor musun? Sahi, geçen gün tanıdığını söylemiştin." Iris bir an durdu, sonra da ekledi. "Nasıl bir adam?"

"Bunu kimse bilmiyor."

Masaya döndüler.

Dakikalar geçti... O neşeli hava yavaş yavaş kayboldu ve sinirler tekrar gerildi. Sadece George sakin ve keyifliydi.

Iris, enişte sinin saatine baktığını fark etti.

Birdenbire davul çalmaya başladı. Işıklar azaldı. Pist yükseldi. İskemleler hafifçe geri itilerek, biraz döndürüldü.

Üç kız ve üç erkek pistte dansa başladılar.

Onları türlü taklitler yapan bir adam izledi. Müşteriler onu çok beğendiler.

Lenny'le Flo çifti danstan çok akrobasiye benzeyen bir numara yaptılar.

Lüksemburg altılısı gürültülü bir parça çaldı.

Sonra ışıklar yandı. Herkes gözlerini kırpıştırdı.

Birdenbire George'un masasındakiler de rahatladılar. Sanki farkına varmadan bir şeyi beklemiş ve olmayınca keyiflenmişlerdi. Çünkü aylar önce ışıklar yandığı zaman masaya yığılmış olan o ölüyü görmüşlerdi. Ama şimdi onlara geçmiş tümüyle gerilerde kalmış gibi geliyordu. O eski felaketin gölgesi üstlerinden kalkmıştı.

Sandra neşeli bir tavırla Anthony'ye döndü. Stephen, Iris'e bir şey söyledi. Ruth da konuşmaya katılmak için masanın üzerinden eğildi. Sadece George iskemlesinde kımıldamadan oturuyordu. Gözlerini karşısındaki boş sandalyeye dikmişti. Oraya bir servis konmuş, kadehe de şampanya doldurulmuştu. Sanki biri gelecek ve o iskemleye oturacaktı...

Iris, enişte sini dürttü. "Uyan, George. Haydi gel dans edelim. Bu gece benimle hiç dans etmedin."

George kendini topladı. Gülümseyerek kadehini kaldırdı. "Doğum gününü kutladığımız genç hanımın şerefine içelim. Iris Marle'nın sağlığına!"

Gülerek şampanyalarını içtiler. Sonra da dansa kalktılar. George'la Iris, Stephen'la Ruth, Anthony'yle Sandra.

Orkestra hızlı bir parça çalıyordu.

Sonra hep bir arada masaya döndüler. Gülüyor, gevezelik ediyorlardı. Yerlerine oturdular.

Sonra George birdenbire öne doğru eğildi. "Şimdi... hepinizden bir şey istiyorum. Bir yıl kadar önce yine burdaydık. O gece bir felaketle sona erdi. Ben geçmişteki o üzücü olayı hatırlatmak istemiyorum. Ama Rosemary'nin tümüyle unutulmasına razı değilim. Onun için Rosemary'nin anısına içmemizi istiyorum." Kadehini kaldırdı.

Diğerleri de ona uydular. Şimdi yüzleri nazik birer maskeyi andırıyordu.

George "Rosemary'nin anısına," dedi. *"Rosemary hatıra anlamına gelir."*

Kadehlerini dudaklarına götürerek şampanyalarını içtiler.

Bir sessizlik oldu...

Sonra George sallandı ve omuzları düştü. Deli gibi elini boğazına götürdü. Soluk almaya çalışırken yüzü morardı.

Bir buçuk dakika içinde öldü.

3. Kitap

IRIS

"Ölünce huzura kavuşulduğunu sanırdım ama öyle değilmiş..."

BÖLÜM 1

Albay Race, Scotland Yard'da Başmüfettiş Kemp'le konuşuyordu. Birbirlerini yıllardan beri tanırlardı. Kemp geçmişten söz etmeyi seven emektar bir savaş adamıydı. Çalışma hayatı başarılarla doluydu.

Kemp, "Buraya kadar geldiğiniz için çok naziksiniz," diyordu. "Bu olayda yardıma ihtiyacımız olacak. Kidderminster ailesinin bu işle ilgili olması bizi dikkatli davranmaya zorluyor."

Race başını salladı. Lady Alexandra Farraday'ı birkaç kez görmüştü. Lady Farraday'ın birçok önemli toplantıda anlamsız ama konuya hâkim bir şekilde ve mükemmel bir anlatım tarzıyla konuşmalar yaptığına şahit olmuştu.

Sosyal hayatı böylesine gözler önünde olan Alexandra'nın özel hayatı neredeyse yok gibiydi. Elbette onun da bir özel hayatı vardı; umutsuzluk, aşk ve kıskançlık krizleri. O da kontrolünü kaybedip tutkulu bir kumarda tüm yaşantısını riske atabilirdi. "Ya cinayeti o işlediyse, Kemp?"

"Lady Alexandra'mı? Sizce katil o mu?"

"Hiçbir fikrim yok. Ama katilin Lady Alexandra olduğunu düşünelim. Ya da kocasının. Sonuçta Farraday'ı da Kidderminster ailesi destekliyor."

"Eğer onlardan biri katilse, suçluyu asmak için elimizden geleni yapacağız. Bunu biliyorsunuz."

Race başını salladı. "Evet. Bana olayı anlatın."

"George Barton siyanürle zehirlenerek öldü. Bir yıl önce karısının öldüğü gibi. Demek sizde o sırada lokantadaydınız?"

"Evet. George gruba katılmamı istedi ama ben razı olmadım. Planı hoşuma gitmiyordu. Ona her şeyi size açıklamasını söyledim. Ama razı olmadı. Katile tuzak kurmaya karar vermişti. Endişem gitgide artıyordu. Bu yüzden dün gece kalkıp Lüksemburg Lokantası'na gittim George'a göz kulak olmak için. Ama tabi uzaktaki bir masaya oturmak zorundaydım. Beni hemen fark etmelerini istemiyordum. Ama ne yazık ki, şüpheli bir şey görmedim. Masaya konuklardan ve garsonlardan başka kimse yaklaşmadı."

Kemp, "Evet," dedi. "Böylece liste kısalmış oluyor. Katil ya masadakilerden biri ya da garson. Giuseppe Bolsano yani. Onu bugün yine sorguya çekeceğim. Sizin de Giuseppe'yle konuşmak isteyeceğinizi düşündüm. Ama açıkçası, garsonun bu cinayetle bir ilişkisi olduğunu sanmıyorum."

"Böylece geriye konuklar kalıyor."

"Evet. Rosemary Barton öldüğü akşam da yine o grup varmış."

"O olaya ne dersiniz, Kemp?"

"İncelemeye başladım. Çünkü bu iki olayın birbirlerine bağlı oldukları belli. Bu cinayet Rosemary Barton'un intihar etmemiş olduğunu da kanıtlıyor. Tabi o sırada bundan şüphelenmemiz için bir neden yoktu. Bayan Barton'un intihar ettiğine karar verdik. Zavallı kadının sinirlerinin bozuk olduğu belliydi.

"Bazen ipuçları beklenmedik bir anda ortaya çıkıverir, bu olay da öyle olmadı."

"Şu ana kadar."

"Evet, şu ana kadar. Biri Bay Barton'un karısının öldürüldüğüne inanmasını istiyor. Bay Barton işleriyle çok meşgul, mektupları aldıktan sonra doğru iz üzerinde olduğunu düşünüyor, onlar ne kadar gerçek bilmiyorum. Ve katil de onun olayı çözmek üzere olduğunu anlayarak paniğe kapılıp onu öldürüyor. Ben böyle düşünüyorum. Umarım siz de bu fikrime katılırsınız?"

"Evet buraya kadar doğru gibi görünüyor. Tuzağın ne olduğunu Tanrı bilir, ben sadece masadaki boş sandalyeyi gördüm. Belki o sandalye umulmadık bir tanık içindi. George'un hesapladığından daha fazlasına sebep oldu ve suçluyu alarma geçirip tuzaktan önce harekete geçmesine neden oldu."

Kemp "Evet, elimizde beş şüpheli var ve ilk olarak Bayan Barton olayını ele alalım," dedi.

"O olayın intihar olmadığını düşünüyorsunuz, değil mi?"

"George'un öldürülmesi olayın intihar olmadığını ispatlıyor. Bizi intihar olduğunu hiç sorgulamadan kabul ettiğimiz için suçlayabilirsiniz. Çünkü birkaç ipucu vardı."

"Gripten sonraki sinir bozukluğu."

Kemp gülümsedi. "Bu resmi soruşturmanın sonucuydu. Doktor raporuyla ispatlandı ve herkesin içi rahatladı. Böyle şeyler hep olur. Zaten kız kardeşine yazdığı yarım kalmış bir mektup var, kişisel eşyalarının ölümünden sonra kimlere verilmesini istediğini yazmış. Bu da onun intihar ettiğini gösterir, sinirleri fena halde bozulmuştu.

Zavallı kadından şüphe etmiyorum ama kadınlar çoğunlukla aşk yüzünden intihar ederler, erkeklerse para yüzünden."

"Ah... Demek Rosemary Barton'un bir aşk macerasına girmiş olduğunu biliyordunuz."

"Evet. Bunu soruşturmaya başlar başlamaz öğrendik. Âşıklar dikkatli davranmışlardı ama durumu yine de kolaylıkla anladık."

"Adam kimdi, Stephen Farraday mı?"

"Evet. İki sevgili küçük bir apartman dairesinde buluşuyorlardı. Altı aydan beri devam ediyordu bu macera."

"Peki, karısı durumun farkında mıydı acaba?"

"O sırada farkında olmadığına karar vermiştik..."

"Ama Lady Alexandra belki de durumu sezmişti, Kemp. Duygularını kolaylıkla belli eden bir kadın değil."

"Ah evet, biliyorum. İkisi de Rosemary Barton'u öldürmüş olabilirler. Kadın kıskançlık yüzünden. Adam politik hayatı uğruna. Boşanma Farraday'ı mahvederdi. Ve tabi Kidderminsterlar da ona düşman olurlardı."

"Ya sekreter?"

"O da Rosemary Barton'u öldürmüş olabilir. Belki George Barton'a âşıktı. Onların büroda pek sıkı fıkı oldukları ve Ruth Lessing'in adama âşık olduğu söyleniyor... Dün şirkette ilgi çekici bir olay olmuş. Telefona bakan kızlardan biri Ruth Lessing'in elini tutarak, 'Sen olmasaydın ne yapardım?' diyen George Barton'un taklidini yapıyormuş. Miss Lessing aynı anda içeri girmiş ve kızı hemen kovmuş. Yani bu konuda fazla hassas olduğu anlaşılıyor... Sonra Rosemary Barton'un kız kardeşi var. Ona büyük bir servet kaldığını unutmamak gerekir... İyi bir kıza benziyor o ama böyle şeyler hiç belli olmaz. Rosemary Barton'un diğer erkek arkadaşının da üzerinde durmalıyız."

Race, "Onun hakkında bildiklerinizi öğrenmek isterim," dedi.

Kemp ağır ağır, "Anthony Browne hakkında pek az şey biliyoruz," diye cevap verdi. "Öğrendiklerimiz de işe yarayacak gibi değil. Pasaportu düzgün. Amerikan vatandaşı. Aleyhinde bir tek delil yok. Buraya gelmiş ve Claridge Oteli'ne yerleşmiş, Lord Dewsbury'yle ahbap olmuş."

"Dolandırıcı olmasın?"

"Olabilir. Dewsbury ondan çok hoşlanmış. Browne'nun burada kalmasını istemiş. Genç adam da ona silahlarla ilgilendiğini açıklamış. Dewsbury'nin bazı dostlarıyla da tanışmış. Ama silah fabrikalarıyla ilgisi olanlarla. Bunun sonucu olarak da Browne'a bir sürü şey gösterilmiş. Bence hiç gösterilmemesi gereken bazı şeyler... Bir iki seferinde de Browne'un o taraflarda görünmesinden sonra ciddi birtakım sorunlar çıkmış."

"Anthony Browne'un ilginç biri olduğu anlaşılıyor."

"Evet. Çok sevimli olduğu ve bundan yararlandığı belli."

"Peki, Rosemary Barton'un bu işle ne ilgisi var? George Barton silah fabrikatörü değil ki."

"Öyle, ama Rosemary Barton'la Anthony Browne bir hayli yakınlarmış. Belki genç adam onun yanında ağzından bir şey kaçırdı. Güzel bir kadının erkekleri nasıl konuşturduklarını *siz* benden daha iyi bilirsiniz, albayım..."

Race başını salladı. Başmüfettiş bu sözlerle Race'in özel bir ihtiyatsızlığını değil, Karşı-Casusluk Örgütü'nü yönettiği günleri kastettiğini biliyordu. "George Barton'a gelen o mektupları incelediniz mi? diye sordu.

"Evet. Dün gece yazı masasının çekmecesinde bulduk. Daha doğrusu Iris Marle onları benim için buldu."

"O mektuplar beni ilgilendiriyor, Kemp. Uzmanlarınız bu konuda neler söylediler?"

"Ucuz kâğıt, sıradan mürekkep. Parmak izlerinden mektupları George Barton'la Iris Marle'nın okudukları anlaşılıyor. Zarfın üstündeyse bulanık izler var. Mektubu sağlığı normal, iyi eğitim görmüş biri yazmış."

"İyi eğitim görmüş biri? O halde mektubu yazan hizmetçi değil."

"Öyle sanırım."

"Bu daha da ilginç, Kemp."

"Bundan başka birinin daha durumdan şüphelendiği anlaşılıyor."

"Ama o da polise başvurmaktan kaçınmış. George Barton'un şüphelerini uyandırmış ama işin sonunu getirmemiş. Bu işte bir gariplik var, Kemp. Bu mektupları George'un kendisi yazmış olamaz mı?"

"Olabilir ama neden?"

"İntiharına bir başlangıç olarak.. Cinayet süsü vermek istediği intiharına."

"Niyeti Stephen Farraday'ı astırmak mıydı? Bu da bir fikir. Ama o zaman da Barton her şeyin Farraday'ı işaret etmesi için elinden geleni yapardı. Oysa şu anda elimizde Farraday aleyhinde bir tek kanıt bile yok."

"Ya siyanür? Neyin içindeymiş?"

"Masanın altında küçük bir kâğıt, üzerinde parmak izi yoktu."

Race, "Dün gece masadakiler bir şeyin farkına varmışlar mı?" diye sordu.

"Aslında bugün bu işle ilgileneceğim. Dün gece hepsiyle kısaca konuştum. Sonra Iris Marle'la Elvaston Meydanı'ndaki konağa

gittim. George Barton'un yazı masasına ve kâğıtlarına baktım. Bugün hepsini uzun uzun sorguya çekeceğim. Bundan başka diğer iki masada oturan müşterilerle de konuşacağım... Masasındaki kâğıtları karıştırdı. Evet, bunlar... Gerald Tollington ve Lady Patricia Brice-Woodworth. Genç nişanlılar. Onların birbirlerinden başka kimseyi görmediklerinden eminim... Diğer masada ise Pedro Morales ve Miss Christine Shannon... Adam Meksika'dan gelmiş. Kadın da paragöz bir sarışın, aklı paradan başka bir şeye ermiyor sanırım. Ama ne olur ne olmaz diye hem onun, hem de diğerlerinin adresini aldım... Şimdi işe Garson Giuseppe'yle başlayacağım."

BÖLÜM 2

Giuseppe Bolsano ufak tefek, orta yaşlı, zeki bakışlı maymuna benzeyen bir adamdı. İngiltere'ye on altı yaşında geldiği için İngilizcesi çok iyiydi.

Kemp, ona dostça davrandı. "Giuseppe aklına olayla ilgili başka bir şey geldiyse anlat."

"Benim için kötü bir durum bu. O masaya ben servis yapıyordum. Bazı kimseler çıldırdığımı ve şampanya kadehlerine zehir koyduğumu söyleyecekler."

"Fransız şampanyası değil mi?"

"Evet. Clicquot 1928. Çok güzel, pahalı bir şampanya. Bay Barton öyle bir insandı. Güzel yemekler ve iyi içkilerden hoşlanırdı. Hepsinin en iyisinden."

"Şampanyayı önceden mi ısmarladı?"

"Evet. Her şeyi Şef Charles'la ayarladı."

"Ya o sofradaki boş iskemle?"

"Onu da Bay Barton istedi. Charles'a da, bana da oraya daha sonra genç bir hanımın oturacağını söyledi."

"Genç bir hanım mı?" Kemp'le Race birbirlerine baktılar. "O genç hanımın kim olduğunu biliyor musun?"

Giuseppe başını salladı. "Hayır, bilmiyorum. Bütün bildiğim o hanımın daha sonra geleceğiydi."

"Şampanyayı anlatmaya devam et. Kaç şişe açıldı?"

"İki. Gerekirse bir üçüncüsü de hazır bekliyordu. İlk şişe çabucak bitti. İkinci şişe ise şov başlamadan kısa bir süre önce açıldı. Kadehleri doldurdum, sonra şişeyi kovaya yerleştirdim."

"Bay Barton'un şampanya içtiğini en son ne zaman gördün?"

"Durun bakayım... Şovdan sonra o genç hanımın şerefine içtiler. Yanılmıyorsam onun doğum günüydü. Sonra dansa kalktılar. Tekrar masaya döndükleri zaman Bay Barton şampanya içti ve öldü."

"Onlar dans ederken kadehleri doldurdun mu?"

"Hayır, efendim. Küçük hanımın şerefine içtikleri zaman şampanyadan sadece bir iki yudum almışlardı. Yani kadehler daha doluydu."

"Onlar dans ederlerken masaya herhangi biri yaklaştı mı?"

"Hayır, efendim. Bundan eminim."

"Giuseppe, sofradakilerden biri Bay Barton'un kadehine bir şey koysaydı fark eder miydin?"

"Pek sanmıyorum, efendim. Ben beş masaya servis yapıyorum. O telaş arasında belki fark edemezdim... Ama Bay Barton'un kadehine yine de kimse görmeden bir şey koymaları imkânsızdı. Bunu ancak kendi kolaylıkla yapabilirdi."

Kemp, "Demek sen böyle düşünüyorsun," diye mırıldandı.

"Tabi işin içyüzünü bilmiyorum ama... Bir yıl önce o güzel hanım, Bayan Barton intihar etti. Belki Bay Barton bu olaya çok üzüldü. Ve aynı şekilde kendini öldürmeye karar verdi. Romantik bir davranış tabi."

Kemp, garsona birkaç soru daha sordu. Sonra da Giuseppe'ye gidebileceğini söyledi.

Kapı garsonun arkasından kapanırken Race, acaba, dedi. "Katil bu olaya bu süsü mü vermek istedi?"

"Üzgün koca karısının ölüm yıldönümünde intihar ediyor... Öyle mi? Evet, olabilir. Ama katil herhalde George Barton'un imzasız mektupları sakladığını, seninle konuştuğunu bilemezdi." Kemp saatine bir göz attı. "Saat yarımda Kidderminster Konağı'nda olmam gerekiyor. Onlardan bazılarını görecek kadar zamanımız var. Benimle gelir misiniz, albayım?"

BÖLÜM 3

Bay Morales, Ritz Oteli'nde kalıyordu. Sabahın o saatinde hali pek hoş değildi. Tıraş olmamıştı, gözleri kanlıydı. Akşamdan kalma olduğu anlaşılıyordu.

Ama gece olanları hatırlamaya hazırdı. "Christine'le gittik oraya. O bebek de açıkgöz mü açıkgöz yani. Bana orasının iyi bir yer olduğunu söyledi. "Nereye istersen oraya gideriz, bebek," dedim. Doğrusu lokanta gerçekten klas bir yerdi. Bana epey pahalıya da mal oldu. Ama orkestra iyi değildi. Şöyle canlı bir şey çalmıyorlardı.

Kemp, onu bölmenin orta yerindeki masayı hatırlamaya zorladı.

"Evet, orada bir masa vardı. Kalabalık bir grup oturuyordu. Ama nasıl insanlar olduklarına pek dikkat etmedim. Açıkçası o adam öbür dünyayı boylayıncaya kadar o masayla ilgilenmedim. Önce onun içki kaldırmadığını sandım. Ah masadaki kadınlardan birini hatırladım şimdi. Siyah saçlıydı. Ve seksi bir bebekti."

"Yeşil kadife elbiseli genç kız mı?"

"Yok canım. O kız pek sıskaydı. Benim beğendiğim bebek siyahlar giymişti, vücudu iyiydi."

Çapkın Bay Morales'in dikkatini Ruth Lessing'in çekmiş olduğu anlaşılıyordu.

"Onun dans edişini seyrettim. Ah, bebek o işi iyi biliyordu. Ona bir iki defa işaret de ettim ama bana soğuk soğuk baktı."

Bay Morales'den başka bir şey öğrenemediler. Zaten adam da içkiyi iyice kaçırmış olduğunu saklamıyordu.

Kemp, Bay Morales'e teşekkür ederek kalktı.

Morales, "Yarın New York'a hareket edeceğim, dedi. Ama isterseniz daha kalabilirim." Bunun hoşuna gideceği belliydi.

"Teşekkür ederiz, ama resmi soruşturmada tanıklık etmenize gerek yok."

"Anlayacağınız burda bir hayli eğleniyorum. İşe polis karıştı mı, bizim şirkettekiler hemen dönmediğim için bana kızamazlar. Daha düşünürsem belki bir şeyler hatırlarım."

Ama Kemp buna gerek olmadığını söyleyerek Bay Morales'i düş kırıklığına uğrattı.

Kemp ve Race, Brook Caddesi'ne Patricia Brice-Woodworth'la konuşmaya gittiler.

General Lord Woodworth onları iyi bir şekilde karşıladı.

Kızının böyle bir olaya karışmış olduğu düşüncesi çok korkunçtu. *Eğer bir genç kız nişanlısıyla rahatça bir akşam yemeğine gidemiyorsa, gittiğinde polis tarafından sorgulanıyorsa ne olacak İngiltere'nin hali,* diye düşünüyordu. Üstelik kızı o insanların adlarını bile bilmiyordu. Şehirden birkaç kişi o kadar. İnsanın gittiği yere dikkat etmesi gerektiğinin bir göstergesi bu olay. Lüksemburg Lokantası her zaman tercih edilen nezih bir mekândır ama bu orada olan ikinci olay. Gerlad, Pat'i oraya götürdüğü için deli olmalı, bu genç adamlar her şeyi doğru yaptıklarını sanıyorlar.

Race'e bakarak, "Sizi daha önce görmüştüm ama nerde?"

Race, "Badderpore, 1923," dedi.

"Evet. Bu işle ne ilginiz var peki?"

Race gülümsedi. "Başmüfettiş Kemp kızınızı sorgulamaya karar verdiğinde yanındaydım. Kızınızın merkeze gelmesindense Kemp'in eve gelerek onunla konuşmasının daha doğru olacağını düşündüm ve ben de onunla geldim."

"Çok naziksiniz, Race."

"Küçük hanımı rahatsız etmek istemiyoruz," dedi, Kemp.

Bu sırada kapı açıldı ve Patricia içeri girdi. Polislerin kendisiyle konuşmak isteyişini soğukkanlılıkla karşıladı.

"Merhaba," dedi. "Sizler polissiniz, değil mi? Geçen geceyle ilgili. Geleceğinizi biliyordum. Baba yorulmamalısın, doktorun tansiyonun konusunda ne söylediğini biliyorsun. Neden seni yoracak işlerle ilgileniyorsun. Polislerle ben oturma odasında görüşürüm ve Walters'a sana viski ve soda getirmesini söylerim, olur mu?"

General, "Eski dostum Race," dedi.

Patricia onları oturma odasına götürdü ve, "Zavallı babam, gereksiz yere telaş ediyor," dedi.

Lady Patricia Brice-Woodworth genç ve güzeldi.

"Kızılacak bir şey bu. Herhalde hayatım boyunca bir cinayeti bu kadar yakından görmeyeceğim. Cinayet olayı değil mi? Gazeteler belirsiz bir şeyler yazmışlar ama nişanlım Gerald'a telefonda olayın cinayet olması gerektiğini söyledim. Düşünün! Burnumun dibinde cinayet işleniyor ve ben bunu fark etmiyorum!"

Başmüfettişin de tahmin ettiği gibi bir hafta önce nişanlanan iki genç birbirlerinden başka kimseyle ilgilenmemişlerdi pek.

İyi niyetli olan Lady Patricia bir şeyler hatırlamaya çalıştı. "Sandra Farraday çok şıktı. Ama her zaman güzel giyinir zaten. Üzerinde Dior'un bir elbisesi vardı."

"Race, onu tanıyor musunuz?" diye sordu.

Patricia başını salladı. "Sandra'yla tanışmıyoruz. Ama tabi ben onun kim olduğunu biliyorum. Kocası ise iç sıkıcı bir adama benziyor."

"Peki, ya diğerleri?"

"Onları daha önce gördüğümü sanmıyorum. Dior'un tuvaletini giymiş olmasaydı herhalde Sandra Farraday'ı da fark etmezdim."

Evden ayrılırken Kemp öfkeyle, "Bay Gerald Tollington da nişanlısı gibi konuşacak," dedi.

Race, " Stephen Farraday'ın frakının kıskançlığa kapılmasına neden olduğunu sanmıyorum..." diye mırıldandı.

Miss Christine Shannon başmüfettişin de söylediği gibi sarışın bir güzeldi. Dikkatle taranmış boyalı saçları, bir bebeğinki kadar ifadesiz yüzünü çevreliyordu. Christine Shannon, Kemp'in düşündüğü gibi aptal olabilirdi. Ama iri mavi gözleri ilkel bir kurnazlık doluydu.

"Size yardım etmeyi çok isterim, müfettiş bey. Bana her istediğinizi sorabilirsiniz."

Kemp büyük masadakilerle ilgili sorusunu sordu.

O zaman Christine'in gözünden hiçbir şey kaçmadığı ortaya çıktı. "O masadakilerin hiç eğlenmedikleri hallerinden belliydi. Adama çok acıdım. Yemeği veren beye yani. Herkesin hoşça vakit geçirmesi için çırpınıp duruyordu. Bir kedi kadar da sinirliydi. Ama ne yaparsa yapsın etkisi olmuyordu bunun. Sağında oturan uzun boylu kadın baston yutmuş gibi kaskatıydı. Solundaki kızsa öfkeliydi. Onun karşısındaki yakışıklı, esmer gencin yanında oturamadığı için kızdığı anlaşılıyordu. Kızın diğer tarafındaki uzun boylu, sarışın adama gelince... Onun da sanki midesi bozulmuş gibi bir hali vardı.

Onun yanındaki genç elinden geleni yapıyor, adamla konuşmaya çalışıyordu. Ama onun sinirleri de gerilmişti sanırım."

Albay Race, "Çok şeyi fark etmişsiniz, Miss Shannon," dedi.

"Size bir sırrımı açıklayacağım. Dün gece ben de pek eğlenmiyordum. O erkek arkadaşımla üç gece arka arkaya çıkmıştık. Ve ben ondan bıkmaya başlıyordum. Londra'da gezip tozmak istiyordu. Özellikle klas dediği yerleri görmek. Ayrıca cimri olmadığını da söylemeliyim. Bana her yerde şampanya içiriyordu. Dün gece de önce Compradour'a, sonra Bin Çiçek'e ve sonunda Lüksemburg'a gittik. Bizimki çok eğlendi. Bir bakıma acınacak bir adam... Ama konuşması hiç de ilgi çekici değil. Durmadan Meksika'da yaptığı işleri, tanıdığı kadınları anlatıyor. İnsan aynı hikâyeleri dinlemekten bıkar. Tabi ayrıca Pedro öyle yakışıklı bir erkek değil. Bu yüzden sadece yemekle ilgilendim ve etrafı seyrettim."

Başmüfettiş, "Bu bizim için iyi bir şey, Miss Shannon," diye cevap verdi. "Bu sorunun çözümlenmesine yardım edecek bir şey görmüş olduğunuzu umarım."

Christine sarı saçlı başını salladı. "O adamı kimin öldürdüğünü bilmiyorum. Şampanyasını içti, morardı ve olduğu yere yığıldı."

"O olaydan önce, en son şampanya ne zaman içmişti? Bunu hatırlıyor musunuz?"

Christine düşündü. "Ah, evet... Şovdan hemen sonra. Işıklar yandı ve o kadehini alarak bir şeyler söyledi. Diğerleri de bardaklarına uzandılar. Galiba birinin şerefine içiyorlardı."

Kemp başını salladı. "Evet, sonra?"

"Sonra müzik başladı. Hepsi de gülerek dansa kalktılar. İlk kez eğlenmeye başlıyorlarmış gibi bir halleri vardı. Şampanya en sıkıntılı toplulukları bile neşelendirir."

"Dansa hep birlikte mi kalktılar? Masa boşaldı mı yani?"

"Evet."

"Ve hiç kimse Bay Barton'un kadehine dokunmadı öyle mi?"

Christine hemen cevap verdi. "Dokunmadı. Bundan eminim."

"Onlar danstayken masaya hiç kimse yaklaşmadı mı?"

"Yaklaşmadı. Tabi garson dışında."

"Garson mu? Hangi garson?"

"Aslında garson değil komiydi. Şu beyaz önlüklü çocuklardan biri. Ancak on altısında vardı sanırım. Asıl garson ufak tefek, maymun suratlı bir adamdı, İtalyan sanırım."

Kemp, "Evet," dedi. "Giuseppe... Peki, o genç komi ne yaptı? Kadehlere içki mi doldurdu?"

Christine başını salladı. "Hayır, hayır. Masada hiçbir şeye dokunmadı. Kadınlardan biri dansa kalkarken gece çantası yere düşmüştü. Komi aldı ve masaya koydu."

"Çanta kimindi?"

Sarışın kadın bir an düşündü. "Ah, tabii ya. O genç kızın çantasıydı sanırım. Çünkü yeşilli sırmalı bir şeydi. Diğer iki kadının gece çantaları siyahtı tabi."

"Komi çantayı ne yaptı?"

Christine hayretle başmüfettişe baktı. "Masaya koydu, hepsi o kadar."

"Çocuğun kadehlere dokunmadığından emin misiniz?"

"Kesinlikle. Çantayı masaya adeta attı, sonra da koşarcasına uzaklaştı, çünkü garsonlardan biri onu usulca, öfkeyle çağırıyordu. Bir yere gitmesini ya da bir şey getirmesini istiyor, onu suçluyordu."

"Ve sadece o çocuk masaya yaklaştı öyle mi?"

"Evet."

"Anlıyorum... Ama tabi biri yine de masaya yaklaşmış olabilir. Belki o ara fark etmediniz."

Christine kesin bir tavırla, "İmkânsız," diye cevap verdi. Masaya başka kimsenin yaklaşmadığından eminim. Çünkü Pedro'yu telefona çağırmışlardı ve daha masaya dönmemişti. Bu yüzden içim sıkılıyordu, etrafıma bakınıyordum. Ben her şeyi hemen fark ederim. Oturduğum yerden de ortadaki o boş masadan başka pek bir şey gözükmüyordu."

Race sordu. "Masaya ilk önce kim döndü?"

"Yemeği veren adamla yeşilli kız. Yerlerine oturdular. Sonra uzun boylu sarışın adamla siyah tuvaletli genç kadın geldi. Onları o kurumlu kadınla esmer genç izledi. O genç adam harika dans ediyordu. Hepsi masaya yerleşince, garson ispirto ocağının üzerinde bir tabağı ısıtmaya başladı. Bay Barton'da öne doğru eğilerek kısa bir konuşma yaptı. Sonra da olanlar oldu. Christine bir an durdu. Sonra neşeyle ekledi. Ne feci değil mi? Doğrusu ben önce adamın kriz geçirdiğini sandım. O sırada Pedro masaya döndü. Ona, 'Pedro, bak,' dedim. 'Adam kriz geçirdi.' Pedro ise, 'Sızmak üzere,' diye cevap verdi. Aslına bakarsanız kendisi sızmak üzereydi. Bu yüzden ona yardım etmeye çalıştım. Çünkü Lüksemburg gibi yerlerde müşterilerin sızmalarını hiç hoş karşılamazlar..."

Miss Christine Shannon'un apartmanından çıktıkları zaman Kemp'in de suratı asılmıştı.

"Yine işimize yarayacak bir şey öğrenemedik. O kız iyi bir tanık. Her şeyi fark ediyor ve gördüklerini de hatırlıyor. Eğer bir şey olsaydı, Christine Shannon mutlaka farkına varırdı. Onun için belir-

li bir şey olmadığı anlaşılıyor. Hokkabazlık bu! George, Barton şampanyasını içiyor, sonra gidip dans ediyor. Masaya geri dönüyor. Kimsenin dokunmadığı, aynı kadehten bir iki yudum alıyor ve bu sefer ölüyor. Delice bir iş! Böyle bir şey olamaz, diyeceğim ama oldu işte!" Bir an durdu. "O komi. Giuseppe, bana ondan hiç söz etmedi. O konuyu araştırabilirim. Diğerleri dans ederken masaya sadece o yaklaşmış. Bu işin içinde bir iş olabilir."

Race başını salladı. "Eğer çocuk Barton'un kadehine bir şey koysaydı, Christine Shannon görürdü. O genç kadın bütün ayrıntıları fark eden bir tip. Kafasının içinde bir düşünce yok. Onun için de gözlerini kullanmakla yetiniyor. Hayır, Kemp. Bu olayın basit bir açıklaması olmalı. Bir anlayabilseydik..."

"Evet, bir açıklaması var. Kadehe zehri George Barton kendisi koydu."

"Ben de öyle olduğunu düşünmeye başlıyorum. Ama eğer öyleyse. George içtiğinin siyanür olduğunu bilmiyordu, Kemp..."

"Yani biri zehri ona ilaç diye mi verdi? Mide ya da tansiyon ilacı diye?"

"Olabilir."

"Öyleyse kim o adam? Farradayların George Barton'la ona ilaç verecek kadar samimi olduklarını sanmıyorum."

"Evet, bu olacak gibi değil."

"Bay Anthony Browne için de aynı şeyi söyleyebiliriz..."

"O zaman geriye iki kişi kalıyor. Kalbi sevgi dolu baldızı..."

"Ve ona çok bağlı olan sekreteri."

Kemp, Race'e baktı. "Evet. Genç kadın George Barton'a ilaç adı altında zehir verebilirdi... Ben şimdi Kidderminster Konağı'na gidiyorum. Siz ne yapacaksınız? Iris Marle'la mı konuşacaksınız?"

"Gidip diğerini göreceğim... Bürodakini. Eski bir dost olarak başsağlığı dileyeceğim. Belki sekreteri öğle yemeğine götürürüm."

"Ah, demek böyle!"

"Henüz kesin bir düşüncem yok. İpucu arıyorum."

"Ama Iris Marle'ı da görmelisiniz."

"Onu göreceğim. Ama önce konağa Iris yokken gitmek istiyorum. Neden biliyor musunuz, Kemp?"

"Hayır, bildiğimi sanmıyorum."

"Çünkü o evde durmadan gevezelik eden biri var... Çocukluğumda, 'Küçük bir kuş bana söyledi...' derlerdi. Bu çok doğru bir laf, Kemp. Böyle kuşları cıvıldamaya bırakırsanız, size çok şey anlatırlar."

BÖLÜM 4

Race, George Barton'un ofisine, Kemp ise Kidderminster Konağı'na gitmek üzere ayrıldılar. Zile basarken Kemp'in yüzünde sert bir ifade vardı. Zor bir görev üstlendiğinin farkındaydı.

Kidderminsterlar politik alanda çok güçlü bir aileydi. Kemp İngiliz adalet sisteminin tarafsızlığına inanıyordu. Eğer Stephen ya da Alexandra Farraday'ın Rosemary ya da George Barton'un ölümüyle ilgileri varsa hiçbir güç onların yaptıkları şeyin sonuçlarından kaçmalarını sağlayamazdı. Ama eğer suçsuzlarsa ya da haklarındaki deliller yetersiz kalırsa sorumlu polis memuru başına neler geleceğini bilmeliydi. Kemp'te böyle bir işten hiç hoşlanmıyordu. Kidderminsterlar bu duruma çok kızacaklardı.

Kemp, Kidderminster Konağı'nda kim olduğunu açıklar açıklamaz yaşlı ve vakarlı uşak onu evin arka tarafındaki, kitaplarla dolu loş bir odaya götürdü. Lord Kidderminster, kızı ve damadı orada başmüfettişi bekliyorlardı.

Lord Kidderminster, Kemp'e doğru giderek nezaketle elini sıktı. "Tam zamanında geldiniz, başmüfettiş. Kızımla kocasını Scotland Yard'a çağırmayarak buraya gelmeye razı olduğunuz için teşekkür

ederim. Çok naziksiniz. Tabi gerekirse Scotland Yard'a gitmeye hazırdılar."

Sandra sakin bir tavırla, "Evet," dedi. "Tabi." Genç kadın koyu kırmızı bir elbise giymişti. Arkasındaki dar pencereden süzülen ışıkta Kemp'in vaktiyle Avrupa'da bir katedralde gördüğü bir azize tasvirine benziyordu. Ama tabi Lady Alexandra bir azize değildi, olamazdı, o da başka.

Stephen Farraday karısının yakınında duruyordu. Yüzü ifadesiz, tavırları ise kibar ve resmiydi. Ama başmüfettiş bu nazik maskenin altında başka bir Stephen Farraday'ın yaşadığını biliyordu.

Lord Kidderminster konuşmayı istediği şekilde yönlendiriyordu.

"Bunun hepimiz için çok tatsız ve üzücü bir durum olduğunu söylemeliyim başmüfettiş. Kızım ve damadım ikinci kez böyle bir durumla karşı karşıya kalıyorlar. Üstelik aynı restoranda aynı ailenin iki üyesinin ölümüyle. Şöhret, halkın karşısında olan insanlar için bazen zararlı bir şeydir ama kaçınılamaz. Hepimiz kızım ve damadımın konunun bir an önce açıklığa kavuşması ve toplumun konuya olan ilgisinin sona ermesi umuduyla size yardım etmeye can attıklarını biliyoruz."

"Teşekkürler Lord Kidderminster. Bu tutumunuz çok sevindirici. Bizim işimizi kolaylaştırıyor."

Sandra Farraday ekledi. "Bize istediğiniz her soruyu sorabilirsiniz, Başmüfettiş Kemp."

"Teşekkür ederim, Lady Alexandra."

Lord Kidderminster, "Bir dakika," dedi. "Tabi sizin kendi bilgi kaynaklarınız var. Polis müdüründen George Barton'un ölümü-

nün intihar değil cinayet olduğunun düşünüldüğünü öğrendim... Sandra yavrum, sen de intihar olayı sandın değil mi?"

Genç kadın başını eğerek düşünceli bir sesle, "Dün gece bana kesinlikle öyleymiş gibi geldi," diye cevap verdi. "Zavallı Rosemary Barton'un geçen yıl kendini öldürdüğü lokantada ve aynı masadaydık. Yazlıkta Bay Barton'u zaman zaman görmüştük. Hali çok garipti. Hiç kendinde değildi sanki. Hepimiz karısının ölümünün etkisinden kurtulamadığını düşündük. Çünkü Rosemary Barton'a çok bağlıydı. Onun için intihar fikri bana daha normal geldi. George Barton'u öldürmeyi neden istesinler?"

Stephen Farraday hemen atıldı. "Ben de aynı fikirdeyim. George Barton iyi bir insandı. Onun dünyada tek bir düşmanı bile olmadığından eminim."

Başmüfettiş kendisine bakan üç kişiyi süzdü ve bir an, onları sarsmam daha doğru olacak, diye düşündü. Sonra, "Bütün bu söylediklerinizin sizin açınızdan doğru olabilir, Lady Alexandra," dedi. "Ama herhalde henüz bilmediğiniz bazı şeyler var."

Lord Kidderminster çabucak söze karıştı. "Başmüfettişi zorlamayalım. Neyi açıklayacağına, neyi açıklamayacağına sadece kendisi karar verir."

"Teşekkür ederim lordum. Ama bazı noktaları iyice aydınlatmamam için hiçbir neden yok. Durumu size özetleyeceğim. George Barton ölümünden önce iki kişiye karısının sanıldığı gibi intihar ettiğine inanmadığını, birinin onu zehirlediğini düşündüğünü açıkladı. Katilin izini bulduğunu sanıyordu. Dün gece görünüşte Miss Iris Marle'ın onuruna verdiği yemek, aslında karısının katilinin kimliğini anlayabilmek için kurduğu bir tuzaktı."

Derin bir sessizlik oldu. İfadesiz yüzüne rağmen aslında hassas bir insan olan Kemp birinin sarsıldığını sezdi. Diğerlerinin yüzlerinden anlaşılmıyordu. Ama Kemp yanılmadığından emindi.

Kendini ilk toplayan Lord Kidderminster oldu. "Ama bu da zavallı George Barton'un dengesini kaybetmiş olduğunu göstermez mi? Karısının ölümünü düşüne düşüne herhalde akli dengesi bozulmuştu."

"Evet, Lord Kidderminster. Ama hiç olmazsa Barton'un intihar etmeyi düşünmediğini de gösterir."

"Evet, evet... Anlıyorum."

Yine bir sessizlik oldu.

Sonra Stephen Farraday sert bir sesle, "Barton'un nerden aklına gelmişti bu?" diye sordu. "Çünkü Bayan Barton gerçekten intihar etmişti."

Kemp bu kez sakin sakin ona baktı.

"Bay Barton o fikirde değildi."

Lord Kidderminster atıldı. "Ama polis o olayın intihar olduğuna karar vermişti sanırım."

Başmüfettiş Kemp yine sakin sakin, "Olaylar intihara uyuyordu," dedi. "Ortada ölüme başka bir şeyin neden olduğunu gösteren bir kanıt yoktu." Lord Kidderminster gibi bir adamın bu sözlerin gerçek anlamını kavrayacağından eminim. Daha resmi bir tavırla konuşması sürdürdü. "Lady Alexandra, izin verirseniz size bazı sorular sormak istiyorum."

"Buyurun... Genç kadın hafifçe ona doğru döndü."

"Bu geçen yıl içinde size imzasız mektuplar geldi mi?"

Sandra çok şaşırdı. "İmzasız mektuplar mı? Hayır."

"Emin misiniz? Gerçekten iğrenç şeylerdir o mektuplar. İnsan bunları unutmayı tercih eder. Ama bu olayda o mektupların yararı olabilir. Bu yüzden bu noktanın üzerinde ısrarla durmak istiyorum. İmzasız mektuplar aldıysanız onları bana açıklamanızı rica ediyorum."

"Anlıyorum... Ama emin olun, Bay Kemp, bana öyle mektuplar gelmedi."

"Pekâlâ, Bay Barton'un tavırlarının bu yaz çok tuhaf olduğunu söylediniz. Nasıl davranıyordu?"

Genç kadın bir an düşündü. "Çok sinirliydi. Söylenenleri pek duymuyordu sanki." Kocasına baktı. "Sana da öyle gelmedi mi Stephen?"

"Evet. Bence George Barton'un halini çok iyi tanımladın. Ayrıca bedensel bakımdan da hastaymış gibi bir hali vardı. Epey kilo vermişti."

"Lady Alexandra, George Barton'un size ve kocanıza olan tavırlarında bir değişiklik olmuş muydu? Mesela... Daha mı resmileşmişti?"

"Hayır. Tersine. Yakınımızdaki köşkü satın almıştı. Kendisini civardakilerle tanıştırdığımız için minnet duyuyordu. Tabi biz de ona ve pek hoş bir kız olan Iris'e yardım edebildiğimiz için memnunduk."

"Bayan Rosemary Barton sizin yakın arkadaşınız mıydı, Lady Alexandra?"

"Hayır, onunla pek samimi değildik. Sandra hafifçe güldü. Aslında Stephen'la daha dosttu. Rosemary politikayla ilgilenmeye başlamıştı. Stephen'da onu bu konuda eğitmeye çalışıyordu. Bu görevin kocamın hoşuna gittiğinden eminim. Çünkü Rosemary pek hoş ve çekici bir kadındı."

Kemp takdirle ve *siz de çok kurnaz bir kadınsınız,* diye düşündü. *O ikisi hakkında neler biliyorsunuz acaba? Durumun farkında olduğunuzdan eminim. Sonra,* "Bay Barton size karısının intihar ettiğine inanmadığını söyledi mi?" dedi.

"Hayır. Bu yüzden demin çok şaşırdım."

"Ya Miss Marle? O ablasının ölümünden hiç söz etmedi mi?"

"Hayır."

"George Barton o yazlık köşkü neden aldı acaba? Siz ya da kocanız ona böyle bir şeyi önermiş miydiniz?"

"Hayır. Bizim için sürpriz oldu."

"Ve Barton size dostça davranıyordu."

"Çok dostça."

"Anthony Browne hakkında ne biliyorsunuz, Lady Alexandra?"

"Hiçbir şey bilmiyorum. Onunla birkaç defa karşılaştım, hepsi o kadar."

"Ya siz Bay Farraday?"

"Browne hakkındaki bilgim karımınkinden daha da az sanırım. Sandra hiç olmazsa onunla birkaç kez dans etti. Browne sevimli bir adam, Amerikalı sanırım."

"Acaba Bay Browne, Rosemary Barton'la samimi miydi?"

"Bu konuda hiçbir fikrim yok."

"Ben sadece edindiğiniz izlenimi soruyorum, Bay Farraday."

Stephen kaşlarını çattı. "Onlar dosttular. Ancak bu kadarını söyleyebilirim."

"Ya siz Lady Alexandra?"

"Sadece fikrimi mi soruyorsunuz?"

"Evet, sadece fikrinizi."

"O halde söyleyeyim. Bana Rosemary Barton'la Anthony Browne birbirlerini çok iyi tanıyorlar ve pek de samimilermiş gibi gelmişti. Bunu sadece birbirlerine bakışlarından çıkarmıştım. Elimde öyle kesin kanıt filan yoktu."

"Hanımların bu konudaki yargıları çoğunlukla doğrudur. Eğer Race o anda Kemp'in yüzünde beliren aptalca gülümsemeyi görseydi herhalde çok eğlenirdi. Ya Miss Lessing, Lady Alexandra?"

"Anladığım kadarıyla Miss Lessing, Bay Barton'un sekreteriydi. Onunla ilk kez Rosemary Barton'un öldüğü akşam karşılaştım. Ondan sonra Miss Lessing'i bir kere de köşkte gördüm. Bir de dün gece."

"Size bir soru daha sorabilir miyim? Sizce Ruth Lessing, George Barton'a âşık mıydı?"

"Bu konuda hiçbir fikrim yok."

"O halde dün geceye gelelim." Kemp, Stephen'la Sandra'yı geceki felaket konusunda inceden inceye sorguya çekti. Çok fazla şey öğrenmeyi beklemiyordu. Tahmin ettiği gibi de oldu, daha önce anlatılanları bir kez daha dinledi. Yine aynı önemli noktalar; Barton, Iris'in şerefine kadeh kaldırdı, şampanyadan içti ve dansa kalktı. Hepsi masayı aynı anda terk ettiler ve masaya ilk dönenler Iris ve George oldu. Hiç kimse boş sandalyenin sırrını bilmiyor, sadece George'un Albay Race adında bir arkadaşının onlara daha sonra katılacağını ve sandalyenin bu nedenle boş olduğunu zannediyorlardı. Başmüfettiş bunun doğru olmadığını biliyordu. Sandra ve Stephen Farraday şovdan sonra ışıklar yandığında George'un boş sandalyeye bir süre baktığını ve o sırada kimseyi duymuyormuş gibi göründüğünü ama sonra kendini toplayarak Iris'in sağlığına kadeh kaldırdığını söylediler.

Başmüfettişin edinebildiği farklı tek bilgiyse Sandra'nın köşkte George'la yaptığı konuşmaydı. George onları Iris'in moralini düzeltmek için işbirliği yapmak üzere ısrarla yemeğe çağırmıştı.

Kemp, *bu gerçekten akla yatkın bir bahane ama gerçek değil,* diye düşündü. Not defterine bazı şeyler karaladıktan sonra ayağa kalktı. "Bana yardım ettiğiniz için çok teşekkür ederim."

Lord Kidderminster, "Kızımın resmi soruşturmada bulunması gerekiyor mu?" diye sordu.

"Bu seferki resmi soruşturma sadece formaliteden ibaret kalacak. Ölünün kimliğinin tespiti, tıbbi açıklama. Ondan sonra soruşturma bir hafta sonrasına ertelenecek." Kemp değişik bir sesle ekledi. "O arada yeterince bilgi toplayacağımızdan eminim." Stephen Farraday'a döndü. "Aklıma geldi... Bana yardım edebileceğinizi sandığım bir iki nokta var. Bu yüzden Lady Alexandra'yı rahatsız etmeme gerek yok. Yard'a bana telefon ederseniz, sizin için uygun bir saati seçeriz. Çok işiniz olduğunu biliyorum." Kemp bu sözleri nazik ve kayıtsız bir tavırla söylemişti.

Ama üç kişi bunun anlamını hemen kavradılar.

Stephen polisle işbirliği yapmaya her zaman hazırmış gibi dostça bir tavır takındı. "Tabi, Bay Kemp." Sonra saatine bakarak mırıldandı. "Artık Avam Kamarası'na gitmem gerekiyor."

Stephen telaşla odadan çıktı. Onu bir iki dakika sonra başmüfettiş izledi.

O gidince Lord Kidderminster kızına dönerek aklına takılan soruyu sordu. Lafı ağzında eveleyip gevelemek niyetinde değildi. "Stephen'ın o kadınla bir ilişkisi mi vardı?"

Sandra kısa bir duraklamadan sonra cevap verdi. "Ne münasebet! Öyle bir şey olsaydı hemen sezerdim. Stephen öyle bir insan değildir zaten."

"Buraya bak, yavrum. Bu tavırları takınmana hiç gerek yok. Böyle şeyler ortaya çıkar. Bu olayda ne durumda olduğumuzu bilmeliyim."

"Rosemary Barton, Anthony Browne adlı o genç adamın arkadaşıydı. Her yere birlikte gidiyorlardı."

Lord Kidderminster ağır ağır, "İyi ya..." dedi. "Sen daha iyi bilirsin." Yaşlı adam kızına inanmamıştı.

Odadan çıkarken kül rengi yüzünde şaşkın bir ifade vardı. Yukarıya karısının oturma odasına çıktı. Lady Kidderminster'in konuşmada bulunmasına razı olmamıştı. Çünkü karısının azametli tavırlarının başmüfettişin üzerinde kötü bir etki yapacağını biliyordu.

Lady Kidderminster, "Evet," dedi. "Nasıl geçti?"

Lord Kidderminster, "Görünüşte iyi geçti sayılır," diye cevap verdi. "Kemp nazik bir adam. Kibar tavırlı. Soruları nezaketle sordu. Bana kalırsa, haddinden fazla nazikti. Bu da hiç hoşuma gitmedi."

"O halde durum ciddi?"

"Evet, çok ciddi. Sandra'nın Stephen'la evlenmesine hiçbir zaman izin vermemeliydik, Vicky."

"Ben o zaman bunu söyledim sana."

"Evet, evet... Sen haklıymışsın. Ben yanılmışım. Hoş, Sandra yine de Stephen'la evlenirdi. O bir kere kararını verdi mi, kesinlikle caydıramazsın. Farraday'la karşılaşmaları bir felaket oldu. Üstelik onun ailesi ve ataları konusunda hiçbir şey bilmiyorduk. Zor bir anda öyle bir insanın nasıl davranacağını bilemeyiz."

Lady Kidderminster, "Anlıyorum," dedi. "Yani sence ailemize bir katilin girmesine izin mi verdik?"

"Bilmiyorum. Stephen'ı hemen suçlamak istemiyorum. Ama polisin öyle düşündüğü belli. Ve onlar çok zekidir. Stephen o Rosemary Barton denilen kadınla bir maceraya girişmiş. Bu kadarı çok belli. Kadın ya sonra Stephen yüzünden intihar etmiş ya da... Neyse... George Barton durumu anlamış. Her şeyi açığa vurmaya ve rezalet çıkarmaya hazırlanıyormuş. Herhalde Stephen buna dayanamayacağını düşünmüş... ve..."

"Adamı zehirlemiş. Öyle mi?"

"Evet..."

Lady Kidderminster başını salladı. "Hayır, ben seninle aynı fikirde değilim."

"Haklı olduğunu umarım. Ama adamı birinin zehirlediği kesin."

Lady Kidderminster, "Bana sorarsan," diye cevap verdi. "Stephen'da cinayet işleyecek cesaret yok."

"Mesleği konusunda çok da yetenekli. Stephen gerçek bir devlet adamı olacak. Köşeye sıkıştırılan bir insanın çaresizlik içinde ne yapacağını bilemezsin."

Kadın yine başını salladı. "Ama onun cesareti yok. Katilin pervasız, her şeyi göze alan bir tip olması gerekiyor. William korkuyorum... Çok korkuyorum."

Lord Kidderminster karısına hayretle baktı. "Yani sence Sandra... Sandra..."

"Böyle bir şeyi düşünmek bile istemiyorum. Ama korkakça davranıp, ihtimalleri göz önüne almaktan kaçınmanın bir yararı ol-

maz. Sandra, Stephen'a çılgınca âşık. Başlangıçtan beri böyle bu. Ve Sandra'nın garip bir yanı var. Onu hiçbir zaman tam anlamıyla anlayamadım. Ama onun için endişe ettim hep. Sandra, Stephen uğruna her şeyini... her şeyini feda eder. İşin sonunun neye varacağına da aldırmaz. William... Çok korkuyorum... Eğer Sandra böylesine çılgınca ve korkunç bir şey yaptıysa korunmaya ihtiyacı olacak."

"Korunmaya mı? Sen ne demek istiyorsun?"

"Senin onu koruman gerek. Kendi kızımızı bu işten kurtarmak için bir şeyler yapmalıyız, değil mi? Tanrı'ya şükür sen bunu yapmak için nüfuzunu kullanabilirsin."

Lord Kidderminster karısına bakıyordu. Onun kişiliğini çok iyi bildiğini düşündüğü halde onun tatsız gerçekleri görmezden gelişi ve vicdansızlığı Lord Kidderminster'ı dehşete düşürmüştü.

"Eğer kızım bir katilse onu davranışının sonucundan politik gücümü kullanarak kurtarmamı mı istiyorsun?"

Lady Kidderminster, "Tabi ki," dedi.

"Sevgili Vicky! Anlamıyorsun. Böyle şeyler yapmak doğru değil. Bu hiç de şerefli bir davranış değil."

Lady Kidderminster, "Saçma," dedi.

Birbirlerine bakıyorlardı. Fikirleri o kadar farklıydı ki birbirlerinin bakış açılarını bile anlayamıyorlardı.

"Hükümetin polise baskı yapmasını sağlarsan bu konu kapanır. Bu daha önce de yapılmış bir şey, inkâr etme."

"O, kamu düzeni için yapılmış bir şeydi. Buysa kişisel bir konu. Böyle bir şey yapabileceğimi sanmıyorum."

"İstersen yaparsın."

Lord Kidderminster, "Yapamam. Bu politik yetkimi kötüye kullanmak olur."

"Eğer Sandra tutuklanırsa suçlu bile olsa ona en iyi avukatı tutup kurtarmak için her şeyi yapmayacak mısın?"

"Tabi... Tabi... Bu tamamen farklı bir şey. Siz kadınlar bunları anlamıyorsunuz."

Lady Kidderminster sessizleşti. Sandra onun en az sevdiği çocuğuydu ama nihayetinde o bir anneydi. Her ne şekilde olursa olsun kızını korumak istiyordu. Sandra için elinden gelen her şeyi yapardı.

"Herhalde," dedi Lord Kidderminster. "Sandra aleyhinde inandırıcı bir delil olmadığı sürece suçlanamaz. Ve ben kızlarımdan birinin katil olduğuna inanmak istemiyorum. Sana hayret ediyorum Vicky, böyle bir fikre bir an olsun inanabildiğin için."

Karısı hiçbir şey söylemedi ve Lord Kidderminster odadan çıktı. Yıllardır tanıdığı karısını düşünüyordu; nasıl bu kadar rahatsız edici düşüncelere sahip olabilirdi?

BÖLÜM 5

Race büroya girdiği zaman Ruth Lessing büyük bir masanın başına geçmiş çalışıyordu.

Genç kadın siyah bir tayyör ve beyaz bir bluz giymişti. Ruth'un sabırlı ve becerikli hali albayı etkiledi. Ama Ruth'un gözlerinin altında mor lekeler belirmiş, dudakları mutsuzlukla bükülmüştü. Belki çok üzgündü, ama bunu da bütün diğer duyguları gibi baskı altında tutmasını biliyordu.

Race, genç kadına geliş nedenini açıkladı.

Ruth hemen, "Çok naziksiniz," dedi. "Tabi ben sizin kim olduğunuzu biliyorum. Bay Barton dün gece bize katılmanızı bekliyordu. Öyle değil mi? Bundan söz ettiğini hatırlıyorum."

"Lokantaya gitmeden önce de geleceğimden söz etmiş miydi?"

Ruth düşündü. "Hayır. Tam masadaki yerlerimizi alırken açıkladı. Biraz şaşırdığımı hatırlıyorum..." Hafifçe kızardı. "Sizi çağırdığı için değil tabi. Eski dostlarından olduğunuzu biliyorum. Bir yıl önce öbür yemekte de bulunacaktınız... Ben şunu demek istedim: Bay Barton sizi davet ettiğine göre, bir hanım daha çağırmalıydı. Yani erkeklerle kadınların eşit olmaları için. Ama tabi gecikmeniz,

hatta hiç gelmemeniz ihtimali olduğuna göre..." Durakladı. "Ne budalayım. Bilmem neden bu önemsiz noktanın üzerinde duruyorum? Bu sabah kafam çalışmıyor."

"Ama yine de her zamanki gibi büroya gelmişsiniz."

"Tabi." Ruth şaşırmıştı. "Benim işim bu. Yapılması gereken çok şey var."

Race usulca, "George bana size çok güvendiğini söylerdi," dedi.

Ruth başını çevirdi. Albay, genç kadının çabucak yutkunarak gözlerini kırpıştırdığını fark etti. Ruth'un çok sarsılmış gibi davranmaması yüzünden genç kadının suçsuz olduğuna hemen hemen inanıyordu. Ama "hemen hemen" kesinlikle değil.

Çünkü Albay Race o zamana kadar rol yapmasını iyi bilen birçok kadınla karşılaşmıştı. Onların gözlerinin kızarmasının, altlarında mor halkaların belirmesinin nedeni de duyguları değil, makyaj konusundaki ustalıklarıydı. Race bir yargıya varmamaya karar vererek, *ne olursa olsun, soğukkanlı bir kadın,* diye düşündü.

Ruth ona doğru döndü ve Race'in biraz önce söylediği sözlere karşılık verdi. Bay Barton'un yanında yıllardan beri çalışıyordum. Önümüzdeki nisan ayında sekiz yıl olacaktı. Ona alışmıştım. Ve sanırım Bay Barton da bana güveniyordu.

"Bundan eminim." Race bir an durdu. "Öğle oldu. Benimle sakin bir yerde yemek yer miydiniz? Sizinle konuşmak istediğim çok şey var."

"Teşekkür ederim. Çok hoşuma gider."

Race, Ruth Lessing'i küçük bir lokantaya götürdü. Masalar birbirlerinden uzak oldukları için insan rahatlıkla konuşabilirdi. Albay garsona yemek söyledi. Adam uzaklaştıktan sonra karşısında

oturan genç kadına baktı. Siyah saçları, biçimli ağzı ve çenesiyle bayağı güzel...

Race yemekler gelinceye kadar değişik konulardan söz etti. Ruth da onun gibi yaptı. Zeki ve makul bir kadın olduğu belliydi.

Sonra Ruth, "Benimle dün gece hakkında mı konuşmak istiyordunuz?" diye sordu. "Rica ederim çekinmeyin. Öyle inanılmayacak bir olay ki. Bundan söz etmek istiyorum. Eğer olanları gözlerimle görmeseydim, kesinlikle inanmazdım."

"Başmüfettiş Kemp'le konuştunuz sanırım."

"Evet, dün gece. Zeki ve tecrübeli bir insan olduğu belli." Ruth bir an durdu. "Gerçekten bir cinayet olayı mı, Albay Race?"

"Kemp size öyle mi söyledi?"

"Bana bilgi vermedi. Ama sorularından böyle düşündüğü belliydi."

"Bu olayın intihar olup olmadığını siz de tahmin edebilirsiniz, Miss Lessing. Barton'u çok iyi tanıyordunuz. Dün onunla beraberdiniz sanırım. Hali nasıldı? Her zamanki gibi miydi? Yoksa üzgün müydü? Veya heyecanlı? Ya da sinirli?"

Ruth durakladı. "Bu soruyu cevaplandırmak biraz zor... Evet, Bay Barton biraz üzgün ve sinirliydi. Ama bunun nedeni vardı." Albaya, Victor Drake meselesini anlattı.

Race, "Hım..." dedi. "Malum hikâyelerden. Barton, Victor Drake yüzünden mi sinirlenip üzülmüştü?"

Ruth ağır ağır, "Bunu açıklamak zor," diye mırıldandı. "Bay Barton'u çok iyi tanırdım. Bu sorun onu kızdırmıştı. Ayrıca evde Bayan Drake çok sarsılmış ve ağlamıştı sanırım. Oğlunun telgrafları onu hep böyle üzüyordu. Bu yüzden Bay Barton sorunu halletmek istiyordu. Ama bana öyle geliyor ki..."

"Evet, Miss Lessing? Sizin bu konudaki tahminlerinizin doğru olacağından eminim."

"Pekâlâ, öyleyse. Bana Bay Barton'un öfkesi eskisinden biraz farklı gibi geldi. Çünkü böyle olaylar daha önce de oldu. Geçen yıl Victor Drake İngiltere'deydi ve başı yine derde girmişti. Onu Güney Amerika'ya yollamak zorunda kaldık. Daha geçen haziran annesine telgraf çekerek para istedi. Onun için Bay Barton'un nasıl bir tepki gösterdiğini biliyordum. Telgrafın tam yemeğe hazırlandığı sırada gelmesine sinirlenmişti sanırım. Yemekle ilgili hazırlıklara öylesine dalmıştı ki, başka şeylerle ilgilenmek istemiyordu.

"Size, Barton'un davranışında bir acayiplik varmış gibi geldi mi, Miss Lessing?"

"Evet, geldi. Bay Barton'un davranışı bir tuhaftı. Heyecanlıydı. Tıpkı bir çocuk gibi."

"Bu yemeği vermesinin bir nedeni olduğunu düşündünüz mü?"

"Yani... bunun bir yıl önceki yemeğin bir eşi olduğunu mu kastediyorsunuz?"

"Evet."

"Doğrusu bu fikir bana çok garip geldi."

"George size durumu açıklamadı mı? Bu konuda bir şey söylemedi mi?"

Ruth, hayır, der gibi başını salladı.

"Söyleyin Miss Lessing, Bayan Barton'un intihar etmemiş olabileceği aklınıza geldi mi hiç?"

Genç kadın şaşırdı. "Hiçbir zaman."

"George Barton size karısının bir cinayete kurban gittiğine inandığını söylemedi mi?"

Ruth hayretle Race'e baktı. "George buna gerçekten inanıyor muydu?"

"Bundan haberiniz olmadığı anlaşılıyor. Evet, Miss Lessing. George'a imzasız mektuplar gelmişti. Rosemary'nin intihar etmediği, bir cinayete kurban gittiği yazıyordu."

"Ah, demek bu yaz o yüzden garipleşmişti! Ona ne olduğunu anlayamıyordum."

"O imzasız mektuplardan haberiniz yok muydu?"

"Hayır, yoktu. Bay Barton'a sık sık mektup mu yazdılar?"

"Bana sadece imzasız iki mektup gösterdi."

"Benim bunlardan hiç haberim yoktu. Ruth'un sesinde müthiş bir kırgınlık vardı."

Race bir an onu süzdü. Sonra da, "Evet, ne diyorsunuz, Miss Lessing? diye sordu. Sizce George intihar etmiş olabilir mi?"

Ruth başını salladı. "Olamaz... Ah, hayır."

"Ama George'un heyecanlı ve üzgün olduğunu söylediniz."

"Bir süreden beri öyleydi. Nedenini şimdi anlıyorum. Dün geceki yemeğin onu neden o kadar heyecanlandırdığını da... Herhalde belirli bir amacı vardı. Toplantının benzerini düzenlerse bazı şeyler öğreneceğini sanıyordu. Zavallı George, kim bilir aklı ne kadar karışmıştı!"

"Ya Rosemary Barton, Miss Lessing? Sizce intihar mı etti?"

Ruth kaşlarını çattı. "O olayın başka bir şey olabileceği aklıma hiç gelmemişti. Durum normal gözüküyordu."

"Yani gribin yol açtığı sinir bozukluğu. Öyle mi?"

"Neden daha önemli olabilirdi. Rosemary son zamanlarda çok mutsuzdu. Hemen belli oluyordu durumu."

"Sizce böyle olmasının sebebi neydi? Bunu tahmin etmiş miydiniz?"

"Şey... evet. Tabi yanılmış olabilirim. Ama Rosemary Barton gibi kadınlar çok saydamdır. Duygularını gizlemek zahmetine katlanmazlar. Ama neyse ki Bay Barton'un durumdan haberi yoktu... Ah, evet, Rosemary Barton çok mutsuzdu. O gece sadece grip yüzünden bitkin halde değildi, üstelik başı da ağrıyordu."

"Başının ağrıdığını nerden biliyordunuz?"

"Vestiyerde paltolarımızı çıkarırken Bayan Barton'un Lady Alexandra'ya başının ağrıdığını söylediğini duydum. Yanında aspirin olmadığına üzülüyordu. Neyse Lady Alexandra, ona baş ağrısı için bir ilaç verdi."

Şarap bardağını ağzına götürmekte olan Albay Race öylece kalakaldı. "Bayan Barton ilacı aldı mı?"

"Evet."

Race şarabı içmeden bardağı masaya bıraktı. Dikkatle Ruth'a bakıyordu. Genç kadın çok sakindi, söylediklerinin ne kadar önemli olduğunun farkında değildi.

Albay, *bu çok önemli,* diye düşündü. Sandra Farraday masadaki yeri yüzünden Rosemary'nin kadehine zehri atamazdı. Ama eline başka bir fırsat geçmişti. Zehri Rosemary'ye kapsülün içinde vermiş olabilir. Genellikle kapsül midede birkaç dakika içinde erir. Ama bu özel bir kapsül olabilir. Belki içi jelatin veya buna benzer bir maddeyle astarlanmıştı. Ya da belki Rosemary kapsülü daha sonra yuttu.

Race birdenbire, "İlacı yuttuğunu gördünüz mü?" dedi.

"Efendim?"

Albay, Ruth'un yüzündeki şaşkın ifadeden genç kadının başka konulara dalmış olduğunu anladı. "Rosemary Barton'un kapsülü yuttuğunu gördünüz mü?"

Ruth biraz şaşırdı. "Şey... Hayır. Görmedim. Bayan Barton, ilacı Lady Alexandra'dan alarak ona teşekkür etti."

Race kendi kendine, belki de Rosemary ilacı çantasına attı, dedi. Sonra şov sırasında başı ağrıdığı için yuttu. Ya da kapsülü şampanya kadehine atarak eritti. Evet, bu sadece bir tahmin ama... olabilir.

Ruth, "Bunu neden sordunuz?" dedi. Birden dalgınlıktan kurtulmuştu. Gözleri merak doluydu. Sonra, "Ah, anlıyorum..." diye mırıldandı. "George'un neden Farradayların yakınındaki köşkü satın aldığını şimdi anlıyorum. Bana imzasız mektuplardan söz etmemesinin nedenini de. Bir an bu beni çok şaşırtmıştı. Ama tabi George o mektuplara inanmış. Buna göre katilin içimizden biri olması gerekiyordu. O gece masadaki beş kişiden biri. Hatta... katil ben bile olabilirdim!"

Race usulca, "Rosemary Barton'u öldürmeniz için bir neden var mıydı?" diye sordu. Sonra da genç kadının bu sorusunu duymadığını sandı. Ruth gözlerini masaya dikmiş öylece oturuyordu.

Ama sonra içini çekerek başını kaldırdı ve Race'e baktı. "Bu, insanın konuşmaktan pek hoşlanmayacağı bir konu... Ama bence durumu bilmeniz daha doğru olacak. Ben George Barton'a âşıktım. Hatta daha Rosemary'yle tanışmadan önce... Duygularımın farkında olduğunu sanmıyorum. Zaten benimle ilgilenmiyordu. Bana bağlıydı... çok bağlıydı. Ama âşık değildi. Hiçbir zaman. Onu mutlu edebilirdim, diye düşünürdüm. Onun için iyi bir eş olurdum... Rosemary'ye âşıktı ama mutlu değildi."

Race, "Rosemary'den nefret mi ediyordunuz?" dedi.

"Evet, nefret ediyordum. Çok güzel ve çok çekici bir kadındı. İstediği zaman sevimli olmasını da bilirdi. Ama bana karşı değil. Ona sinir oluyordum. Öldüğü zaman şaşırdım. O şekilde ölmesi beni sarstı. Ama aslında pek üzülmedim. Korkarım... sevindim bile." Bir an durdu. "Lütfen... başka şeylerden söz edelim."

Race hemen cevap verdi. "Bana dün olanları hatırladığınız kadarıyla anlatmanızı istiyorum. Sabahtan akşama kadar. Özellikle George'un yaptıklarını ve söylediklerini öğrenmeliyim."

Ruth çabucak anlatmaya başladı. George'un Victor'un para talebine kızması, kendisinin Güney Amerika'ya telefon etmesi ve sorunu çözümlemesi. Bu iş halledildiği için George'un duyduğu sevinç... Ruth sonra Lüksemburg Lokantası'na gidişlerini, orada olanları anlattı.

Sonunda endişeyle kaşlarını çatarak, "Bu bir intihar olayı değil," dedi. "Olamaz. Bundan eminim. Ama... cinayet nasıl olur? Yani... katil bu işi nasıl başardı? Böyle bir şey imkânsızdı. Masadakilerin hiçbiri bunu yapamazlardı! Öyleyse... biz dans ederken biri George'un kadehine zehir mi attı? Eğer öyleyse... kim olabilir? Hayır, bütün bunlardan hiçbir anlam çıkmıyor."

"Siz dans ederken masaya hiç kimse yaklaşmamış."

"O zaman olay büsbütün içinden çıkılmayacak bir hal alıyor. Siyanür kadehe kendi kendine girmedi ya!"

"Bu bakımdan şüphelendiğiniz hiç kimse yok mu? Dün gece olanları iyice düşünün. Ufak da olsa şüphelenmenize yol açan hiçbir olay olmadı mı?"

Ruth'un yüzündeki ifade değişti. Gözlerinde tereddütlü bir ifade belirdi. Cevap vermeden önce bir an durakladı. "Hayır... Olmadı..."

Race *ama olduğu anlaşılıyor,* diye düşündü. Ruth Lessing bir şey duymuş ya da fark etmiş. Ama nedense açıklamak istemiyor. Albay ısrar etmedi. Ruth gibi bir insanı sıkıştırmanın bir işe yaramayacağını biliyordu. Susmaya karar verdi. Ne yaparsam yapayım fikrini değiştirmeyecek.

Ama bir şey olmuş... bu düşünce Race'in sevinmesine, yeniden cesaretlenmesine yol açtı. Karşısına dikilen o dümdüz duvarda beliren ilk çatlaktı bu.

Yemekten sonra Ruth'dan ayrılarak Elvaston Meydanı'na doğru gitti. Yolda Ruth Lessing'i düşündü durdu.

Ruth katil olabilir mi? Pek sanmıyorum. Benimle açık açık konuştu... Ama Rosemary'den gerçekten nefret ettiği belli... Ve Ruth bütün soğuk ve ciddi tavırlarına rağmen bir erkeğe çılgınca âşık olabilecek bir kadın.

Ruth Lessing cinayet işlemiş olabilir mi? Evet, birçok insan cinayet işleyebilir. Bu nedenle herhangi bir şüpheliyi devre dışı bırakmak çok zordu. Bu genç hanımın da acımasız olduğunu düşünüyordu. Üstelik cinayet işlemek için nedenleri de vardı. Rosemary'yi ortadan kaldırarak "Bayan Barton" olma şansını elde edebilirdi. Eğer amacı zengin bir adamla ya da sadece sevdiği adamla evlenmekse bu ilk adımdı.

Race yalnızca zengin bir adamla evlenme isteğinin yeterli bir neden olmadığını düşünüyordu. Ayrıca Ruth Lessing yalnızca zengin bir adamla evlenmek için kendini böyle bir tehlikeye atmayacak kadar tedbirli bir insandı. Peki ya aşk? Belki. Ruth soğuk görünüşünün altında bir adama karşı büyük bir tutkusu olan bir kadın olabilirdi. George'a duyduğu aşk ve Rosemary'ye duyduğu nefret yüzün-

den, soğukkanlılıkla Rosemary'yi öldürmeyi planlamış ve uygulamış olabilirdi. Her şey yolunda gitmiş ve Rosemary'nin intihar ettiği tereddütsüz kabul edilmişti.

Ve George imzasız mektuplar almaya başladı. (Kimden? Neden? Race'i tedirgin eden şey buydu.) Bu mektuplar onun şüphelenmesine neden oldu. Bir tuzak hazırladı ve onu susturdu.

Hayır, bu doğru değildi. Doğru gibi görünmüyordu. Bu panik sonucu olabilecek bir şeydi ama Ruth Lessing paniğe kapılacak bir insan değildi. George'dan daha zeki olan Ruth her türlü tuzakla baş edebilirdi.

BÖLÜM 6

Lucilla Drake, Albay Race'yle, konuşmaya hemen razı oldu...

Bütün perdeler kapatılmıştı. Siyahlara bürünmüş olan Lucilla Hala mendilini gözlerine bastırarak içeri girdi. "Kimseyle konuşacak halde değilim... Ama sizin gibi sevgili George'un pek yakın bir dostuyla görüşmek beni memnun eder. Evde erkek olmaması çok kötü. İnsan ne yapacağını bilemiyor. Konakta sadece biz varız... Zavallı bir dul olan ben ve aciz bir çocuk olan Iris. George her şeyi hallederdi. Çok naziksiniz, Albay Race... Size minnet duyuyorum. Ne yapacağımızı kesinlikle bilmiyorum. Tabi işlerle Miss Lessing ilgilenecek. Cenaze törenini de düşünmek gerekiyor. Ama resmi soruşturma ne olacak? Evde polis olması korkunç bir şey. Sivil ama olsun. Aklım çok karıştı. Çok büyük bir felaketti bu, pek büyük. Zavallı George o korkunç yere gitti. Lüksemburg Lokantası'na. Konuklar aynıydı. George, Rosemary'nin orda nasıl öldüğünü düşündü... Kurmaya başladı... Ve birdenbire kendini öldürme isteğine kapıldı... Ah, o benim sözümü dinleseydi... O zaman Dr. Gaskell'in kuvvet şurubundan içerdi. Bütün yaz bitkin haldeydi... Bitkin..."

Race, Lucilla'nın bir an susmasından hemen yararlandı. "Acınızı paylaşıyorum. Bana her bakımdan güvenebilirsiniz."

Lucilla tekrar konuşmaya başladı. "Çok naziksiniz, çok nazik. Korkunç bir şok geçirdim. Kutsal Kitap'ta denildiği gibi, 'Bugün buradayız, yarın yokuz...' Doğrusu güvenebileceğimiz birinin bulunması beni çok sevindiriyor. Miss Lessing iyi niyetli bir insan tabi. Çok da becerikli. Ama anlayışlı değil. Bazen üzerine vazife olmayan şeylere karışıyor. Bence George, Miss Lessing'e haddinden fazla güveniyordu. Doğrusu bir ara George'un bir budalalık etmesinden korktum. Çok üzücü bir şey olurdu. Onlar evlendikten sonra kadın zavallı George'u çok ezerdi. Tabi ben durumu hemen sezdim... Sevgili Iris çok saf. Genç kızların böyle saf ve masum olmaları pek hoş değil mi, Albay Race? Iris yaşına göre pek toydur. Çok da sessizdir. İnsan çoğu zaman ne düşündüğünü bilemez. Rosemary çok güzel ve neşeliydi. Evde pek oturmazdı. Iris yalnız kalırdı. Genç bir kız için hoş bir şey değildi bu. Onun yemek veya dikiş kurslarına gitmesi daha doğru olurdu. Böylece sıkılmazdı. Ayrıca bu bilgisi de ilerde işine yarardı. Zavallı Rosemary'nin ölümünden sonra beni çağırmaları çok iyi oldu. Neyse ben de onların yanına yerleşecek durumdaydım... Zavallı Rosemary... O korkunç grip... Dr. Gaskell onun pek ağır olduğunu söyledi. Çok iyi ve nazik bir doktordur... Yazın Iris'in de ona görünmesini istedim. Çok renksiz ve keyifsizdi. Ama bence buna köşkün bulunduğu yer neden oluyordu, Albay Race. Çukurdaydı ev. Rutubetliydi. Hele akşamları rutubet daha da artıyordu... Zavallı George, bize sormadan gidip o köşkü aldı. Yazık... Sonra bize sürpriz yapmak istediğini söyledi. Ama olgun bir kadının fikrini alsaydı daha iyi olurdu. Erkekler evden anlamazlar. George, benim bu konuda elimden geleni yapacağımı bilmeliydi... Benim hayatımda ne var artık. Sevgili kocam yıllar önce öldü... Biricik oğlum

Victor uzaklarda, Arjantin'de. Hayır, Brezilya'da. Yoksa Arjantin'de miydi? Kalbi sevgi dolu, yakışıklı bir gençtir benim oğlum."

Albay Race, "Evet," dedi. "Güney Amerika'da bir oğlunuz olduğunu duymuştum."

Lucilla ondan sonra tam on beş dakika Victor'u anlattı. "Çok canlı, hareketli bir çocuktur. Her işde çalışmaya razıdır." Victor'un yaptığı türlü işi saydı. "Kötü niyetli değildir, kin tutmaz. Ama çok şanssız, Albay Race. Üniversitede profesörleri onu yanlış anladılar. Bence Oxford'dakiler Victor'a karşı çok çirkin davrandılar. Resim yapmaktan hoşlanan zeki bir çocuğun birinin el yazısını taklit ederek muziplik yapabileceğini anlayamadılar. Victor, bunu eğlence için yaptı, para uğruna değil. O her annenin övüneceği bir çocuktur. Başı derde girdiği zaman bana hep haber verir. Bu da bana ne kadar güvendiğini göstermez mi? Ama nedense herkes ona İngiltere dışında işler buluyor, çok acayip bir şey bu. Oysa ona güzel bir iş verselerdi... İngiltere Bankası'nda mesela... O zaman buraya yerleşirdi kendine güzel bir araba da alırdı."

Albay Race, Victor'un bütün olağanüstü yeteneklerini dinledikten sonra hizmetçiler konusunu açabilirdi.

"Ah, ah, artık eskisi gibi doğru dürüst hizmetçi bulunmuyor. Bir sorun oldu bu artık. Ama benim şikâyet etmemem gerekir. Çünkü bu bakımdan şanslıyız. Aşçı Pound biraz ağır işitmesine rağmen iyi bir kadındır. Bazen tatlıları ağır oluyor, çorbalara da fazla biber koyuyor. Ama diğer bakımlardan işini biliyor, israftan da hoşlanmıyor. George evlendiğinden beri burda çalışıyor. Bu yıl köşke gitmeye de itiraz etmedi. Oysa diğer hizmetçiler direttiler. Orta hizmetçisi de bu yüzden çıktı. Ama böylesi daha iyi oldu. Küstah bir kızdı,

insana karşılık veriyordu. Üstelik en güzel şarap kadehlerinden altısını kırdı. Öyle ayrı ayrı da değil. Bu herkesin başına gelebilir. Ama kız hepsini birden kırdı. Bu da onun ne kadar sakar olduğunu gösteriyor, öyle değil mi, Albay Race?"

"Gerçekten..."

"Ben de ona öyle söyledim. 'Tavsiye mektubuna bunu da yazmak zorunda kalacağım,' dedim. İnsanın bazı görevleri vardır. Öyle değil mi, Albay Race? İyi taraflarla birlikte kusurlar da açıklanmalı. Ama o kız gerçekten küstahtı. 'Bundan sonra çalışacağım evde bazı insanların temizlenmeyeceklerini umarım,' dedi bana. Bu korkunç sözü filmlerden öğrenmişti sanırım. Ayrıca bu gülünç sözler duruma da hiç uymuyordu. Çünkü Rosemary intihar etmişti. O sırada kendinde değildi. Resmi soruşturmada yargıç da öyle söyledi. Bu sözcük birbirlerini makineli tüfeklerle öldüren gangsterlerle ilgili galiba. İngiltere'de gangsterler olmadığı için çok seviniyorum... Evet, dediğim gibi kızın referans mektubuna, 'Betty Archdale orta hizmetçisine düşen görevleri biliyor,' diye yazdım. 'Dürüst ve ciddi olmakla beraber sakar. Ve her zaman da saygılı davranmıyor.' Doğrusu ben Bayan Ress-Talbot'un yerinde olsaydım, bu sözlerle ne demek istendiğini anlar ve kızı tutmazdım. Ama son zamanlarda herkes ilk bulduğu hizmetçiyi işe alıveriyor. Bir ayda üç yer değiştirenleri bile..." Bayan Drake soluk almak için durdu.

Albay Race hemen, "Sözünü ettiğiniz Bayan Richard Ress-Talbot mu?" diye sordu. "Eğer öyleyse onunla Hindistan'da tanışmıştım."

"Bilmiyorum... Cadogan Meydanı'nda oturuyor."

"Öyleyse sözünü ettiğiniz benim tanıdığım."

"Ah, dünya ne küçük değil mi? Doğrusu hiçbir şey eski dostların yerini tutamaz. Bence dostluk çok güzel bir şeydir. Ben Viola'yla Paul'ün durumlarının çok romantik olduğunu düşündüm. Ah... Siz kimden söz ettiğimi bilmiyorsunuz tabi. Ama insan geçmişe dalıveriyor."

Albay Race, "Rica ederim," dedi. "Sizi zevkle dinliyorum."

Lucilla, onun bu nezaketini Rosemary'yle Iris'in babası Hector Marle'den söz ederek ödüllendirdi. Onu nasıl yetiştirdiğini, adamın acayip huylarını ve zayıflıklarını anlattı. Sonra da Viola'yla evlenmesini. "Viola yetimdi. Pek güzeldi... Paul Bennett, Viola'nın evlenme teklifini reddetmesi yüzünden çok sarsılmıştı. Ama bunu yendi. Âşık yerine aile dostu oldu. İsim babası olduğu Rosemary'yi çok severdi. Öldüğü zaman servetini Rosemary'ye bıraktı. Serveti çok büyüktü. Tabi para her şey değildir. Bunu anlamak için zavallı Rosemary'nin acı ölümünü düşünmek yeter... Servet Iris'e kaldı şimdi. Onun bakımından da endişeliyim."

Race, kadına merakla baktı.

"Bu sorumluluk beni endişelendiriyor. Tabi artık herkes Iris'in çok zengin olduğunu biliyor. Kötü niyetli gençlerin ona yaklaşmamaları için çok dikkatli davranıyorum. Ama insanın elinden ne gelir, Albay Race? Şimdiki kızlar eskilere hiç benzemiyor. Iris'in birtakım arkadaşları var. Onlar hakkında bir şey bilmiyorum. Ona her zaman, 'Arkadaşlarını eve çağır, yavrum,' diyorum. Ama anladığım kadarıyla o gençlerden bazıları buraya gelmeyi hiç istemiyorlar zavallı George'da çok endişeleniyordu. Browne adında genç bir adam yüzünden. Ben onu hiç görmedim. Ama Iris'le birbirlerini sık sık gördükleri anlaşılıyor. Oysa Iris daha üstün kişilerle arkadaş olabi-

lir. George bu Browne denen genç adamdan hoşlanmıyordu. Bundan eminim. Bence erkekler hemcinslerini daha iyi anlarlar. Mesela Bay Pusey... Kilise mütevellilerindendi. Onun çok kibar bir insan olduğunu düşünürdüm. Ama kocam ona biraz soğuk davranır, bana da aynı şekilde hareket etmemi söylerdi. Sonunda ona hak verdim. Bir gün Bay Pusey kilisede yere yığıldı. Fazla alkol almış olduğu anlaşılıyordu. Sonradan evinden bir hafta süreyle boş konyak şişesi çıktığını öğrendik. İnsan böyle şeyleri sonradan öğreniyor hep. Başlangıçta durumu anlasa ne iyi olurdu değil mi? Aslında acı bir olaydı bu. Çünkü Bay Pusey dini bütün bir insandı. Onun kocamla Azizler Günü yüzünden tartıştığını çok iyi hatırlıyorum. Ah, Tanrım... Azizler Günü... Dün de Ruhlar Günü'ydü... Düşünüyorum da..."

Hafif bir ses Race'in, Lucilla Drake'in omzundan açık kapıya doğru bakmasına neden oldu. Iris'i daha önce köşkte görmüştü. Ama şimdi sanki kızla ilk kez karşılaşıyorlarmış gibi bir duyguya kapıldı.

Iris çok sakindi ama sinirlerinin gerilmiş olduğu belliydi. İri, gri gözlerinde Race'i tanıması gerektiğini düşündüğü ama yine de anlayamadığı bir ifade vardı.

Lucilla da başını çevirdi. "Iris'ciğim, içeri girdiğini duymadım. Albay Race'i tanıyorsun değil mi? Çok nazik biri..."

Iris ciddi bir tavırla albayın elini sıktı. Üzerindeki siyah elbise yüzünden daha ince ve solgun duruyordu.

Race, "Size yardım edip edemeyeceğimi sormaya geldim," dedi.

"Teşekkür ederim. Çok iyisiniz."

Kızın kötü bir şok geçirmiş olduğu belliydi. Bunun etkileri hâlâ geçmemişti.

Race, *George'u çok mu severdi,* diye düşündü. Ölümü yüzünden mi bu kadar sarsıldı?

Iris, halasına baktı. Race o zaman onun dikkat kesilmiş olduğunu fark etti.

Genç kız, "Ben içeriye girdiğim zaman neden söz ediyordunuz?" diye sordu.

Lucilla şaşalayıp kızardı. Race, yaşlı kadının Anthony Browne konusunu açmayı hiç istemediğini sezdi. Bayan Drake, "Dur bakayım," diye bağırdı. "Azizler Günü'nden söz ediyorduk. Dün de Ruhlar Günü'ydü. Ne garip... İnsan böyle rastlantılar olabileceğine inanmıyor."

Iris, "Yani," dedi. "Rosemary dün geldi ve George'u alıp götürdü, öyle mi?"

Lucilla hafif bir çığlık attı. "Iris, sus. Ne korkunç bir düşünce bu."

"Neden korkunç? Ruhlar Günü değil mi? Paris'te herkes gidip mezarlara çiçek koyuyor."

"Ah, biliyorum, hayatım. Ama onlar Katolik. Öyle değil mi?"

Iris'in dudakları hafif bir gülümseyişle büküldü. Sonra da açık açık, "Ben senin Anthony'den söz ettiğini sanıyordum," dedi. "Anthony Browne'dan."

"Şey..." Lucilla'nın sesi bir gıdaklamaya benziyordu şimdi. "Ondan da söz ettik tabi. Ben onun hakkında hiçbir şey bilmediğimizi söyledim..."

Iris, onun sözünü kesti. "Onun hakkında bir şey bilmen gerekli mi?" Sesi sertti.

"Tabi değil, yavrum. Ama... onu tanısaydık daha iyi olmaz mıydı?"

Iris, "Gelecekte onu tanıma fırsatını bulacaksın," diye açıkladı. "Çünkü Anthony'yle evleneceğim."

"Ah, Iris!" Lucilla'nın sesi bir feryatla bir meleme arası bir şeydi. "Acele etmemelisin... Yani... şu ara hiçbir şeye karar veremeyiz."

"Ben kararımı verdim, Lucilla Hala."

"Yavrum, daha cenaze bile kalkmadı. İnsan böyle bir zamanda evlilikten söz etmemelidir. Hoş kaçmaz... Sonra o korkunç resmi soruşturma var. Ayrıca sevgili George bu evlenmeyi hoş karşılamazdı, Iris. Bay Browne'a ısınamamıştı."

Iris başını salladı. "Evet. George bu evlenmeyi hoş karşılamazdı. Ve, Anthony'ye ısınamamıştı. Ama bu önemli sayılmaz. Evlenecek benim, George değil. Zaten George öldü..."

Bayan Drake tekrar bağırdı. "Iris! Iris! Ne oldu sana? Duygusuz bir kız gibi konuşuyorsun."

"Çok üzgünüm, hala." Genç kız yorgun bir tavırla konuşuyordu. "Bu sözlerim duygusuz gibi gözüküyor belki. Ama ben sadece George'un artık huzur içinde olduğunu söylemek istedim. Benim ve geleceğim için de endişelenmiyor. Artık her konuda benim karar vermem gerekiyor."

"Saçmalama, yavrum. Böyle bir zamanda hiçbir şeye karar veremeyiz. Uygun olmaz. Zaten bu ara böyle bir sorun da yok."

Iris birdenbire güldü. "Var. Köşkten ayrılmadan önce Anthony bana evlenme teklif etti. Ertesi gün Londra'ya gelip kendisiyle gizlice evlenmemi istedi. Keşke böyle yapsaymışım."

Albay Race usulca, "Biraz acayip bir teklif değil mi?" dedi.

Iris, ona meydan okurcasına baktı. "Hayır, değil. Böylece bir sürü sıkıntıdan kurtulmuş olurdum. Ona neden güvenemedim? Oy-

sa Anthony, bana kendisine güvenmemi söyledi. Neyse... Şimdi Anthony istediği an onunla evleneceğim."

Lucilla telaşla itiraza başladı. Tombul yanakları titriyordu, gözleri dolmuştu.

Albay Race çabucak duruma hâkim oldu. "Miss Marle, gitmeden önce sizinle konuşabilir miyim? Başka bir konuda."

Şaşıran kız, "Tabi..." dedi.

Albay Race onunla birlikte odadan çıkmadan önce Bayan Drake'e yaklaştı, usulca, "Üzülmeyin," dedi. "Bu konuda ne kadar az konuşursanız, o kadar iyi olur. Elimizden geleni yapacağız."

Sonra Iris'in peşi sıra yandaki küçük odaya gitti. Ciddi bir tavırla konuşmaya başladı. "Miss Marle, Başmüfettiş Kemp ahbabımdır. Onun iyi niyetli ve anlayışlı bir insan olduğunu göreceksiniz. Görevi hiç de hoş değil. Ama bunu yine de incelikle yapmaya çalışacak."

Iris, onu süzdü. "Neden dün gece bize katılmadınız? George sizi bekledi."

"Söylemiş olabilir. Ama doğru değildi. George size katılmayacağımı pekâlâ biliyordu."

Genç kız, "Ama o boş yer..." dedi. "Orası kime ayrılmıştı?"

"Bana değil..."

Iris'in rengi uçtu. Gözlerini yarı kapatarak, "Orası Rosemary içindi..." diye fısıldadı. "Anlıyorum... O yer Rosemary'nindi."

Race, kızın bayılacağını sandı. Onu hemen bir koltuğa oturttu. "Kendinizi toplamaya çalışın..."

Iris kesik kesik, "Bir şeyim yok..." dedi. "Kendimdeyim... Ama ne yapacağımı bilmiyorum... Bilmiyorum..."

"Ben size yardım edebilir miyim?"

Iris, albaya baktı. Gözlerinde ciddi ve üzgün bir ifade vardı. "Her şeyi kavramaya çalışmalıyım... Olayları sıraya dizmem gerekiyor... önce... George, Rosemary'nin intihar etmediğini, onu öldürdüklerini düşünüyordu. Buna o mektupların yüzünden inanıyordu. Albay Race, o mektupları kim yazdı?"

"Bilmiyorum. Kimse de bilmiyor zaten..."

"George o mektuplara inanıyordu. Dün geceki yemeği düzenledi. Masada boş bir yer vardı... ve dün Ruhlar Günü'ydü... Belki Rosemary'nin ruhu geldi ve George'a gerçeği açıkladı."

"Hayal gücünüz fazla geniş."

"Ama Rosemary'yi ben de hissettim... çoğu zaman onun yakınımda olduğunu seziyordum zaten... Ben onun kardeşiyim... Rosemary, bana bir şey söylemeye çalışıyor sanırım."

"Iris, sakin olun."

"Bundan söz etmem gerekiyor. George, Rosemary'nin anısına şampanya içti ve... öldü. Belki... o geldi ve kocasını alıp götürdü."

"Ölülerin ruhları şampanya kadehine potasyum siyanür koyamazlar, yavrum."

Bu sözler kızın kendini toplamasını sağladı. "Ama bu o kadar inanılmayacak bir şey ki. George öldürüldü... Evet öldürüldü. Polis öyle düşünüyor. Onun için bunun doğru olması gerekir. Ama bu olaydan bir anlam çıkmıyor."

"Neden? Rosemary öldürülmüştü. George'da durumdan şüphelenmeye başlıyordu..."

Iris, Race'in sözünü kesti. "Rosemary öldürülmedi. Onun için bu olaydan bir anlam çıkmıyor. George'un o budalaca mektuplara inanmasının bir nedeni, grip yüzünden sinir bozulmasının yeterli bir

intihar sebebi olmadığını düşünmesiydi. Ama Rosemary'nin canına kıyması için gerçekten bir neden vardı. Bakın, size göstereceğim."

Iris koşarak odadan çıktı. Birkaç dakika sonra döndüğü zaman elinde bir kâğıt vardı. Race'e uzattı. "Okuyun... Ne demek istediğimi anlayacaksınız."

Albay kâğıda bir göz attı. "Sevgili Pars'ım..." Race mektubu iki defa okuduktan sonra kıza geri verdi.

Iris heyecanla, "Görüyorsunuz ya?" dedi. "Ablam çok mutsuzdu. Azap çekiyordu. Yaşamak istemiyordu artık."

"Bu mektubu kime yazdığını biliyor musunuz?"

Iris başını salladı. "Stephen Farraday'a. Rosemary'nin âşığı Anthony değildi. Ablam Stephen'a âşıktı. Ama Stephen, ona zalimce davrandı. Rosemary bu yüzden lokantaya giderken zehri yanına aldı. Ve Stephen'ın gözlerinin önünde canına kıydı."

Race düşünceli bir tavırla başını salladı. "Bunu ne zaman buldunuz?"

"Altı ay kadar önce. Eski bir sabahlığın cebinden çıktı."

"Mektubu George'a göstermediniz mi?"

"Nasıl gösterirdim? Nasıl? Rosemary ablamdı. Onun sırrını George'a nasıl açıklardım? Bunu size enişteminarkadaşı olduğunuz için gösterdim. Başmüfettiş Kemp'in okuması şart mı?"

"Evet. Bunu Kemp'e vermeniz gerekiyor. Çünkü bu mektup bir kanıt..."

"Ya... "Iris, Race'e dikkatle baktı. Ama bu mektup Rosemary'nin intihar ettiğini göstermiyor mu?

Race, "Rosemary'nin intihar etmesi için bir neden olduğunu gösteriyor," dedi.

Iris derin derin içini çekti...

BÖLÜM 7

Mary Ress-Talbot, Albay Race'i görünce gözlerine inanamadı ve bir çığlık attı. "Sevgili Race, Allahabad'da ortadan kaybolduğundan beri görüşemedik. Şimdi neden burdasın? Beni görmeye gelmediğine eminim. Böyle ziyaretler sana göre değil. Hadi anlat. Resmiyete gerek yok."

"Aramızda resmiyet olamaz, Mary. Senin zekânı her zaman takdir etmişimdir."

"Boş lafları bırak da sadede gel hayatım."

Race gülümsedi, "Beni içeri alan hizmetçi Betty Arcdale miydi?"

"İşte bu! O zavallı kızın tanınmış bir Avrupalı casus olduğunu söyleme sakın, inanmam."

"Hayır, öyle değil. O kız sadece orta hizmetçisi."

"Peki, ne zamandan beri basit orta hizmetçileriyle ilgileniyorsun?"

"Sanırım bana bir şeyler anlatabilir?"

"Kibarca sorarsan belki. Haklı olman beni şaşırtmaz. Çünkü ilginç bir şeyler olduğunda o hep kapıya yakın bir yerlerdedir ve olan biteni duyar. Peki ben senin için ne yapabilirim?"

"Bizi yalnız bırakabilirsin."

"Kapının dışında durup ne konuştuğunuzu dinlerim."

"Nasıl istersen."

"Böylece Avrupa'daki son krizle ilgili bilgileri öğrenmiş olurum."

"Korkarım hayır, bu konunun politikayla ilgisi yok."

"Ne üzücü! Tamam," dedi Bayan Ress-Talbot. Esmer, kırk dokuz yaşında bir hanımdı. Zili çalıp orta hizmetçisinden albaya viski ve soda getirmesini istedi.

Betty Archdale gümüş tepsideki içkiyi getirdiğinde Bayan Ress-Talbot odanın diğer ucundaki koltukta oturuyordu.

"Albay Race sana birkaç soru soracak," diyerek odadan çıktı.

Orta hizmetçisi Betty Archdale genç ve küstah tavırlı bir kızdı.

Albay Race söze, "Bugünkü gazeteleri gördün mü?" diye başladı.

Betty, ona merakla baktı." Evet efendim. Bay Barton'u da mı öldürdüler? Tabi gazete bunu açık açık yazmıyordu."

"Neden Bay Barton'u *da,* dedin. Resmi soruşturmada Bayan Rosemary Barton'un intihar ettiğine karar verilmişti."

Betty Archdale, Race'i yan gözle süzdü. Sonra da birden ihtiyatı bir yana bırakıverdi. "O da öldürülmüştü değil mi, efendim?"

"Böyle bir ihtimal var. Sen bu sonuca nasıl vardın, Betty?"

Hizmetçi kız kararsızca, "Bir gün bir şey işittim de..." diye mırıldandı.

"Evet?"

Betty dürüst bir insan tavrıyla, "Kapı açıktı," diye açıkladı. "Yani ben gidip kapılardan içeriyi dinlemem. Böyle şeyler hiç ho-

şuma gitmez. Elimde tepsiyle yemek odasına gidiyordum. Onlar salondaydılar ve yüksek sesle konuşuyorlardı. Bayan Barton o genç beye Anthony Browne adının gerçek ismi olmadığını söylüyordu. Browne o zaman bayağı tehlikeli bir hal aldı. Doğrusu ondan böyle bir şey ummazdım. Çünkü hep nazik ve kibardı. Bayan Barton'a yüzünü parçalamaktan söz etti. Hanımefendi istediğini yapmadığı takdirde onu öldüreceğini söyledi. Aaah! Daha fazlasını duymadım. Çünkü o sırada Miss Iris merdivenden iniyordu. Tabi o sırada bu konuşmayı o kadar önemsememiştim. Ama sonradan Bayan Barton intihar etti. Browne'un da o gece yemekte olduğunu öğrenince tüylerim diken diken oldu."

"Ama kimseye bir şey söylemedin."

Kız başını salladı. "Polisle başımın derde girmesini istemedim. Zaten kesinlikle bildiğim bir şey de yoktu."

"Anlıyorum... Bu yüzden Bay Barton'a imzasız mektup yazdın."

Betty gerçek bir hayretle Race'e baktı. "Ben mi? Ben böyle bir şey yapmadım. Aklıma bile gelmedi!"

Albay Race bir an düşündü. "Ya... Peki, Bayan Barton, Bay Browne'un asıl adının ne olduğunu söyledi mi?"

"Evet, efendim. Çünkü Bay Browne, 'Tony bilmem kimi unut,' dedi. Neydi o ad?... Tony bir şey... Aklıma aşçının aldığı konserveleri getirdi..."

Race kaşlarını çattı. "Konserve adı..." Adı düşünüyordu. "İtalyan konservesi."

Mary Ress-Talbot odaya geldi.

"Bir şey öğrenebildin mi?"

"Evet, ama hâlâ bir pürüz var. Hafızan bana yardım edebilir. Kavanoz reçelleri hatırlatan bir isim düşün."

"Ne garip bir istek bu."

"Düşün Mary, ben evle ilgili şeylerden anlamam. Reçel yapmaya yoğunlaş."

"İnsan sıkça reçel yapmaz ki."

"Niye."

"Çünkü çok şeker gerekli, Morello kirazı kullanmadıkça."

"İşte bu. Hoşça kal Mary."

"Neler olduğunu anlatmayacak mısın?"

"Daha sonra uğrayıp sana her şeyi anlatırım."

"Görüşürüz."

Betty alt katta Race'in şapkası elinde bekliyordu. Kapıda bir an durakladı. "Bu arada şu isim Morelli miydi?"

Betty'nin gözleri parladı. "Tamam, efendim. Tony Morelli. Bay Browne hanımefendiye bu adı unutmasını söyledi. Ah... Ayrıca hapiste yattığını da açıkladı."

Albay memnun bir tavırla gülümsedi...

Race, Bayan Ress-Talbot'un evinden ayrıldıktan sonra Kemp'e telefon etti. Başmüfettişle kısaca konuştular.

Sonra Kemp, "Hemen telgraf çekeceğim," dedi. "Çabucak cevap alırız. Eğer düşündüğünüz gibiyse, hepimiz rahatlarız."

"Haklı olduğumu sanıyorum... Olaylar da birbirini tutuyor."

BÖLÜM 8

Başmüfettiş Kemp'in keyfi hiç de yerinde değildi.

Yarım saatten beri on altı yaşında, korkudan sapsarı kesilmiş bir çocuğu sorguya çekiyordu. Amcası Charles, Lüksemburg Lokantası'nda şef garsondu. Çocuk da onun gibi iyi bir garson olmayı istiyor ve şu ara Lüksemburg'da komi olarak çalışıyordu. Lokantadaki altı kominin görevi her suçu yüklenmek, ekmek, tereyağı ve sos taşımak ve bol bol da azar işitmekti. Charles yeğenini kayırmadığını göstermek için çocuğu durmadan üç dilde azarlıyordu. Fransızca, İtalyanca ve zaman zaman da İngilizce. Bütün bunlara rağmen genç Pierre ileride bir gün şık bir lokantanın şef garsonu olmayı aklına koymuştu.

Ama şu ara meslek hayatında bir aksama olmuştu. Ve Pierre katil olduğundan şüphelendiklerini anlıyordu.

"Sosu Mösyö Robert'e götürüyordum. İyice sinirlenmişti. Sabırsızlanıyordu. O genç hanım dansa kalkarken çantasını yere düşürdü. Ben de kapıp masaya koydum. Sonra da koştum. Çünkü Mösyö Robert, bana hiddetle işaret etmeye başlamıştı. Hepsi bu kadar efendim."

Kemp, çocuğun doğru söylediğinin farkındaydı. Öfkeyle içini çekerek, "Pekâlâ," dedi. "Gidebilirsiniz. Ama bir daha öyle bir şey yaptığınızı görmeyeyim."

Başmüfettiş kendi kendine küfrederken Komiser Pollock kapıda belirdi. "Aşağıdan telefon ettiler. Genç bir hanım sizinle konuşmak istiyormuş. Daha doğrusu Lüksemburg olayını araştıran kimseyle konuşması gerektiğini söylemiş."

"Kimmiş?"

"Adının Chloe West olduğunu söylemiş."

Kemp bıkkın bir tavırla, "Çağır bakalım," dedi. "Ona on dakika verebilirim. Çünkü biraz sonra Bay Stephen Farraday gelecek."

Miss Chloe West odaya girdiği zaman Kemp sanki onu daha önce bir yerde görmüş gibi bir duyguya kapıldı. Yirmi beş yaşlarında, kumral, çok güzel bir kızdı. Konuşması düzgündü ve endişeli olduğu anlaşılıyordu.

"Sizin için ne yapabilirim, Miss West?" Kemp çok ciddi bir tavır takınmıştı.

"Gazetelerde Lüksemburg olayını okudum. Yani lokantada birinin öldüğünü..."

"Bay George Barton'u mu kastediyorsunuz? Onu tanıyor muydunuz?"

"Hayır... Pek de tanıyorum diyemem... Ama gazetede Bay Barton'un öldüğünü ve polisin de soruşturmaya başladığını okuyunca size gelmemin doğru olacağını düşündüm. Belki bunun asıl olayla bir ilgisi yok ama..." Miss West durakladı.

Kemp nazik bir tavırla, "Bu konuda karar vermeyi bize bırakın," dedi.

Genç kız, "Ben aktrisim," diye açıkladı. "Ama bu ara herhangi bir oyunda rolüm yok. Geçenlerde bir dergide resmim çıktı. Bay Barton da görmüştü sanırım. Beni arayıp buldu ve benden ne istediğini anlattı."

"Evet?"

"Bana Lüksemburg'da bir yemek vereceğini söyledi. Konuklarına bir sürpriz yapmak istiyordu. Bana bir fotoğraf gösterdi ve, 'Böyle makyaj yapmanızı istiyorum,' dedi. Renklerimin fotoğraftaki genç kadınınkine çok benzediğini söyledi."

Kemp birdenbire durumu anladı. Rosemary'nin Elvaston Meydanı'ndaki konakta büyük bir resmini görmüştü. Bu kız da ona o fotoğrafı hatırlatmıştı biraz önce. Chloe West gerçekten Rosemary'yi andırıyordu.

Genç kız sözlerini sürdürdü. "Bay Barton giymem için bana bir elbise aldı. Bugün yanımda getirdim... Grimsi yeşil ipekten yapılmıştı. Saçlarımı fotoğraftaki gibi yaptıracak ve makyajla benzerliği daha da arttıracaktım. Sonra Lüksemburg'a gidecek ve şov sırasında Bay Barton'un masasındaki boş yere oturacaktım. Bay Barton beni lokantaya öğle yemeğine götürdü ve masayı gösterdi."

"Peki, neden o gece lokantaya gitmediniz, Miss West?"

"Çünkü o gece saat yirmiye doğru biri telefon etti ve yemeğin ertelendiğini söyledi... Telefon eden Bay Barton'du sanırım. Bana, yemeği ne zaman vereceğimi size bildireceğim, dedi. Ertesi sabah gazetelerde onun öldüğünü okudum."

Kemp, "Ve kalkıp bize geldiniz," dedi. "Çok da iyi ettiniz. Çok teşekkür ederim, Miss West. Böylece bir esrarı aydınlatmış oldunuz. Masadaki boş yerin esrarını. Ah, evet... demin, biri telefon

etti, dediniz. Sonra da bunun Bay Barton olduğunu sandığınızı söylediniz. Neden?"

"Çünkü önce telefondakinin Bay Barton olduğunu anlayamadım. Sesi değişikti."

"Konuşan erkek miydi?"

"Ah, evet, öyle sanırım. Ama sanki soğuk almış gibi sesi kısıktı."

"Size sadece o sözleri mi söyledi?"

"Evet."

Miss West gittikten sonra Kemp komisere döndü. "Demek George Barton'un ünlü 'planı' buymuş. Tevekkeli değil, masadakilerin hepsi de onun şovdan sonra boş sandalyeye baktığını, halinin bir tuhaf olduğunu söylediler. Barton'un canım planı altüst olmuştu."

"Kıza telefon eden o değildi sanırım."

"Tabi. Telefondakinin erkek olduğundan da o kadar emin değilim. Telefonda kısık bir sesle konuşursan kim olduğun anlaşılmaz... Neyse... yavaş yavaş ilerliyoruz... Bay Farraday geldiyse onu buraya yolla."

BÖLÜM 9

I

Çok sakin görünen ama için için endişeyle kıvranan Stephen Farraday endişe içinde polis merkezine geldi. İçini sıkıntı basmıştı. Oysa o sabah her şey iyi gidiyor gibi görünüyordu. Başmüfettiş Kemp neden onun polis merkezine gelmesinin önemli olduğunu söylemişti? Ne biliyordu, neden şüpheleniyordu? Bu ancak boş bir şüphe olabilirdi. Yapılabilecek tek şey hiçbir iddiayı kabul etmemekti. Ayrıca Sandra yanında olmadığı için kendini çok da savunmasız hissediyordu. Karısıyla birlikte güçlü ve cesur oluyorlar, tehlikelerden o kadar korkmuyorlardı.

Kemp, genç adamı kibar ama resmi bir tavırla karşıladı. Bir masada üniformalı bir memur oturuyordu. Önünde not defteri ve kalemler vardı. Kemp, Stephen'a yer gösterdi.

Sonra da, "İfadenizi almak istiyorum, Bay Farraday," dedi.

Başmüfettiş daha da resmileşmişti. "Burdan ayrılmadan önce ifadenizi okuyacak ve altına imzanızı atacaksınız. Ama size uyarıda bulunmak görevim. Böyle bir ifade vermekten kaçınmaya, avukatınızı çağırmaya hakkınız var."

Stephen şaşırdıysa da belli etmedi. Soğuk bir tavırla gülerek, "Beni korkutuyorsunuz," diye cevap verdi.

"Her şeyin iyice anlaşılmasını istiyoruz, Bay Farraday."

"Söyleyeceğim her şey aleyhimde kullanılabilir. Öyle değil mi?"

"Biz 'aleyhte' sözcüğünü kullanmaktan hoşlanmayız. Söyleyeceğiniz her şey delil olarak kullanılabilir."

Stephen usulca, "Anlıyorum," dedi. "Ama ifademi neden almak istediğinizi anlayamadım. Bu sabah size bildiğim her şeyi anlattım."

"O resmi olmayan bir konuşmaydı, Bay Farraday. Yararlı bir başlangıç da sayılabilirdi. Ayrıca bazı noktaları benimle burda konuşmayı tercih edeceğinizi düşündüm. Olayla ilgisi olmayan şeyleri kimseye açıklamak istemeyiz. Ne demek istediğimi herhalde anlıyorsunuz..."

"Korkarım anlamıyorum."

Başmüfettiş Kemp içini çekti. "Konu şu: Bayan Rosemary Barton'la çok yakındınız..."

Stephen, onun sözünü kesti. "Kim demiş?"

Kemp eğilerek masasından daktiloda yazılmış bir kâğıdı aldı. "Bu Bayan Barton'un eşyaları arasında bulunan bir mektubun kopyası. Aslı burda, dosyada. Bunu bize Miss Iris Marle verdi. Ablasının yazısını tanıdığını da açıkladı."

Stephen okumaya başladı. "Sevgili Pars'ım..." Birden midesi bulanmaya başladı. Rosemary'nin sesini duyuyordu sanki... Sızlanan, ona yalvaran sesini... *Geçmiş hiç ölmeyecek mi,* diye düşündü. Gömülmeyecek mi? Sonra kendini toplayarak Kemp'e baktı. "Bu mektubu Bayan Barton yazmış olabilir. Ama bana yazdığını gösteren hiçbir şey yok."

"Earl's Court'taki apartman dairesinin kirasını ödediğinizi inkâr mı edeceksiniz?"

Stephen kendi kendine, demek her şeyi biliyorlar, dedi. Belki de başından beri biliyorlardı... Omzunu silkti. "Geniş bilgi toplamış olduğunuz anlaşılıyor. Özel hayatımın neden ilgi çektiğini sorabilir miyim?"

"George Barton'un ölümüyle hiçbir ilişkisi yoksa, o zaman özel hayatınızın üzerinde durmayacağız."

"Anlıyorum. Önce karısıyla seviştiğimi, sonra da onu öldürdüğümü söylemek istiyorsunuz."

"Bay Farraday, sizinle açık konuşacağım. Bayan Barton'la çok samimiydiniz. Bu maceraya o değil, siz istediğiniz için son verdiniz. Bu mektuptan da anlaşılacağı gibi, Bayan Barton bir sorun çıkarmaya hazırlanıyordu. Tam o sırada öldü."

"İntihar etti. Ben bir dereceye kadar bundan sorumlu olabilirim. Kendi kendime kızabilirim ama bu, polisi ilgilendirmez."

"Bayan Barton intihar etmiş olabilir. Ama etmemiş de olabilir. George Barton, onun kendini öldürdüğüne inanmıyordu. Bu olayı araştırmaya başladı ve... öldü. Biraz anlamlı değil mi?"

"Ama yine de benimle ilgilenmenizin nedenini anlayamıyorum."

"Bayan Barton'un çok uygun bir anda öldüğünü siz de kabul ediyorsunuz sanırım. Bir rezalet meslek hayatınızı çok sarsardı. Bay Farraday."

"Bir rezalet çıkmazdı. Bayan Barton makul bir şekilde davranırdı sonunda."

"Acaba? Karınızın bu maceradan haberi var mıydı?"

"Ne münasebet!"

"Bundan emin misiniz?"

"Evet, eminim. Karım Bayan Barton'la sadece arkadaş olduğumuzu sanıyordu. İşin içyüzünü hiçbir zaman öğrenmeyeceğini umarım."

"Karınız kıskanç bir kadın mıdır, Bay Farraday?"

"Hayır, hiç değildir. Son derece makul ve mantıklı bir insandır."

Başmüfettiş bu noktayı fazla üstelemedi. Onun yerine, "Geçen yıl içinde hiç potasyum siyanür aldınız mı, Bay Farraday?" diye sordu.

"Hayır."

"Ama köşkünüzde siyanür olmalı."

"Bahçıvanda olabilir. Bu konuda hiçbir fikrim yok..."

Kemp, genç adamı biraz daha sıkıştırdı. Sonra da ona teşekkür ederek gidebileceğini söyledi.

Stephen Farraday odadan çıktıktan sonra başmüfettiş düşünceli bir tavırla yardımcısına döndü. "Karısının aşk macerasını bilmediğini çabucak söyledi. Neden acaba?"

"Herhalde karısının olayı duymasından korkuyor, efendim."

"Belki... Ama böylesi onu daha tehlikeli bir duruma sokuyor. Karısının olayı öğrenmemesi için Rosemary Barton'u öldürmüş olduğunu düşünebiliriz."

"Herhalde bu aklına gelmedi, efendim."

Kemp başını salladı. "Stephen Farraday hiç aptal değil. Aksine çok akıllı ve zeki. Ama Lady Alexandra'nın hiçbir şey bilmediğine beni inandırmaya çalıştı." Başmüfettiş bir an durdu. "Neyse... Albay Race ele geçirdiği ipucunu çok önemli buluyor. Eğer haklıysa o zaman Farradayların cinayetle bir ilgileri yok demektir. Buna da sevinirim. Çünkü Farraday hoşuma gidiyor. Onun katil olduğunu pek sanmıyorum..."

II

Stephen oturma odasının kapısını açarak, "Sandra?" dedi.

Genç kadın karanlığın içinden ona doğru gelerek Stephen'ın boynuna atıldı. "Sevgilim."

"Neden karanlıkta oturuyorsun?"

"Işığa dayanamadım... Anlat!"

Stephen, "Biliyorlar," dedi.

"Rosemary meselesini mi?"

"Evet."

"Ne düşünüyorlar?"

"Tabi Rosemary'yi öldürmem için bir neden olduğunu düşünüyorlar... Ah, sevgilim, bak başına ne kötü işler açtım. Suç bende. Rosemary'nin ölümünden sonra burdan gitseydim... Seni serbest bıraksaydım, hiç olmazsa o zaman bu korkunç olaya karışmazdın."

"Hayır... Beni hiçbir zaman bırakmamalısın... Hiçbir zaman..." Sandra, Stephen'a sarılarak ağlamaya başladı. Titriyordu. "Stephen, sen benim her şeyimsin... Hayatımsın... Beni bırakma..."

"Beni bu kadar çok mu seviyorsun, Sandra? Bunu bilmiyordum..."

"Bilmeni istemedim. Ama şimdi..."

"Evet şimdi... Seninle beraberiz, Sandra... Ve her güçlüğe birlikte karşı koyacağız..." Orada karanlıkta sarılmış dururken, Stephen yeniden güç kazandığını hissetti.

Sandra kararlılıkla, "Bu olay hayatımızı mahvetmeyecek," dedi. "Hiçbir zaman!"

BÖLÜM 10

Anthony Browne kominin ona getirdiği karta bakıyordu. Kaşlarını çattı. Sonra da omuz silkti. "Pekâlâ, onu buraya getir."

Albay Race içeriye girdiği zaman Anthony pencerenin önünde duruyordu. Parlak güneş eğrilemesine omzuna geliyordu.

Genç adam, Albay Race'i çabucak süzdü. Onu yıllar önce görmüştü. Bu uzun boylu, ince, bronz yüzlü, kır saçlı yaşlı adam hakkında çok şey biliyordu.

Race ise Anthony'nin yakışıklı, başının da biçimli olduğunu düşünüyordu.

Genç adam tatlı bir sesle tembel tembel, "Albay Race?" dedi. "George Barton'un arkadaşı olduğunuzu biliyorum. Son akşam sizden söz etti o. Sigara alır mısınız?"

"Teşekkür ederim, alırım."

Anthony, albayın sigarasını yakarken, "Gelmeyen o konuk sizdiniz," diye mırıldandı. "Belki böylesi sizin için daha iyi oldu."

"Yanılıyorsunuz, o boş yer bana ayrılmamıştı."

Anthony kaşlarını kaldırdı. "Sahi mi? Ama Barton..."

Race, onun sözünü kesti. "George Barton öyle söylemiş olabilir. Aslında onun planları çok başkaydı. Bay Browne aslında o san-

dalyeye ışıklar kısıldığı zaman Chloe West adında bir aktris oturacaktı."

Anthony, ona hayretle baktı. "Chloe West? Bu adı hiç duymadım, kim o?"

"Pek tanınmayan genç bir oyuncu. Ama ilk bakışta Rosemary Barton'a benziyor."

Anthony hafifçe ıslık çaldı. "Anlamaya başlıyorum."

"George, ona Rosemary'nin bir fotoğrafını vermiş. Kızdan saçlarını karısınınki gibi yaptırmasını istemiş. Ayrıca Rosemary'nin öldüğü akşam giydiği elbiseye benzer bir tuvalet de bulmuş."

"Demek George'un planı buydu? Işıklar yanıyor. Herkes doğaüstü olay yüzünden ürperiyor. Rosemary'nin geri geldiğini düşünüyor. Sonra suçlu, 'Doğru... doğru,' diye inliyor. 'Onu ben öldürdüm.'" Anthony bir an durdu, sonra da ekledi. "Berbat... Zavallı George gibi bir ahmak için bile beceriksizce bir plan bu."

"Ne demek istediğinizi anlayamadım."

Anthony güldü. "Yapmayın, canım. Soğukkanlı bir katil herhalde korkak bir okul öğrencisi gibi davranacak değildi. Biri Rosemary Barton'u soğukkanlılıkla öldürmüştü. George Barton'u da zehirlemeye hazırlanıyordu. Yani katilin sinirleri çelik gibi sağlam. Onun gerçeği itiraf etmesi için Rosemary gibi giyinmiş bir aktristen çok daha güçlü şeyler isterdi."

"Macbeth'i unutmayın. O kalbi nasırlaşmış bir katildi. Ama ziyafette Banquo'nun hayalini görünce kendini kaybetti adeta."

"Ah, ama Macbeth'in gördüğü gerçek bir hayaletti. Banquo'nun elbiselerini giymiş bir aktör değil..."

"Gerçek bir hayaletin öbür dünyanın atmosferini beraberinde getirebileceğini kabul ediyorum. Zaten hayaletlere inandığımı itiraf

etmeye hazırım. Hiç olmazsa şu son altı ay içinde hayaletlerin varlığını kabul ettim. Özellikle bir tek hayaletin varlığını."

"Öyle mi? Kimin hayaleti bu?"

"Rosemary'nin. İsterseniz gülebilirsiniz. Onu görmedim... ama varlığını hissettim. Nedense zavallı Rosemary ölüler âleminde kalamıyor."

"Bunun bir nedeni olabilir."

"Öldürüldüğü için mi?"

"Bir Amerikan deyimi kullanayım. Temizlendiği için. *Buna ne dersiniz Bay Tony Morelli?"*

Bir sessizlik oldu.

Anthony bir koltuğa yerleşerek sigarasını şömineye attı. Hemen ardından bir yenisini yaktı. "Bunu nasıl öğrendiniz?"

"Tony Morelli olduğunuzu itiraf ediyor musunuz?"

"Bunu inkâr ederek zaman kaybetmek niyetinde değilim. Amerika'ya telefon ederek her şeyi öğrenmiş olduğunuz belli."

"Rosemary Barton gerçek kimliğinizi öğrendiği zaman, dilini tutmazsa onu öldüreceğinizi söylediğinizi de itiraf ediyor musunuz?"

Tony, "Onu korkutarak dilini tutmasını sağlamak için elimden gelen her şeyi yaptım," diye açıkladı.

Albay Race garip bir duyguya kapıldı. Bu konuşma istediği gibi yürümüyordu. Koltuğunda rahatça oturan genç adama baktı. Ve o zaman Anthony çok tanıdık biriymiş gibi geldi ona. "Sizin hakkınızda bildiklerimi sayayım mı, Morelli?

"Eh, eğlenceli olabilir."

"Amerika'da, Ericson Uçak Fabrikası'nda sabotaj yapmaya kalkıştığınız için hapse atıldınız. Mahkûmiyetiniz sona erdiği zaman

hapisten çıktınız ve birdenbire ortadan kayboldunuz. Sonra Londra'da, Claridge Oteli'nde ortaya çıktınız. Anthony Browne adını kullanıyordunuz. Orada Lord Dewsbury'le ahbap oldunuz onun sayesinde birçok ünlü silah fabrikatörüyle tanıştınız. Lord Dewsbury'nin köşkünde konuk olarak kaldınız ve o arada size hiç görmemeniz gereken şeyleri gösterdiler. Ayrıca tuhaf bir rastlantı da var, Morelli. Siz önemli silah fabrikalarını dolaştıktan sonra mutlaka açıklanmayan birtakım kazalar oldu. Felaketler son dakikada zorlukla önlenebildi."

Anthony mırıldandı. "Gerçekten rastlantılar tuhaf olaylardır."

"Bir süre sonra tekrar Londra'da ortaya çıktınız. Iris Marle'la eski dostluğunuzu yenilediniz. Ailenin onunla ne kadar samimi olmaya başladığınızı anlamaması için genç kızın evine gitmekten kaçınıyordunuz. Sonunda Iris'i sizinle gizlice evlenmesi için kandırmaya çalıştınız."

Anthony, "Bütün bunları öğrenmiş olmanız gerçekten ilginç," dedi. "Silah fabrikalarını kastetmiyorum. Sözünü ettiğim Rosemary'ye savurduğum tehditler ve Iris'in kulağına fısıldadığım tatlı saçmalıklar. Herhalde bu Karşı-Casusluk Örgütü'nü ilgilendirecek bir konu değil."

Race, ona dikkatle baktı. "Anlatmanız gereken çok şey var, Morelli."

"Hiç de değil. Bu söylediklerinizin hepsinin doğru olduğunu kabul edelim. Ama ne olmuş? Mahkûmiyetimi tamamladım. Sonra ilginç dostlar edindim. Çok güzel bir kıza âşık oldum. Ve tabi onunla çabucak evlenmek için de sabırsızlanıyorum."

"O kadar sabırsızlanıyordunuz ki, ailesi hakkınızda bilgi edinmeden Iris'le evlenmek istiyorsunuz. Ve Marle çok zengin bir kız."

Anthony nazik nazik başını salladı. "Biliyorum. Ve para söz konusu oldu mu, aileler fena halde meraklanırlar. Ve Iris, benim karanlık geçmişimi bilmiyor. Açıkçası öğrenmemesini tercih ederim."

"Korkarım o her şeyi öğrenecek."

Anthony, "Yazık," dedi.

"Durumu anlamadınız..."

Anthony gülerek albayın sözünü kesti. "Her şeyi anlıyorum. Rosemary Barton sabıkalı olduğumu biliyordu. Bu yüzden onu öldürdüm. George Barton benden şüphelenmeye başlamıştı. Onu da zehirledim. Şimdi de Iris'in servetini ele geçirmeye çalışıyorum. Çok güzel bir hikâye bu. Her şey birbirine uyuyor. Ama elinizde en ufak bir delil bile yok."

Race bir süre genç adamı dikkatle süzdü. Sonra ayağa kalktı. "Söylediklerimin hepsi doğru... *Ve hepsi de ters.*"

Anthony'nin gözleri kısılıverdi. "Neden?"

"Size uymuyor." Race odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. "Sizi görünceye kadar işin içyüzünün gerçekten böyle olduğunu düşünüyordum. Ama artık sizi gördüm... Bu olacak gibi değil... Siz paragöz bir maceracı değilsiniz. Bir serseri de değilsiniz, o halde bizdensiniz. Yanılmıyorum değil mi?"

Anthony sessizce albaya baktı. Sonra da güldü. Ve usulca bir şarkı söylemeye başladı. *"Judy O'Grady de, bizim Lady de duygu bakımından kardeştirler.*.. Evet, insanın kendisi gibi olanları hemen sezmesi çok garip. İşte bu yüzden sizinle karşılaşmamaya çalıştım. Kimsenin durumu bilmemesi gerekiyordu. Düne kadar böyleydi. Neyse artık görevim sona erdi. Uluslararası sabotajcıları yakaladık. Üç yıldan beri bu uğurda çalışıyordum. Bazı toplantılara gidiyor,

gruplara karışıyor ve uygun bir ün kazanmaya çalışıyordum. Sonunda mahsus önemli bir sabotaj işine karışmama ve hapse atılmama karar verdik. Bana güvenmeleri için böylesi gerekliydi.

"Hapisten çıktığım zaman işler kızıştı. Yavaş yavaş merkeze sokuldum. Ve Orta Avrupa'da bir yerden yönetilen büyük sabotaj grubuna girdim. Buraya da onların ajanı olarak geldim. Bana Lord Dewsbury'yle dost olmam emredilmişti. O sosyete kelebeğiyle de. Eğlenceden hoşlanan, sevimli bir genç rolü oynarken Rosemary Barton'la tanıştım. Sonra bir gün dehşetle Rosemary'nin Tony Morelli adıyla Amerika'da hapis yattığımı öğrenmiş olduğunu anladım. Rosemary adına korktum. Çünkü birlikte çalıştığım kişiler, Rosemary'nin gerçek adımı bildiğini anladıkları an onu hiç acımadan öldürürlerdi. Genç kadının dilini tutması için onu elimden geldiği kadar korkutmaya çalıştım. Ama açıkçası fazla umudum yoktu. Rosemary geveze bir kadındı. Bir süre için ortadan kaybolmamın doğru olacağını düşündüm. Tam o sırada Iris'in merdivenden indiğini gördüm. İşimi bitirdikten sonra geri dönüp onunla evlenmeye yemin ettim.

"Görevimin faal bölümü sona erince yine ortaya çıkarak Iris'i buldum. Ama eve ve onun ailesine sokulmadım. Çünkü onların benim hakkımda araştırma yapmak isteyeceklerini biliyordum. Oysa benim bir süre daha kimliğimi gizlemem gerekiyordu. Ama Iris için endişelenmeye başlamıştım. Hastaymış, korkuyormuş gibi bir hali vardı. George Barton'un davranışlarıysa iyice acayipleşmişti. Iris'i benimle kaçıp evlenmesi için ikna etmeye çalıştım. Ama razı olmadı. Belki de o haklıydı. Sonra George beni o yemeğe davet etti. Tam masaya otururken sizin de yemeğe geleceğinizi söyledi. O zaman

hemen, 'Tanıdığım birini gördüm,' dedim. 'Belki kalkıp gitmem gerekecek.' Gerçekten de Amerika'da tanıdığım birini uzaktan görmüştüm. 'Maymun' Coleman adında bir adamı. Ama o beni fark etmemişti. Ne olursa olsun sizinle karşılaşmak istemiyordum. Çünkü görevim henüz sona ermemişti. Ondan sonra olanları biliyorsunuz... George öldü. Benim Rosemary'nin ölümüyle de, George'un zehirlenmesiyle de bir ilgim yok. Katilin kim olduğunu da bilmiyorum."

"Bu konuda hiçbir fikriniz yok mu?"

"Katil ya garson ya da masadaki beş kişiden biri. Garsonun George'u öldürdüğünü sanmıyorum. Katil Iris'de değil. Beni de geçelim. George'u Stephen zehirlemiş olabilir ya da Sandra. Belki de bu işi birlikte yaptılar. Ama ben en çok Ruth Lessing'in üzerinde duruyorum."

"Neden? Bu düşüncenizi destekleyecek bir şey var mı?"

"Hayır. Yine de bana en uygun Ruth'muş gibi geliyor. Ama onun şampanyaları nasıl zehirlediğini bilmiyorum. İki olayda da Ruth kadehlere erişemeyeceği bir yerdeydi. Merakımı uyandıran bir şey daha var. O imzasız mektupları kimin yazdığını öğrendiniz mi?"

Race başını salladı. "Hayır..."

"Bunun ilginç yanı şu: Biri Rosemary'nin öldürüldüğünü biliyor. Dikkatli olmazsanız, katil bundan sonra onu ortadan kaldırabilir."

BÖLÜM 11

Anthony, Iris'le telefonda konuşmuş ve Lucilla Drake'in saat on yedide eski bir arkadaşına çaya gideceğini öğrenmişti.

Konağın kapısını çalarken saat on yedi yirmi beşti. Onun görmek istediği Iris'ti, halası değil. Lucilla Hala evde olduğunda Anthony'nin Iris'le konuşma şansı neredeyse yok gibiydi. Hizmetçi onu çalışma odasına götürdü.

Anthony içeri girerken, Iris irkilerek döndü.

"Ah, sen miydin?"

Anthony hemen genç kızın yanına gitti. "Ne var, sevgilim?"

"Hiç..." Iris bir an durdu, sonra da çabucak ekledi. "Hiç... az kalsın bir arabanın altında kalıyordum. Ah, kabahat herhalde bendeydi. Dalgın dalgın yolun karşı tarafına geçiyordum. Araba hızla köşeden çıktı."

Anthony, Iris'i hafifçe sarstı. "Bir daha dikkatli ol! Beni endişelendiriyorsun. Ama nedeni bir mucize sonucu arabanın altında kalkmaktan kurtulman değil. Beni asıl trafiğin ortasında dalgınlaşmana neden olan o düşünceler kaygılandırıyor. Ne var sevgilim?"

Iris başını kaldırdı. Gözleri korkuyla irileşmiş, daha koyu renk duruyordu. "Korkuyorum..."

Anthony sakin bir tavır takınarak gülümsedi. "Haydi, anlat bakalım."

"Anlatmak istemiyorum, Anthony."

"Iris, bir genç kızın birkaç derdi olabilir. Bir, evlilik dışı bir çocuk. İki ona şantaj yapan eski bir âşık. Üç..."

Iris öfkeyle onun sözünü kesti. "Ne münasebet! Benim derdim öyle bir şey değil. Ama bunun gülünecek bir şey olmadığını söylemeliyim. Şey... geçen akşamla ilgili."

Anthony çabucak, "Evet," dedi.

"Sen bu sabah resmi soruşturmadaydın... Başmüfettiş masanın altında küçük bir kâğıt bulduğunu açıkladı. Bunda siyanür kristallerinin izleri varmış..."

Anthony ilgiyle ona baktı. "Evet. Herhalde katil George'un içkisine zehir karıştırdıktan sonra kâğıdı masanın altına attı. Üzerinde bulunmasını istemezdi."

Iris birdenbire titremeye başladı. "Ah, hayır, Anthony. Öyle değil..."

"Ne demek istiyorsun, hayatım?"

Iris, "O kâğıdı masanın altına ben attım," dedi.

Anthony hayretle ona bakakaldı.

"Dinle, Anthony. George'un şampanyasından içtiğini hatırlıyorsun değil mi? Sonra... olanlar oldu."

Genç adam başını salladı. "Evet."

"Korkunç bir şeydi bu. Kâbustan farksızdı. Felce uğramıştım sanki. Sen George'a yaklaşarak ona baktın. Ben biraz geriledim. Garsonlar koşuştular. Biri doktor çağrılmasını söyledi. Ben o sırada donmuş gibi duruyordum. Sonra birdenbire boğazıma bir şey tıkan-

dı sanki. Gözyaşları yanaklarımdan akmaya başladı. Mendilimi almak için telaşla çantamı açtım. Doğru dürüst göremediğim için çantayı karıştırdım. O sırada elime küçük bir kâğıt geldi... Mendilin arasına girmişti. Ama... evden çıkarken çantamda öyle bir kâğıt yoktu, Anthony. *Çantamı ben kendim yerleştirmiştim.* Pudriyer, ruj, tarak, mendil, biraz para. *Çantama o kâğıdı biri koydu,* Anthony. Öyle olması gerekiyor. Kâğıt elime geldiği zaman Rosemary'nin olayını hatırladım. Ablam öldükten sonra onun çantasından da öyle bir kâğıt çıkmıştı. O zaman dehşetle titremeye başladım. Parmaklarım gevşedi. Ve kâğıt masanın altına uçtu kimseye bir şey söylemedim. Çok korkmuştum. Biri polisin George'u benim öldürdüğümü sanmasını istiyordu. Ama eniştemi ben öldürmedim."

Anthony uzun bir ıslık çaldı. "Seni kimse görmedi mi?"

Iris durakladı. "Pek emin değilim. Ruth gördü sanırım. Ama o da öylesine sersemlemişti ki... Bilmiyorum beni görüyor muydu, yoksa bana boş boş mu bakıyordu?"

Anthony yine bir ıslık çaldı. "Kötü..."

Iris, "Korkum gitgide arttı," dedi. "Polisin durumu anlamasından korkuyordum."

"Acaba kâğıdın üzerinde parmak izlerini neden bulamadılar? Polis herhalde ilk iş kâğıdın üzerinde parmak izi aramıştır."

"Kâğıt mendilin arasındaydı. Onu öyle tutmuştum farkına varmadan. Sonra mendilin arasından kayıp düştü."

Anthony başını salladı. "Anlıyorum... Yine de şansın yardım etmiş."

"Ama kâğıdı çantama kim koydu? Bütün akşam yanımdaydı o."

"Bu sandığın kadar imkânsız değil. Şovdan sonra dansa kalktığın zaman çantanı masada bıraktın. Belki o arada biri kâğıdı içine

sokuverdi. Ya da... Sevgilim, bana kadınların vestiyerde neler yaptıklarını anlatır mısın? Bu benim bilebileceğim bir şey değil. Gruplar halinde toplanıp konuşuyor musunuz? Yoksa ayrı ayrı aynalara doğru mu gidiyorsunuz?"

Iris düşündü. "Hepimiz aynı masaya gittik. Üstü camlı, uzun bir masaydı. Çantalarımızı bırakarak aynaya baktık. Ruth burnunu pudraladı. Sandra saçını düzeltti. Ben tilki kürkümü çıkararak ordaki kıza verdim. Sonra elimin kirlendiğini fark ettim. Musluğa gittim."

"Çantanı cam masada bırakmıştın tabi."

"Evet. Ellerimi yıkadım. Ruth hâlâ yüzüyle meşguldü sanırım. Sandra da kürk etolünü kıza verdi. Sonra tekrar aynaya döndü. Ruth yaklaşıp ellerini yıkadı. Ben masaya giderek, saçlarımı biraz düzelttim."

"O halde ikisinden biri sana fark ettirmeden çantana bir şey koyabilirdi."

"Ama Ruth'un da, Sandra'nın da böyle bir şey yapabileceğine inanmam."

"Sen insanları gözünde fazla büyütüyorsun. Sandra ortaçağda yaşasaydı düşmanlarını bir direğe bağlayarak yakardı. Ruth ise zehri ustalıkla kullanan, soğukkanlı bir katil olurdu."

"Kâğıdı çantama Ruth koysaydı, o zaman onu masanın altına attığımı gördüğünü söylemez miydi?"

"Evet, bu bakımdan haklısın. Ruth siyanür kâğıdı çantana özellikle koysaydı, onu atmana engel olmak için elinden geleni yapardı. Demek ki Ruth'un işi değil... Aslında bu işi en kolay garson yapabilirdi. Garson, garson! O akşam bize yabancı, sadece o gece için tutulmuş bir garson servis yapsaydı... Ama bize Giuseppe'yle Pierre baktı. Onlardan şüphelenmek yersiz."

Iris içini çekti. "Bu olayı sana anlattığım iyi oldu. Kimse duymayacak değil mi? Bu olayı senle benden başka kimse bilmeyecek."

Anthony biraz da utanmış gibi ona baktı. "Korkarım öyle olmayacak, Iris. Şimdi benimle bir arabaya bineceksin. Gidip Kemp'i göreceğiz. Bu olayı saklayamayız."

"Olmaz, Anthony! Polis George'u benim öldürdüğümü düşünür o zaman."

"Asıl bu olayı sakladığını öğrenirlerse senden şüphelenirler. O zaman anlattıklarına da inanmazlar. Olanları şimdi açıklarsan, sana inanmaları ihtimali artar."

"Anthony, yalvarırım..."

"Buraya bak Iris. Zor durumdasın. Ama her şey bir yana, gerçek diye bir kavram olduğunu unutma. Adaletin yerini bulması gerekir. Sadece kendini düşünmek olmaz."

"Anthony bu kadar asil ruhlu olman şart mı?"

Genç adam, "Bu darbeyi zekice indirdin," diye cevap verdi. "Ama yine de Kemp'e gidiyoruz. Hemen, şimdi."

Iris'in gözlerinde hem isyan, hem korku vardı. Ama Anthony yumuşamadı. Iris istemeye istemeye onunla koridora çıktı. Anthony Iris'in sandalyenin üzerinde duran mantosunu aldı ve giymesine yardımcı oldu. "Seninle meydanda bir taksi buluruz," dedi.

Kapıya doğru giderlerken zil çaldı.

Iris, "Ah," diye bağırdı. "Ruth bu. Cenaze töreni konusunu halletmek için bürodan ayrıldığı zaman buraya da gelecekti. Cenaze öbür gün kaldırılacak. Lucilla Hala evde olmadığı sırada Ruth'la her şeyi daha kolaylıkla kararlaştırabileceğimizi düşündüm. Halam insanın aklını karıştırıyor."

Anthony ilerleyerek kapıyı açtı. O sırada orta hizmetçisi de aşağıdan hole çıkmıştı.

Iris, "Kapı açıldı, Mary," dedi. Hizmetçi dönüp tekrar merdivenlerden indi.

Ruth yorgun gibiydi. Saçları da hafifçe karışmıştı. Elinde büyük bir çanta vardı. "Geç kaldığım için özür dilerim. Metro çok kalabalıktı. Ondan sonra da taksi bulamadım. Otobüs beklemek zorunda kaldım."

Anthony *becerikli Ruth hiç özür dilemezdi,* diye düşündü. George'un ölümünün o insanlıkla ilgisi olmayan becerikliliği etkilemiş olduğunun bir kanıtı daha...

Iris, "Seninle gelemeyeceğim Anthony," dedi. "Ruth'la karar vermemiz gerekiyor."

Anthony kesin bir tavırla, "Bu konu daha önemli," diye cevap verdi. "Iris'i alıp götüreceğim için özür dilerim, Miss Lessing. Ama gitmemiz gerekiyor."

Ruth çabucak, "Rica ederim, Bay Browne," dedi. "Bayan Drake eve geldiği zaman ben her şeyi onunla hallederim." Hafifçe gülümsedi. "Ben Bayan Drake'i idare etmesini biliyorum."

Anthony hayranlıkla, "Siz herkesi idare edebilirsiniz, Miss Lessing..." diye mırıldandı.

"Iris bilmem gereken bazı şeyler varsa söyleyin."

"Böyle bir şey yok. Bu konuyu baş başa halletmemizi istedim. Çünkü Lucilla Hala'm dakika başı fikir değiştiriyor. Sizi bu sıkıntıdan kurtarmayı düşünüyordum. Zaten işiniz başınızdan aşkın. Doğrusu törenin nasıl olacağı benim için önemli değil. Lucilla Hala cenaze törenlerinden hoşlanır, bense nefret ederim! Tabi ölüleri göm-

mek gerekir. Ama bu kadar gürültüye gerek yok. Ölüler cenaze töreninin nasıl olduğuna aldırmazlar. Onlar her şeyden kurtulmuşlardır. Ölüler geri gelmezler."

Ruth cevap vermedi.

Iris garip, isyanla karışık bir ısrarla, "Ölüler geri gelmezler," diye tekrarladı.

"Haydi, gel." Anthony, kızı kolundan çekerek dışarı çıkardı.

Bir taksi ağır ağır yaklaşıyordu. Anthony arabayı durdurup Iris'in binmesine yardım etti. Kendisi de yanına oturarak şoföre, "Scotland Yard'a," dedi. Sonra Iris'e baktı. "Söyle güzelim, ölülerin geri gelmediklerini kesinlikle söylemek ihtiyacını duyduğun sırda holde kimin beklediğini düşünüyordun? Rosemary'nin mi, George'un mu?"

"Öyle bir şey düşünmedim... Sadece... ben cenaze törenlerinden nefret ederim."

Anthony içini çekti. "Sezme gücüm gerçekten güçlü."

BÖLÜM 12

Üç adam üstü mermerden bir masanın başında oturuyorlardı. Albay Race'le Başmüfettiş Kemp, genç adamın kâğıtlarını dikkatle inceledikten ve kısa bir araştırma yaptıktan sonra ona bir meslektaş gözüyle bakmaya razı olmuştu.

Başmüfettiş çayına birkaç şeker birden atarak karıştırdı. "Bana sorarsanız katil hiçbir zaman yargıcın karşısına çıkarılamayacak. Çünkü hiç delil bulamayacağız."

Race, "Öyle mi düşünüyorsunuz?" diye sordu.

"O beş kişiden birinin siyanür aldığını belirten deliller bulabilseydim durum değişirdi. Ama nereye başvurduysam bir sonuç alamadım. Bu, katilin kim olduğunu bildiğiniz ama ona dokunamadığınız vakalardan biri."

"Demek katilin kim olduğunu biliyorsunuz?" Anthony, başmüfettişe ilgiyle bakıyordu.

"Bundan hemen hemen eminim. Bence katil Lady Alexandra Farraday."

Race, "Demek böyle," dedi. "Nedenler?"

"Anlatayım. Lady Alexandra son derece kıskanç bir kadın. Ayrıca fazla otoriter. Tarihteki o kraliçeye benziyor. Kraliçe Eleanor'a,

Eleanor izleri takip ederek güzel Rosamund'un odasına gitmiş ve ona ya kılıcı ya da zehri tercih etmesini söylemiş."

Anthony mırıldandı. "Ama bu olayda Güzel Rosemary'ye seçme hakkı vermedi."

Başmüfettiş sözlerine devam etti. "Biri Bay Barton'a imzasız mektuplar yazdı. O da iyice şüphelendi. Barton'un şüphelerinin kesin olduğundan da eminim. Farradayları göz hapsine almak istemeseydi kalkıp kırların arasındaki o köşke yerleşmezdi. Herhalde Barton, Lady Alexandra'ya şüphelerini belli etti. O son yemekten söz etti durmadan ve Farradayları ısrarla çağırdı. Lady Alexandra, 'Bekleyelim, görürüz,' diyen tiplerden değil. Bildiğini okudu ve adamı öldürdü. Bunun sadece bir varsayım olduğunu ve kadının karakterine dayandığını söyleyeceksiniz. Ama şunu da unutmayın: O akşam yemekte Barton şampanyasını içmeden önce kadehine ancak bir tek kişi zehir atabilirdi. Bu da onun sağına oturan kadındı."

Anthony, "Onun kadehe zehir koyduğunu gören olmamış değil mi?" dedi.

"Öyle. Görebilirlerdi... Ama görmemişler. Kadının çok becerikli olduğunu söylemeliyim."

"Bir hokkabaz sanki..."

Race öksürdü. "Bir dakika... ufak bir nokta var. Lady Alexandra'nın otoriter, kıskanç ve kocasını çılgınca seven bir kadın olduğu kesin. Belki cinayet işlemekten kaçınmayacak bir insan. Ama sizce Lady Alexandra bir kızın çantasına onu mahvedecek bir delili saklayacak karakterde bir kadın mı? Ona hiçbir şekilde zarar vermemiş, çok saf ve suçsuz bir kızı darağacına yollayabilir mi? Kidderminster töreleri bunu mu emreder?"

Kemp sıkıntılı bir şekilde kımıldanarak çay fincanının içine baktı. "Kadınlar sportmen sayılmazlar... Eğer kastettiğiniz buysa..."

Race güldü. "Artık sayılıyorlar... sıkıldığınızı görmek de beni sevindiriyor."

Kemp bu sıkıcı konuyu kapatmak için Anthony'ye döndü. Kibar ama ukala bir tavırla, "Bay Browne," dedi. "İzin verirseniz ben sizi yine böyle çağıracağım... Evet... Bay Browne, Miss Iris'i bu akşam olayı bize anlatması için hemen getirmeniz beni çok sevindirdi."

Anthony, "Böyle yapmak zorundaydım," diye cevap verdi. "Eğer bekleseydim, onu size getirmezdim."

Albay Race, "Tabi Scotland Yard'a gitmeyi hiç istemedi," dedi.

Anthony başını salladı. "Zavallı fena halde korkmuştu. Ama bence normal bu."

"Çok normal..." Kemp fincanına tekrar çay koydu.

Anthony kahvesinden bir yudum aldı.

Kemp, "Miss Iris'in rahatlamasını sağladık sanırım," diye mırıldandı. "Eve giderken çok memnundu."

Anthony, "Cenaze töreninden sonra köşke giderek biraz dinleneceğini umuyorum," dedi. "Durmadan konuşan Lucilla Hala'nın gevezeliğinden yirmi dört saat uzak kalmak bile ona iyi gelir sanırım."

Race, "Lucilla Hala'nın gevezeliği işe yarıyor," dedi gülerek.

Kemp, "Aman sizin olsun," diye bağırdı. "Onu sorguya çekerken söylediklerinin stenoyla yazılmasına gerek olmadığını düşünmüştüm. Ne iyi etmişim! Zavallı memur koluna kramp girdiği için hastaneye kaldırılırdı herhalde."

Anthony, "Katilin hiçbir zaman yargıcın karşısına çıkarılmayacağını söylerken haklıydınız sanırım, Bay Kemp," dedi. "Ama bu

sonuç hiç de hoşa gidecek gibi değil. Sonra hâlâ öğrenemediğimiz bir şey daha var: George Barton'a karısının öldürüldüğünü açıklayan o imzasız mektupları kimin yazdığı konusunda en ufak bir fikrimiz yok."

Race, "Siz hâlâ aynı kişiden mi şüpheleniyorsunuz, Browne?" diye sordu.

"Ruth Lessing'den mi? Evet, hâlâ benim adayım o. Bana onun George Barton'a âşık olduğunu itiraf ettiğini söylemiştiniz. Anladığım kadarıyla Rosemary, Ruth'a hiç de iyi davranmıyormuş. Belki Ruth birdenbire Rosemary'yi ortadan kaldırmak için eline çok iyi bir fırsat geçtiğini düşündü. O ölürse George'un kendisiyle evleneceğinden emindi."

Race başını salladı. "Bütün bunları kabul ediyorum. Ruth sakin ve becerikli bir kadın. Bir cinayeti rahatlıkla planlar ve de uygular. Ruth'da daha çok hayal gücüne bağlı olan o duygu yok. Acıma duygusu yani. Ama Ruth'un George'u öldürdüğünü kabul edemeyeceğim. Ruth paniğe kapılarak sevdiği adamı öldürmezdi. Sevdiği ve evlenmek istediği adamı. Onun katil olmadığını gösteren bir nokta daha var. Ruth, Iris'in siyanür kâğıdını masanın altına attığını görmüştü. Neden kimseye açıklamadı?"

Anthony, "Belki fark etmedi," diye cevap verdi. Ama bu sözünü kendisinin de beğenmediği belliydi.

Race, "Ruth'un Iris'i gördüğünden hemen hemen eminim," dedi. "Onu sorguya çektiğim zaman benden bir şeyi sakladığını sezdim. Iris de Ruth'un kendisini gördüğünü sanıyor."

Kemp, "Eh, albayım," dedi. "Sıra sizde. Sizin de bir katil adayınız olmalı."

Race başını salladı. "Evet."

"Öyleyse açıklayın. Haksızlık etmemelisiniz. Bizim varsayımlarımızı dinlediniz ve... itiraz ettiniz."

Race düşünceli düşünceli önce Kemp'e baktı, sonra da Anthony'ye.

Genç adam kaşlarını kaldırdı. "Ne o? Hâlâ benden mi şüpheleniyorsunuz?"

Race, "Hayır," dedi. "George Barton'u öldürmeniz için bir neden bulamıyorum. Ben onu... ve tabi Rosemary'yi kimin öldürdüğünü bildiğimi sanıyorum."

"Kim peki?"

Race düşünceli bir tavırla, "Ne garip... Hepimizin katil adayları kadın..." diye söze başladı. "Ben katilin Iris Marle olduğunu sanıyorum."

Anthony gürültüyle iskemlesini geriye itti. Yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Sonra kendini zorlayarak sakinleşti. Konuşmaya başladığı zaman sesi hafifçe titriyordu. Ama her zamanki gibi neşeli ve alaycıydı. "Bu varsayımı da inceleyelim. Neden Iris Marle? Ve eğer öyleyse o zaman Iris, bana neden kâğıdı masanın altına attığını açıkladı?"

Race, "Çünkü," dedi. "Ruth Lessing'in onu gördüğünü biliyordu."

Anthony başını yana eğerek bu cevabı düşündü. Sonra da, "Pekâlâ. Kabul," dedi. "Devam edin. Size önce şunu sorayım: Neden Iris'den şüpheleniyorsunuz?"

Race, "Cinayeti işlemesi için ortada sağlam bir neden vardı," diye açıkladı. "Rosemary'ye çok büyük bir servet kalmıştı. Iris'in bu para üzerinde hiçbir hakkı yoktu. Belki de yıllarca bunun büyük bir

haksızlık olduğunu düşündü. Rosemary çocuğu olmadan ölürse bütün paranın ona kalacağını biliyordu. Rosemary ise gripten sonra berbat haldeydi. Bitkindi, sinirliydi, mutsuzdu. Öyle bir zamanda resmi soruşturmada onun intihar ettiğine kolaylıkla karar verilirdi."

Anthony, "Aman harika," dedi. "Zavallı kızı bir canavar yaptınız."

Race itiraz etti. "Canavar değil... Sonra... Iris'de şüphelenmemin bir nedeni daha vardı. Victor Drake'i kastediyorum. Belki size pek uzak bir ihtimal gibi gelecek..."

Anthony, ona hayretle baktı. "Victor Drake?"

"Kötü kan. Ben Lucilla Drake'in saçmalıklarını boş yere dinlemedim. O sayede Marle ailesiyle ilgili her şeyi öğrendim. Victor Drake, sadece zayıf kara tenli değil, aynı zamanda ahlaksız ve kötü. Annesi kafasız. Doğru dürüst düşünemiyor bile. Iris'in babası Hector Marle zayıf ve hain bir ayyaş, Rosemary, duygusal bakımdan dengesiz. Aile tarihçesi zayıflık, kötülük ve dengesizlik dolu."

Anthony bir sigara yaktı. Elleri titriyordu. "Zayıf ya da kötü bir ağaçta sağlam bir tomurcuk açabileceğine inanmıyor musunuz?"

"İnanıyorum tabi. Olabilir. Ama Iris Marle'ın o sağlam tomurcuk olduğunu sanmıyorum."

Anthony ağır ağır, "Ve," dedi. "Benim sözlerim de önemli değil. Çünkü ben Iris'e âşığım. George, Iris'e o imzasız mektupları gösterdi. O da korkuya kapılarak eniştesini öldürdü. Böyle düşünüyorsunuz değil mi?"

"Evet. Iris paniğe kapıldı."

"Peki, Iris zehri George'un şampanya kadehine koymayı nasıl başardı?"

"Doğrusu bunu bilmiyorum..."

"Bilmediğiniz bir şey olduğu için Tanrı'ya şükrediyorum." Anthony iskemlesini arkaya doğru yatırdı. Sonra öne doğru eğildi. Gözlerinde öfkeli, tehlikeli bir parıltı vardı. "Bütün bunları hiç çekinmeden bana söylüyorsunuz."

Race usulca, "Biliyorum," diye cevap verdi. "Ama bütün bunların konuşulması gerekiyordu."

Kemp ilgiyle onları süzüyordu. Ama bir şey söylemiyor, dalgın dalgın çayını karıştırıyordu. Sonra piposunu çıkardı...

"Pekâlâ..." Anthony dimdik oturdu. "Pekâlâ. Artık durum değişti. Artık bir masanın etrafında oturmuş, iğrenç sıvılar içerek birtakım akademik varsayımlar ileri sürmüyoruz. Bu cinayetin esrarının çözülmesi gerekiyor. Her zorluğu yenmeli ve gerçeği öğrenmeliyiz. Aslında bu görev bana düşüyor. Elimden geleni yapacak ve esrarı aydınlatacağım. Bilmediğimiz bazı şeylerin ortaya çıkması şart. Çünkü bunlar öğrenildiği zaman her şey aydınlanacak.

"Sorunu tekrar tanımlayacağım. Rosemary'nin öldürüldüğünü kim biliyordu? Bunu açıklayan imzasız mektupları George'a kim yazmıştı? O mektupları yollamasının sebebi neydi? Şimdi cinayetlere gelelim. İlkini bir tarafa bırakalım. O uzun bir süre önce oldu. Olayın ayrıntılarını, ne olduğunu kesinlikle bilmiyoruz. Ama ikinci cinayet gözümün önünde işlendi. Ben *gördüm.* Onun için nasıl işlendiğini *bilmem* gerekir. George'un kadehine siyanür atmanın en ideal zamanı şov yapıldığı süreydi. Ama zehir adamın şampanyasına o sırada karıştırılmadı. Çünkü George gösteriden hemen sonra şampanyasından içti. Onun şampanya içtiğini *ben de* gördüm. George şampanyasını içtikten sonra kimse onun kadehine zehir koymadı. Kimse

onun kadehine dokunmadı. Ama buna rağmen, George tekrar şampanyasından içtiği zaman içinde siyanür vardı. George zehirlenmiş olamazdı... ama zehirlenmişti. Kadehinde siyanür vardı. Ama kimse zehri şampanyasına katmış olamazdı. İlerliyor muyuz?"

Kemp, "Hayır," dedi.

Anthony, "Evet," diye iddia etti. "Çünkü artık bu cinayet 'elçabukluğu' alanına giriyor. Ya da ruh çağırmaya. Şimdi size psişik varsayımımı açıklayacağım. Biz dans ederken Rosemary'nin hayaleti George'un kadehinin üzerinde uçuyordu. Hayalet ustalıkla madde haline soktuğu siyanürü şampanyaya attı. Her ruh ektoplazmadan siyanür elde edebilir. George geri döndü ve Rosemary'nin anısına şampanya içti ve... Ah, Tanrım!"

Race'le Kemp, genç adama merakla baktılar. Anthony iki eliyle başını kavramıştı. Istırapla sağa sola sallanıyordu. "Tamam... Tamam... Gece çantası... garson..."

Kemp dikleşti. "Garson mu?"

Anthony başını salladı. "Hayır, hayır... Benim demek istediğim şu anda aklınıza gelen şey değil. Ben bir ara, katil usta bir hokkabaz olan bir garsondu, diye düşündüm. Bir gün önce işe alınmış olan bir garson... Ama öyle bir şey yoktu. Bize yıllardan beri garsonluk yapan biri hizmet etti. Garsonların kralı sayılacak ufak tefek biri... Neşeli bir garson... Şüphe edilmeyecek bir garson... Ama o da başroldeydi." Kemp'le Race'e baktı. "Anlıyor musunuz? Şampanyaya bir garson zehir koyabilirdi. Ama öyle bir şey olmadı. Kimse George'un kadehine dokunmadı. Ama George zehirlendi. George'un kadehi... George... İki ayrı şey... Ve bol para... Bol bol para... Büyük bir servet... Kim bilir belki işe aşk karıştı. Öyle çıldırmışım

gibi bakmayın bana. Gelin, size göstereceğim." Anthony iskemlesini geriye iterek ayağa fırladı. Kemp kolunu tuttu. "Benimle gelin."

Başmüfettiş, yarısına kadar çay dolu fincanına üzüntüyle baktı. "Bunların parasını vermeliyiz." Piposunu masaya bıraktı.

"Hayır, hayır. Bir iki dakika sonra döneceğiz. Ne demek istediğimi size dışarda göstereceğim. Gelin, Race." Anthony masayı hafifçe kenara iterek iki adamı dışarı çıkardı.

Holde, "Şurdaki telefon kulübesini görüyor musunuz?" diye sordu.

"Evet?"

Anthony ceplerini yokladı. "Hay Allah... Bozuk param yok... neyse... Hayır, bu işi böyle yapmayacağım. Çay salonuna dönelim."

Tekrar içeri girdiler. Kemp önden gidiyordu. Race'le Anthony onun arkasındaydı. Genç adam albayın kolunu tutmuştu bu kez. Kemp yerine otururken kaşları çatıktı. Piposunu alarak üfledi. Sonra cebinden çıkardığı bir firketeyle karıştırmaya başladı.

Race ise hayretle Anthony'ye bakıyordu. Sonra arkasına yaslanarak fincanını aldı, içindekini bir dikişte içti. Sonra da, "Allah kahretsin!" diye bağırdı. "Şeker konmuş buna!" Anthony'ye bir göz attı.

Genç adam neşeyle gülüyordu.

Kemp de fincanından bir yudum aldı. "Ah... Bu da nesi?"

Anthony, "Kahve," dedi. "Beğeneceğinizi sanmıyorum. Ben de beğenmedim."

BÖLÜM 13

Kemp'le Race durumu hemen anladılar. Anthony rahat bir nefes aldı. Keyfi yerine gelmişti. Ama fazla sürmedi. Çünkü aklına başka bir şey geldi. Ve yüzüne bir yumruk yemiş gibi sarsıldı.

"Tanrım! O *araba!*" Ayağa fırladı. "Ne budalayım! Ahmak! Iris, bana bir arabanın altında kalmaktan zor kurtulduğunu söyledi. Ben onu pek dinlemedim! Haydi, çabuk!"

Kemp, "Yard'dan ayrıldığı zaman doğru eve gideceğini söyledi," dedi.

"Evet... Ah, neden ben de onunla birlikte gitmedim?"

Race sordu. "Evde kim var?"

"Ruth Lessing ordaydı. Bayan Drake'i bekliyordu. Herhalde hâlâ cenaze törenini tartışıyorlardır."

"Ben Lucilla Drake'i iyi tanıyorum. Onlar şimdi cenazeden başka şeylerden söz ediyorlardır." Race durdu, sonra da birdenbire sordu. "Iris Marle'ın başka akrabası var mı?"

"Hayır. Sanmıyorum."

"Düşüncelerinizin, fikirlerinizin sizi ne tarafa götürdüğünü anladığımı sanıyorum. Ama... fiziksel bakımdan mümkün mü bu?"

"Sanıyorum. Bir an bir tek kişinin sözüne uyarak ne kadar çok şeyin kabul edildiğini düşünün."

Kemp çaylarla kahvenin parasını veriyordu. Sonra telaşla dışarı çıktılar.

Kemp, "Tehlike büyük mü?" dedi. "Miss Iris gerçekten tehlikede mi?"

"Evet. Şu anda korkunç bir tehlikeyle karşı karşıya." Anthony sonra usulca küfrederek bir taksiyi çevirdi.

Üçü arabaya bindiler. Şoföre olabildiğince çabuk Elvaston Meydanı'na gitmesini söylediler.

Kemp, "Ben henüz durumun ana hatlarını kavramış durumdayım," dedi. "Artık Farradayları listeden silebiliriz sanırım."

"Evet."

"Buna memnun oldum. Ama... katilin bu kadar çabuk saldırıya geçeceğini sanmıyorum. Barton yeni öldürüldü."

Race, "Katil, bu iş ne kadar çabuk halledilirse, o kadar iyi olur, diye düşünüyor," dedi. "Çünkü çok geçmeden işin içyüzünü sezmeye başlayacağımızdan korkuyor. Herhalde üçüncü kez de şanslı olacağını umuyor." Bir an durdu. "Iris, bana, Lucilla Drake'in önünde Bay Browne'la mümkün olduğu kadar çabuk evleneceğini söyledi."

Taksi köşeleri hızla dönüyor, arabaların arasından geçiyordu.

Sonunda Elvaston Meydanı'na vardılar. Taksi fren gıcırtıları arasında konağın önünde durdu.

Elvaston Meydanı hiç bu kadar sakin olmamıştı.

Anthony kendini zorlayarak o umursamaz tavırlarını takınabildi. "Filmlere benziyor tıpkı... İnsan kendini pek gülünç buluyor."

Ama Race, şoföre para verir, Kemp de basamaklardan çıkarken genç adam zili çalmaya başlamıştı bile.

Kapıyı bir orta hizmetçisi açtı.

Anthony hemen, "Miss Iris döndü mü?" diye sordu.

Kız biraz şaşırdı. "Ah, evet, efendim. Yarım saat önce döndü."

Anthony rahat bir nefes aldı. Evde her şey o kadar normal ve sakindi ki, biraz önceki o melodrama kaçan korkusu yüzünden utandı. "Miss Iris nerde?"

"Salonda, Bayan Drake'in yanında sanırım."

Anthony başını sallayarak merdivenden hızla çıktı. Race'le Kemp, onun peşindeydiler.

Salonda Lucilla Drake küçük yazı masasının gözlerini araştırıyor ve, "Hay Allah..." diye mırıldanıyordu. "Bayan Marsham'ın mektubunu nereye koydum acaba? Şimdi..."

Anthony hemen, "Iris nerde?" diye sordu.

Lucilla dönerek ona hayretle baktı. "Efendim? Iris mi? o... Affedersiniz." Yaşlı kadın omuzlarını dikleştirdi. "Size kim olduğunuzu sorabilir miyim?"

Race öne doğru çıktı ve Lucilla'nın yüzündeki öfkeli ifade de kayboldu. Salona en son giren Başmüfettiş Kemp'i henüz fark etmemişti.

"Ah, sevgili Albay Race! Ne kadar iyisiniz! Kalkıp gelmişsiniz. Ama buraya biraz önce gelmiş olmanızı tercih ederdim. Cenaze töreni konusunda sizin de fikrinizi almak isterdim. Bir erkeğin fikri çok değerlidir. Zaten çok üzgünüm. Bunu Miss Lessing'e de söyledim. Doğrusu düşünecek halde değilim, Miss Lessing de ilk kez bugün bana anlayış gösterdi. Yükümü hafifletmek için her şeyi üzeri-

ne alacağını açıkladı. Tabi, onun da dediği gibi, George'un sevdiği ilahileri benim bilmem gerekir. Ama bilmiyorum. Çünkü... korkarım George kiliseye gitmezdi. Ama ben bir rahibin karısıyım... yani dul karısıyım. Onun için uygun ilahileri biliyorum..."

Race, kadının nefes almak için duraksamasından yararlandı. "Miss Iris nerde?"

"Iris mi? Az önce eve döndü. Başının ağrıdığını, hemen odasına çıkacağını söyledi. Yeni gençlik hiç de dayanıklı değil. Yeteri kadar ıspanak yemiyorlar tabi. Iris cenaze hazırlıklarından söz etmekten hoşlanmıyor. Ama ne de olsa birinin bu işleri halletmesi gerekiyor. Tabi insan her şeyin en iyisinin yapıldığını bilmek istiyor. Ölülere saygı gösterilmeli. Aslında ben cenaze arabalarını beğenmiyorum. Atlı arabalar daha iyiydi. Uzun siyah kuyruklu atlar... Ama tabi Miss Lessing'e motorlu arabaya itirazım olmadığını söyledim. Miss Lessing'le her şeyi kararlaştırıyorduk. Onun için Iris cenaze töreninin ayrıntılarını bize bırakabilirdi."

Kemp sordu. "Miss Lessing gitti mi?"

"Evet. Onunla her şeyi kararlaştırdık. Miss Lessing de on dakika kadar önce burdan ayrıldı. Gazetelere verilecek ilanları da alıp götürdü. Tabi bu şartlar altında çiçek yollanmasını istemiyoruz. Töreni..."

Lucilla Drake konuşmasına devam ederken Anthony usulca odadan dışarı süzüldü.

O dışarı çıktıktan sonra yaşlı kadın birdenbire durakladı. "Sizinle birlikte gelen o genç adam kimdi? Önce onun sizinle beraber olduğunu anlayamadım. O korkunç gazetecilerden biri sandım. Canımızı çok sıktılar."

Anthony hızla merdivenden çıkıyordu. Arkasından gelen ayak seslerini duyunca dönüp baktı. Ve Başmüfettiş Kemp'e gülümsedi.

"Siz de mi kaçtınız? Zavallı Race!"

Kemp homurdandı. "Böyle şeylerde ustadır. O hanım benden hoşlanmıyor."

İkinci kata erişmişlerdi. Tam üçüncü kata çıkmaya hazırlanırken Anthony yukarıdan birinin usul usul indiğini duydu. Kemp'i kolundan tutarak onu yakındaki banyoya sürükledi.

Yukarıdan gelen, sessizce aşağıya indi.

Anthony banyodan çıkarak basamakları ikişer üçer çıktı. Iris'in odasının arka tarafta olduğunu biliyordu. Kapıya usulca vurdu.

"Hişş, Iris!" İçeriden cevap veren olmadı. Genç adam tekrar kapıya vurarak seslendi. Sonra da tokmağı yokladı. Ama kapı kilitliydi. Anthony telaş ve endişeyle kapıyı yumruklamaya başladı.

"Iris! Iris!"

Bir iki saniye sonra duraklayarak yere baktı. Hava akımına engel olmak için dışarıdan kapıların altına sıkıştırılan o eski tip, küçük, tüylü halılardan birinin üzerinde duruyordu. Halı kapının altına iyice itilmişti. Anthony halıyı bir tekmede yana attı. Kapının altındaki aralık oldukça genişti.

Anthony eğilerek gözünü anahtar deliğine uydurdu. Ama bir şey göremedi. Birdenbire doğrulup havayı kokladı. Sonra yere boylu boyunca uzanarak, burnunu kapının altındaki aralığa dayadı.

Tekrar telaşla ayağa fırlayıp haykırdı. "Kemp!"

Başmüfettiş görünürlerde yoktu.

Anthony, tekrar bağırdı. "Kemp!"

Başmüfettişin yerine Albay Race merdivenden koşarak çıktı. Anthony, ona konuşması için zaman bırakmadı.

"Gaz fışkırıyor! Kapıyı kırmamız gerek."

Race güçlü bir adamdı. Anthony'yle birlikte kapıyı kolaylıkla kırdılar.

Bir an geriledi sonra.

Race, "Iris, şöminenin önünde," dedi. "Ben içeri dalıp camı kıracağım. Siz onu çıkarın."

Iris Marle havagazı yakılan şöminenin önünde, yerde yatıyordu. Musluklardan fışkıran gaz burnuna ve ağzına dolmaktaydı.

Bir iki dakika sonra Anthony'yle Race boğulurcasına öksürerek, baygın Iris'i merdivenin sahanlığına yatırdılar. Burdaki pencereden içeriye temiz hava doluyordu.

Race, "Ben onunla ilgilenirim," dedi. "Siz hemen bir doktor çağırın."

Genç adam koşarak merdivenlerden inmeye başladı. Albay, onun arkasından seslendi. "Merak etmeyin. Kendine geleceğini sanıyorum."

Holde Anthony telefonu telaşla açarak numarayı çevirdi.

Arkasından Lucilla Drake bir şeyler haykırıp duruyordu.

Sonunda genç adam rahat bir nefes alarak telefonu kapattı. "Doktoru yakaladım. Meydanın karşı tarafında oturuyormuş. Hemen gelecek."

Lucilla bağırdı. "Ama olanları öğrenmeliyim! Iris hasta mı?"

Anthony, "Iris odasındaydı," diye açıkladı. "Kapı kilitliydi. Başı şöminenin içine sokulmuş ve gaz açılmıştı."

Bayan Drake tiz bir çığlık attı. "Iris? *İntihar* mı etti? İnanamam! İnanmıyorum!"

Anthony ilk kez hafifçe güldü. "İnanmanız gerekmiyor. Çünkü bu doğru değil."

BÖLÜM 14

"Tony artık bana olanları anlatır mısın?"

Iris kanepeye uzanmıştı. Kasım güneşi köşkün bahçesini aydınlatmaya çabalıyordu.

Anthony pencerenin kenarına itilmiş olan Albay Race'e bakarak sevimli bir tavırla gülümsedi. "Iris, bu anı beklediğimi itiraf edeceğim. Ne kadar zekice davrandığımı birine anlatmazsam patlayacağım. Bu konuşmamın alçakgönüllülükle bir ilgisi olmayacağını söylemeliyim. Açıkçası utanmadan kendimi öveceğim, Iris. Zaman zaman duracağım ve sen de, "Ah, Anthony, ne zekisin!" diye bağıracaksın. Veya, "Tony, harika!" diyeceksin. Öhhö... Oyun başlıyor... Dinle.

"Bir bütün olarak basit gözüküyordu olay. Yani... belirli bir neden ve sonuç sorunu gibiydi. Rosemary'nin ölümü başlangıçta sanıldığı gibi bir intihar değildi. O bir cinayete kurban gitmişti. Şüphelenen George araştırmaya başlamış ve ipuçları yakalamıştı. Tam katilin maskesini düşüreceği sırada o da öldürülmüştü. Bu olaylar dizisi pek belirli gibi duruyordu.

"Ama olayları incelemeye başlar başlamaz, birbirine zıt bazı ayrıntılarla karşılaştık. Mesela, A, George zehirlenemezdi. B, Geor-

ge zehirlenmişti. Ve A, kimse George'un kadehine dokunmamıştı. B, biri George'un kadehine dokunmuştu.

"Aslında ben çok önemli bir gerçeği gözden kaçırıyordum. Bu da gramerde mülkiyetin çeşitli şekilde kullanıldığı gerçeğiydi. George'un kulağı, George'un kulağıdır. Bu şüphe götürmez. Çünkü kulak George'un başına yapışıktır ve ordan ancak ameliyatla ayrılır. Oysa, 'George'un saati,' dediğim zaman onun kolundaki saati kastederim. Ama bu onun değil de bir arkadaşının da olabilir. George saati ondan ödünç almıştır."

"George'un bardağına ya da George'un fincanına sıra gelince bunun pek belirsiz bir şey olduğunu anlarım. Aslında benim kastettiğim George'un o sırada içki veya çay içtiği kadeh ya da fincandır. Ve bunu aynı biçimdeki başka bir kadeh ya da fincandan ayırt edemeyiz.

"Bunu belirtmek için bir deney yaptım. Race şekersiz çay içiyordu. Kemp çayına bolca şeker koymuştu. Benim önümde ise kahve vardı. Fincanlar birbirinin eşiydi. Çay ve kahvenin renkleri de birbirlerine oldukça benziyordu. Çayhanede, üstü mermerden olan yuvarlak bir masada oturuyorduk. Etrafta daha öyle bir sürü masa vardı. Aklıma çok önemli bir şey gelmiş gibi yaparak, Race'le Kemp'i yerlerinden kaldırdım ve hole çıkardım. Ama o arada sandalyeleri yanlara ittik. Ve ben de Kemp'in tabağının yanında duran piposunun yerini değiştirdim, kendi tabağımın yanına çektim. O bunu fark etmedi. Dışarı çıkar çıkmaz bir bahane uydurdum ve tekrar salona döndük. Kemp önden gidiyordu. Masaya bir iskemle çekerek piposunun bulunduğu yere oturdu. Race de daha önce olduğu gibi onun sağına geçti, ben de soluna. Ama şimdi olanları dinle! Burda

yine yeni bir A ve B zıtlığıyla karşı karşıyaydık. A, Kemp'in fincanında şekerli çay vardı. B, Kemp'in fincanında kahve vardı. Bu iki zıt ayrıntıdan birinin yanlış olması gerekirdi... Ama ikisi de doğruydu bunların. Burda insanı şaşırtan 'Kemp'in fincanı' sözcüğüydü. Kemp'in masadan kalkarkenki fincanıyla, Kemp'in masaya döndüğü zamanki fincanı aynı değildi!

"İşte Iris, o gece Lüksemburg Lokantası'nda da aynı şey oldu. Şovdan sonra herkes dansa kalkarken sen gece çantanı yere düşürdün. Bir komi onu yerden kaldırdı. Bizim masaya bakan, senin nerde oturduğunu bilen garson değildi, şaşkın, endişeli, sağa sola koşuşan bir komiydi. Herkes ona çatıyor, azarlıyordu. Komi elinde soslukla koşarken eğildi, yerden çantanı alarak bir tabağın yanına bıraktı. Ama bu senin tabağın değildi. Senin solunda oturanın tabağıydı. Danstan önce George'la sen döndün. Sen hiç düşünmeden çantanın olduğu yere oturdun. Kemp'in de piposunun bulunduğu yere oturması gibi. George da senin yanına oturdu. O da kendi yerinin orası olduğunu sanıyordu. Rosemary'nin anısına kadeh kaldırdı. Ve şampanyayı içti. Elindekinin kendi kadehi olduğunu sanıyordu. Ama aslında bu senin kadehindi, Iris. Şampanyanın zehirlenmesi olayını açıklayabilmek için hokkabazlığa gerek yoktu. Şovdan sonra kadehler senin şerefine kaldırılmıştı. Ve böyle zamanlarda şerefine kadeh kaldırılan kişi içki içmez ve bekler. Yani o sırada sen kadehinden şampanya içmemiştin.

"Şimdi bütün olayı yeniden incelersek durumun tümüyle farklı olduğunu anlarız. Katilin öldürmek istediği sendin, George değil! O halde... biri George'dan yararlanıyordu. Eğer o yanlışlık olmasaydı, bütün dünya ne düşünecekti? Bir yıl önceki ziyafetin tekrarı.

Ve intihar olayının tekrarı. Tabi herkes sizin aileden olanların intihar ettiklerini söylemeye başlayacaktı. Siyanür kristallerinin izini taşıyan kâğıt parçası senin çantandan çıkacaktı. 'Ah, durum belli,' diyeceklerdi. 'Zavallı kızcağız ablasının ölümünü kurup durmuş. Çok acı. Bu zengin kızların çoğunun sinirleri bozuktur!'

Iris bağırarak genç adamın sözünü kesti. "Ama beni neden öldürmek istediler? Neden? Neden?"

"O güzelim paralar için, meleğim. Para, para, para! Rosemary öldüğü zaman serveti sana kaldı. Sen evlenmeden ölseydin... O para ne olacaktı? Tabi en yakın akrabana, yani halan Lucilla Drake'e kalacaktı. O kadıncağızdan söz edildiğini duymuştum. Onu 'korkunç katil' rolünde göremiyordum doğrusu. Ama... bu durumdan yararlanabilecek başka biri var mıydı? Ah, vardı ya! Victor Drake. Servetin Lucilla'ya kalması, paranın Victor'un cebine girmesi demek olacaktı. Victor bu işi kolaylıkla sağlayacaktı. Annesini parmağının ucunda oynatmasını çok iyi biliyordu. Ve Victor'a 'korkunç katil' rolü de gerçekten uyardı. Olayın başından beri sık sık Victor'dan söz ediliyordu. Kulisteydi o. İğrenç, ahlaksız ve kötü bir gölge!"

"Ama Victor, Arjantin'de! Bir yıldan daha uzun bir süreden beri Güney Amerika'da."

"Öyle mi dersin?... Şimdi her hikâyenin ana teması olduğu söylenen şeye geliyorum. 'Genç adamla kız tanışırlar!' Victor, Ruth Lessing'le tanıştığı zaman da bu hikâye başladı. Victor, Ruth'u avucuna alıverdi. Kadının ona fena âşık olduğunu sanıyorum. O sakin, ciddi ve dürüst kadınlar çoğu zaman ahlaksızlara kapılırlar.

"Bir an düşün. Victor'un Güney Amerika'da olduğuna inanılmasının nedeni Ruth'un sözleriydi. Onun iddiasıydı bu. Bu konu

önemli olmadığı için kimse de Victor'un gerçekten Arjantin'de olup olmadığını araştırmaya kalkışmadı. Victor Drake'in Rosemary'nin ölümünden önce *San Cristobal* gemisiyle gittiğini söyleyen Ruth'du. George'un öldüğü gün Buenos Aires'e telefon etmeyi de yine Ruth istedi. Daha sonra da santrala bakan kızı Güney Amerika'yı aramadığının farkına varmadan açıklayıvermesinden korktuğu için bir bahaneyle işten kovdu.

"Tabi artık bütün bunları araştırmak çok kolay oldu. Victor Drake bir yıl önce Buenos Aires'e gitti. Ama İngiltere'den, Rosemary'nin ölümünden bir gün sonra kalkan gemiye binmişti. George Barton'un Buenos Aires'teki memuru, George'un öldüğü gün telefonda Ruth'la Victor Drake sorununu konuşmamıştı. *Ve Victor bundan birkaç hafta önce Buenos Aires'den New York'a hareket etmişti.* Tabi Victor'un belirli bir günde İngiltere'ye kendi adına bir telgraf çekilmesini sağlaması da kolaydı. Annesinden para isteyen o telgraflarından birini. Tabi böylece Victor, İngiltere'den çok uzaklarda olduğunu kanıtlamış oluyordu. Oysa..."

"Evet, Anthony?"

Anthony büyük bir zevkle anlatmasına devam etti. "Oysa Victor aslında o gece Lüksemburg Lokantası'nda yanımızdaki masada oturuyordu. Hiç de ahmak olmayan o güzel sarışınla beraberdi."

"O biçimsiz adamı mı kastediyorsun?"

"Sarı, lekeli bir cilt ve kızarmış gözler... Böyle şeyleri sağlamak çok kolaydır. Aslında masadakilerin içinde Victor Drake'i daha önce bir ben görmüştüm. Tabi Ruth Lessing dışında. Ne George, ne de sen Victor'la karşılaşmıştınız. Bense onun asıl adının Victor Drake olduğunu bilmiyordum. Lüksemburg'un bar kısmına ilk gir-

diğim zaman bir ara gözüme ilişmişti. Hapishanedeyken tanıdığım 'Maymun' Coleman adlı biri. Ama ben artık son derece namuslu bir insan gibi yaşadığım için 'Maymun' Coleman'ın beni tanımasını istemiyordum. Tabi Maymun Coleman'ın cinayetle bir ilişkisi olduğundan haberim yoktu. Hele onun aslında Victor Drake olduğunu hiç bilmiyordum."

"Ama o bu işi nasıl başardı?

Anlatmaya Albay Race devam etti. "Onun için çok kolay oldu. Şov sırasında Victor Drake telefona gitmek için yanımızdan geçti. Victor aktördü ve daha da önemlisi garsonluk yapmıştı. Makyaj yapmak ve Pedro Morales rolünü oynamak bir aktör için çocuk oyunu kadar kolaydı. Ama bir garsonun davranışları ve adımlarıyla masanın etrafında dolaşmak, şampanya kadehlerini doldurmak belirli bir bilgi ve ustalık isterdi. Bir garsonun ustalığı. Beceriksizce bir davranış veya hata dikkatinizi onun üzerine çekerdi. Ama gerçekten garson olduğu için Victor'u fark etmediniz. Hatta görmediniz bile. Pistteki şovu seyrediyordunuz. Lokantanın eşyalarından sayılan birinin de farkında değildiniz, bir garsonun."

Iris duraklayarak, "Ya Ruth?" diye mırıldandı.

Anthony, "Siyanür kâğıdını senin çantana Ruth koydu tabi," dedi. Herhalde daha başlangıçta, vestiyerde. Bir yıl önce Rosemary konusunda da aynı yola başvurmuştu."

Iris, "George'un Ruth'a imzasız mektuplardan söz etmemesi hep garibine gitmişti," dedi. "Oysa her konuda onun fikrini alırdı."

Anthony güldü. "George, Ruth'a o mektupları gösterdi. Hem de alır almaz. Ruth, onun böyle yapacağını biliyordu. Zaten o mektupları da bu yüzden yazmıştı. Sonra George'un planı hazırdı. Söz-

de ona yardım ediyordu. Tabi önce George'u iyice kışkırttı. Böylece sahneyi hazırladı. İkinci intihar sahnesini. George senin Rosemary'yi öldürdüğünü, sonra da pişmanlık ya da panik yüzünden intihar ettiğini düşünebilirdi. Ama Ruth buna da üzülecek değildi."

"Ve ben Ruth'u severdim! Çok severdim. Hatta onun George'la evlenmesini bile istiyordum."

Anthony, "Eğer Ruth Victor'la tanışmasaydı," diye cevap verdi. "Herhalde George için iyi bir eş olurdu. Bundan çıkan ders: Bir zamanlar iyi olan kızlar sonradan cinayet işleyebilirler."

Iris ürperdi. "Para için ha!"

"Ah, ne safsın! Böyle şeyler hep para için yapılır. Victor'un aklı fikri paradaydı. Ruth ise hem Victor'u istiyordu, hem de parayı. Ayrıca Rosemary'den de nefret ediyordu. Evet, arabayla seni çiğnemeye çalışan kadın o eski günlerdeki Ruth değildi artık. Ruth, Lucilla'yı salonda bırakarak sokak kapısını çarptı. Böylece halanın onun gittiğini sanmasını sağladı. Sonra hızla senin yatak odana çıktı. Ne haldeydi? Heyecanlı mıydı?"

Iris düşündü. "Sanmıyorum. Kapıya vurarak içeri girdi. Her şeyin kararlaştırıldığını söyledi. 'Hasta değilsin ya?' diye sordu. Ben de, 'Değilim,' dedim. 'Sadece biraz yoruldum.' Sonra Ruth şifoniyerin üzerinde duran üstü kauçuk kaplı büyük elfenerimi aldı. 'Ah, ne hoş,' diye mırıldandı. Gerisini hatırlamıyorum."

Anthony, "Tabi hatırlamazsın, sevgilim," dedi. "Çünkü Ruth o cici el feneriyle, başının arkasına cici cici vurdu. Ama pek de şiddetli bir darbe indirmedi. Sonra seni güzelce havagazı ocağının önüne yatırdı. Pencereleri sıkıca kapattı. Havagazını sonuna kadar açarak dışarı çıktı. Kapıyı kilitleyerek, bunu alttaki aralıktan odaya it-

ti. İçeri hava girmemesi için o tüylü küçük halıyı kapının altına sıkıştırdı. Sonra da usulca merdivenlerden indi. Kemp'le ancak kendimizi banyoya atacak zaman bulabildik. Ben telaşla senin odana koştum. Kemp ise hiçbir şeyden şüphelenmeyen Ruth'un peşine takıldı. Kadın arabasını park ettiği yere gidiyordu... biliyor musun, Ruth'un otobüs ve metroyla yolculuk yaptığı fikrini kafamıza sokmaya çalışması tuhafıma gitmişti. Ona göre bir davranış değildi."

Iris ürperdi. "Korkunç bir şey bu... Birinin beni öldürmeyi bu kadar istediğini bilmek... Ruth artık benden de mi nefret etmeye başlamıştı?"

"Ah, sanmıyorum. Ama Miss Ruth Lessing çok becerikli bir kadındı. İki cinayette suç ortaklığı yapmıştı. Hayatını boş yere tehlikeye atmış olma fikri hiç hoşuna gitmiyordu. Herhalde Lucilla Drake, ona meleyerek senin benimle acele evlenmek niyetinde olduğunu açıkladı. Ruth o zaman kaybedilecek zaman olmadığını anladı. Evlenirsek artık yasal olarak en yakının Lucilla değil, ben olacaktım."

"Zavallı Lucilla... Ona öyle acıyorum ki."

"Hepimiz de öyle. Zavallı, merhametli bir kadın."

"Victor gerçekten tutuklandı mı?"

Anthony, Race'e baktı.

Albay başını salladı. "Evet. Bu sabah. New York'ta gemiden iner inmez."

"Victor... sonradan Ruth'la evlenecek miydi?"

"Ruth çok istiyordu bunu. Victor'u kendisiyle evlenmeye zorlardı sanırım."

"Anthony... o servet hiç hoşuma gitmiyor."

"Pekâlâ, hayatım, istersen o parayla çok soylu bir şey yaparız. Geçinecek ve karımı rahat ettirecek kadar gelirim var. İstersen paranı dağıtırız. Küçük çocuklar için yuva açarız veya yaşlılara bedava sigara dağıtırız. Ah, bütün İngiltere'de doğru dürüst kahve pişirilmesi için bir kampanya açmamıza ne dersin?"

Iris, "Paranın birazını saklayacağım," dedi. "O zaman istediğim takdirde gururlu bir tavır takınır ve seni bırakıp giderim."

"Iris, bence evlilik hayatına böyle fikirlerle başlamak hiç doğru değil. Ha, aklıma gelmişken... Bütün bu konuşmam sırasında bir kere olsun, 'Tony, harikasın,' ya da 'Anthony, ne zekisin,' demedin."

Albay Race gülümseyerek ayağa kalktı. "Ben Farradaylara çaya gidiyorum." Anthony'ye baktı. "Herhalde siz gelmeyeceksiniz?" Gözlerinde muzipçe bir parıltı belirmişti.

Anthony başını salladı. "Hayır."

Race kapıya doğru gitti. Bir an orada durarak omzunun üzerinden, "Fena değildi," dedi.

Kapı onun arkasından kapanırken, Anthony, "Race bu sözlerle beni çok takdir ettiğini belirtmek istedi," diye açıkladı.

Iris sakin sakin sordu. "O benim katil olduğumu sanıyordu değil mi?"

Anthony, "Bu yüzden ona darılmamalısın," dedi. "Anlayacağın o birçok güzel casusla karşılaşmış. Gizli formülleri çalan, planları öğrenen kadınlarla. Bu yüzden de önyargıya saplanıp kalmış. Bu kez de katilin ille güzel bir kız olması gerektiğini düşünüyordu."

"Peki, sen neden benden şüphelenmedin, Tony?"

Anthony kayıtsızca, "Sana âşık olduğum için sanırım," diye mırıldandı. Sonra birdenbire yüzünün ifadesi değişti, ciddileşti. Iris'in yanındaki masada duran küçük vazoya bakıyordu.

İçinde grimsi yeşil yapraklı, eflatun çiçekli bir dal vardı. Biberiyeydi bu. Ya da diğer adıyla "Rosemary."

Anthony, "Bu mevsimde nasıl çiçek açmış bu?" dedi.

Iris, "Sonbaharda hava ılık olduğu zaman," diye cevap verdi. "Bir iki çiçek açar..."

Anthony çiçeği alarak bir an yanağına dayadı. Gözlerini yarı kapamıştı. Şimdi Rosemary'nin altın saçlarını, içleri gülen mavi gözlerini ve ihtiraslı kırmızı dudaklarını görüyordu...

"O artık buralarda değildir, değil mi?"

"Kim?"

"Kimi kastettiğimi biliyorsun, Rosemary... Iris bence o senin tehlikede olduğunu biliyordu." Dudaklarını güzel kokulu dala dokundurdu. Sonra da dalı pencereden dışarı attı. "Güle güle, Rosemary... Teşekkürler..."

Iris fısıldadı. "Rosemary... Hatıra demektir..."

SON

